

مطالعه تطبیقی نظام‌های انتخاباتی ۶ کشور اروپای شرقی (مقدونیه، بلغارستان، کرواسی، اسلواکی، چک و لهستان)

این گزارش ترجمه‌ای است از:
"Electoral Codes (Selected Aspects and Countries); Comparative Review" by:
Parliamentary Institute of Assembly of Republic of Macedonia & Parliamentary
Institute of National Council of Slovak Republic, Skopje, August 2015.

معاونت پژوهش‌های سیاسی - حقوقی
دفتر: مطالعات سیاسی

کد موضوعی: ۲۶۰
شماره مسلسل: ۱۵۴۰۷
خردادماه ۱۳۹۶

به نام خدا

فهرست مطالب

چکیده	۱
۱. جمهوری مقدونیه	۴
۱-۱. نظام انتخاباتی	۴
۲-۱. نهاد مسئول برگزاری انتخابات	۴
۳-۱. ثبت نام در انتخابات	۵
۴-۱. رأی گیری در خارج از کشور (برای اتباع مقیم خارج از کشور)	۶
۵-۱. محدودیت های دولت پیش از برگزاری انتخابات	۸
۲. جمهوری بلغارستان	۹
۱-۲. نظام انتخاباتی	۹
۲-۲. نهادهای مسئول برگزاری انتخابات	۱۰
۳-۲. ثبت نام در انتخابات	۱۰
۴-۲. رأی دادن در خارج از کشور (برای اتباع مقیم خارج از کشور)	۱۱
۵-۲. محدودیت های دولت پیش از شروع انتخابات	۱۳
۳. جمهوری کرواسی	۱۴
۱-۳. الگوی انتخاباتی برای انتخاب نمایندگان «عادی»	۱۴
۲-۳. نظام انتخاباتی برای اقلیت های قومی	۱۵
۳-۳. رأی گیری در خارج از کشور (برای اتباع مقیم خارج از کشور)	۱۶
۴-۳. نهادهای مسئول برگزاری انتخابات	۱۶
۵-۳. ثبت نام در انتخابات	۱۶
۶-۳. رأی دادن در خارج از کشور (برای اتباع خارج از کشور)	۱۷
۴. جمهوری اسلواکی	۱۸
۱-۴. مروری کلی	۱۸
۲-۴. چارچوب قانونی	۱۹
۳-۴. حق رأی دادن	۱۹
۴-۴. ثبت نام در انتخابات	۲۰
۵-۴. نامزدها و حق انتخاب شدن	۲۱
۶-۴. روزهای رأی گیری	۲۲
۷-۴. روش های اخذ رأی	۲۲
۸-۴. رأی دادن در خارج از کشور	۲۳
۹-۴. نظام انتخاباتی و تخصیص کرسی های مجلس	۲۴
۱۰-۴. مدیریت انتخابات	۲۷
۱۱-۴. مبارزات انتخاباتی	۲۹

۳۲.....	۱۲-۴. اعتبار نتایج انتخابات.....
۳۲.....	۵. جمهوری چک.....
۳۳.....	۱-۵. مروری کلی.....
۳۳.....	۲-۵. چارچوب قانونی.....
۳۳.....	۳-۵. حق رأی فعال (رأی دادن در عمل).....
۳۳.....	۴-۵. ثبت نام در انتخابات.....
۳۵.....	۵-۵. نامزدی در انتخابات و حق انتخاب شدن.....
۳۶.....	۶-۵. روزهای رأی گیری.....
۳۷.....	۷-۵. روش های اخذ رأی.....
۳۸.....	۸-۵. رأی دادن در خارج از کشور.....
۳۹.....	۹-۵. نظام انتخابات و تخصیص کرسی های مجلس.....
۴۰.....	۱۰-۵. مدیریت انتخابات.....
۴۲.....	۱۱-۵. مبارزات انتخاباتی.....
۴۴.....	۱۲-۵. اعتبار نتایج انتخابات.....
۴۴.....	۶. جمهوری لهستان.....
۴۵.....	۱-۶. مروری کلی.....
۴۵.....	۲-۶. چارچوب قانونی.....
۴۵.....	۳-۶. حق رأی.....
۴۶.....	۴-۶. ثبت نام در انتخابات.....
۴۷.....	۵-۶. کاندیداها و حق انتخاب شدن.....
۴۹.....	۶-۶. روزهای رأی گیری.....
۴۹.....	۷-۶. روش های اخذ رأی.....
۵۱.....	۸-۶. رأی دادن در خارج از کشور.....
۵۲.....	۹-۶. نظام انتخابات و تخصیص کرسی های مجلس.....
۵۳.....	۱۰-۶. برگزاری و مدیریت انتخابات.....
۵۵.....	۱۱-۶. مبارزات انتخاباتی.....
۵۹.....	۱۲-۶. اعتبار نتایج انتخابات.....
۶۰.....	منابع و مآخذ.....

مطالعه تطبیقی نظام‌های انتخاباتی ۶ کشور اروپای شرقی (مقدونیه، بلغارستان، کرواسی، اسلواکی، چک و لهستان)

چکیده

این تحلیل تطبیقی حاصل پژوهش مشترک مؤسسه [پژوهشی] پارلمانی مجلس جمهوری مقدونیه و مؤسسه [پژوهشی] پارلمانی شورای ملی جمهوری اسلواکی است، هر یک از این مؤسسه‌ها درباره سه کشور مشابه (از لحاظ نظام انتخاباتی) در منطقه خود (اروپای شرقی) به تحقیق پرداخته‌اند (که روی هم‌رفته شامل ۶ کشور می‌شود). بنابراین، تحقیق حاضر به بررسی جنبه‌های گوناگون قوانین انتخاباتی ۶ کشور می‌پردازد. این کشورها شامل: جمهوری مقدونیه، جمهوری بلغارستان، جمهوری کرواسی، جمهوری اسلواکی، جمهوری چک و جمهوری لهستان است.

امروزه اکثر نظریه‌پردازانی که با نظام‌های انتخاباتی سروکار دارند، بر سر دو مورد با هم اتفاق نظر دارند:

۱. نظام‌های انتخاباتی گوناگون و بی‌شماری در دنیا وجود دارند.

۲. هیچ نظام انتخاباتی واحدی وجود ندارد که بهترین باشد.^۱

در نتیجه، هدف از تحقیق حاضر آن است که جنبه‌های خاص قوانین انتخاباتی در کشورهای یاد شده را به‌عنوان نمونه‌ای از مدل‌ها و الگوهای ممکن برای پرداختن به مسائل مختلف مرتبط با قوانین انتخاباتی بررسی کند، بدون اینکه درباره بهترین راه‌حل، اظهارنظر یا پیشنهادی ارائه شود. خلاصه یافته‌های این تحقیق تطبیقی در نمودار ذیل آورده شده است.

جدول ۱. جمهوری مقدونیه، جمهوری بلغارستان و جمهوری کرواسی

جمهوری کرواسی	جمهوری بلغارستان	جمهوری مقدونیه	
۱۵۱ (۱۴۰ + ۸ + ۳)	۲۴۰	۱۲۳ (۱۲۰ + ۳)	تعداد نمایندگان مجلس ^۱
ترکیبی یا مختلط	تناسبی	ترکیبی یا مختلط (در تئوری)	نظام انتخاباتی
روش دهنوت و سیستم اکثریتی	روش هیر- نیه مه یر ^۳	روش دهنوت ^۲ و سیستم اکثریتی	روش تخصیص کرسی‌های مجلس
بله	بله	خیر	رأی ترجیحی ^۴
۱۲ (۱۰ + ۱ + ۱)	۳۱	۹ (۶ + ۳)	شمار حوزه‌های انتخاباتی ^۵
۵٪	۴٪	-	حد نصاب آرا برای پیروزی در انتخابات
۱۰٪	۷٪	-	حد نصاب آرای ترجیحی
بله	بله	بله	رأی دادن در خارج از کشور
بله	خیر	خیر	سهمیه تخصیص داده شده برای اقلیت‌های قومی
کمیسیون مرکزی انتخابات (دائمی)، کمیسیون‌های انتخاباتی واقع در حوزه‌های انتخابیه، کمیسیون‌های انتخاباتی واقع در شهرستان‌ها و شهرک‌ها و کمیته‌های انتخاب‌کنندگان	کمیسیون مرکزی انتخابات (دائمی)، کمیسیون‌های انتخاباتی واقع در حوزه‌های انتخابیه و کمیسیون‌های انتخاباتی واقع در مراکز رأی‌گیری	کمیسیون انتخابات دولتی (دائمی)، کمیسیون‌های انتخاباتی واقع در شهرداری‌ها و کمیسیون شهر اسکوپیه، هیئت‌های انتخاباتی و هیئت‌های موجود در ادارات دیپلماتیک و کنسولی	(اصلی‌ترین) نهاد مسئول برگزاری انتخابات
حضور غیرفعال	حضور غیرفعال	حضور غیرفعال	ثبت‌نام در انتخابات
۳	-	۳	کرسی‌های اختصاص داده شده به ساکنین خارج از کشور
فعال	فعال	فعال	ثبت‌نام انتخاباتی - ثبت‌نام انتخاباتی در خارج از کشور

- در این ردیف عدد خارج از پرانتز نشانگر تعداد کل نمایندگان هر کشور است. در داخل پرانتز اعداد بزرگ‌تر نشان‌دهنده تعداد نمایندگانی است که به صورت عادی انتخاب می‌شوند و اعداد کوچک‌تر نشان‌دهنده سهمیه‌هایی است که به اقلیت‌ها یا اتباع هر کشور در خارج اختصاص داده می‌شود.
- The D'Hondt Method، این متد یکی از شیوه‌های توزیع کرسی‌ها در نظام‌های تناسبی لیستی است که از شیوه بالاترین میانگین استفاده می‌کند. براساس این شیوه، آرای یک حزب یا گروه به‌طور متوالی بر ۱، ۲، ۳ و ... تقسیم می‌شود و بر این اساس، کرسی‌هایی به آن حزب اختصاص می‌یابد (آندرو رینولدز، بن رایلی، اندرو و آلیس و دیگران (۱۳۹۱)، دانشنامه نظام‌های انتخاباتی، ترجمه ابودر رفیعی قهساره، پژوهشکده مطالعات راهبردی، ص ۳۰۵).
- یکی از انواع شاخص‌هایی است که در نظام‌های تناسبی کاربرد دارد و از شیوه بزرگ‌ترین باقیمانده استفاده می‌کند و عبارت است از تقسیم کل آرای معتبر بر تعداد کرسی‌هایی که در حوزه انتخابیه باید پر شود.
- نظام‌های انتخاباتی هستند که در آنها رأی‌دهندگان مطابق میل خود اقدام به رتبه‌بندی و اولویت‌بندی احزاب یا کاندیداها در برگه رأی‌دهی می‌کنند. نظام رأی بدیل، نظام مبتنی بر شمارش بوردا، نظام تک رأی قابل انتقال و نظام رأی تکمیلی از انواع نظام‌های انتخاباتی ترجیحی هستند.
- در این ردیف عدد خارج پرانتز نشانگر تعداد کل حوزه‌های انتخابیه و اعداد داخل پرانتز نشان‌دهنده تعداد حوزه‌های انتخابیه در داخل و خارج است.

جدول ۲. جمهوری اسلواکی، جمهوری چک و جمهوری لهستان

جمهوری لهستان	جمهوری چک	جمهوری اسلواکی	
سیم (Sejm)	مجلس نمایندگان	شورای ملی	نهاد مسئول برگزاری انتخابات
تناسبی	تناسبی	تناسبی	نظام انتخاباتی
روش دهنوت	روش دهنوت	روش هاگنباک - بیسکاف ^۱	روش تخصیص کرسی‌های مجلس
خیر	بله (۴)	بله (۴)	رای دادن ترجیحی
۱۴	۱۴	۱	شمار حوزه‌های انتخابیه
۵ درصد (برای یک حزب منفرد)، ۸ درصد برای ائتلاف‌ها	۵ درصد (برای یک حزب منفرد)؛ ۱۰؛ ۱۵؛ ۲۰ درصد برای ائتلاف‌ها	۵ درصد (برای یک حزب)؛ ۷-۱۰ درصد برای ائتلاف‌ها	حد نصاب آرا برای پیروزی در انتخابات
حضور در مراکز رأی‌گیری، رأی غیابی، صندوق‌های سیار رأی‌گیری، از طریق واسطه، حضور در سفارتخانه‌ها	حضور در مراکز رأی‌گیری، ارائه گواهی رأی غیابی، صندوق‌های سیار رأی‌گیری، حضور در سفارتخانه‌ها	حضور در مراکز رأی‌گیری، صندوق‌های سیار رأی‌گیری، رأی غیابی، از طریق پست	روش‌های رأی دادن
بله (از طریق پست یا حضور در سفارتخانه‌ها)	بله (با حضور در سفارتخانه‌ها)	بله (از طریق پست)	رای‌گیری در خارج از کشور
بله (حداقل ۳۵ درصد از لیست کاندیداها)	خیر	خیر	سهمیه اختصاصی زنان
خیر (این امر در مورد حد نصاب آرا صدق نمی‌کند)	خیر	خیر	سهمیه اقلیت‌های کشوری
کمیسیون دائمی انتخابات ملی متشکل از (۹) قاضی	کمیسیون دائمی انتخابات کشور شامل نمایندگانی از وزارتخانه‌ها و نهادهای مختلف	کمیسیون دائمی انتخابات کشور متشکل از نمایندگان مجلس، احزاب سیاسی و دستگاه قضایی	نهادهای مسئول برگزاری انتخابات
بله (۲۴ ساعت پیش از روز رأی‌گیری)	خیر	بله (۴۸ ساعت پیش از روز رأی‌گیری)	تعلیق فعالیت‌های انتخاباتی پیش از روز برگزاری انتخابات
۸۲ گروتسی لهستان	خیر	۳ میلیون یورو (شامل ارزش افزوده مالیاتی)	محدودیت برای مبارزات انتخاباتی

۱. Hagenbach-Bischoff این روش یکی از روش‌های تخصیص کرسی‌ها و از انواع روش‌های دهنوت است.

۱. جمهوری مقدونیه

۱-۱. نظام انتخاباتی

مطابق بند «۶۲» قانون اساسی جمهوری مقدونیه، مجلس از ۱۲۰ تا ۱۴۰ نماینده تشکیل می‌شود و این نمایندگان برای یک دوره چهارساله انتخاب می‌شوند.^۱

انتخابات در جمهوری مقدونیه تابع نظام انتخاباتی ترکیبی (یا مختلط) موازی است و انتخاب ۱۲۰ نماینده از طریق مدل تناسبی با لیست حزبی بسته و با به‌کارگیری روش دهنوت برای محاسبه نتایج و همچنین نظام اکثریتی برای انتخاب سه نماینده از حوزه‌های هفتم، هشتم و نهم انتخابیه، «یعنی نمایندگان ساکنین خارج از کشور»، انجام می‌شود.^۲

هر چند در عمل، به‌خاطر اختلاف زیاد در تعداد نمایندگان انتخاب شده از طریق مدل تناسبی در مقابل سیستم اکثریتی، یعنی ۱۲۰ نماینده در برابر ۳ نماینده، نظام انتخاباتی در جمهوری مقدونیه را می‌توان نوعی نظام انتخاباتی تناسبی با لیست بسته حزبی دانست. از لحاظ تاریخی، در طول انتخابات پارلمانی سال ۱۹۹۸ برای انتخاب اعضای مجلس (۸۵ نماینده از طریق سیستم اکثریتی، ۳۵ نماینده از طریق مدل تناسبی)، در جمهوری مقدونیه نظام انتخاباتی موازی ترکیبی یا مختلط وجود دارد.

۱-۲. نهاد مسئول برگزاری انتخابات

در جمهوری مقدونیه، نهادهای مسئول برگزاری انتخابات عبارتند از: کمیسیون انتخابات کشور (از این پس، از آن به‌عنوان کمیسیون یاد خواهد شد)، کمیسیون‌های انتخاباتی وابسته به شهرداری‌ها و کمیسیون انتخابات شهر اسکوپیه، هیئت‌های انتخاباتی و هیئت‌های انتخاباتی رأی‌گیری در ادارات دیپلماتیک - کنسولی جمهوری مقدونیه (از این پس، از آنها به‌عنوان کمیسیون بخش‌ها یاد خواهد شد)، یعنی دفاتر کنسولی.^۳ گزینش اعضای نهادهای مسئول برگزاری انتخابات، منطبق با اصل نمایندگی منصفانه و مکفی برای (اقلیت‌های) جنسیتی است.^۴

کمیسیون انتخابات کشور متشکل از یک رئیس، نایب‌رئیس و پنج عضو است و به‌موجب آن، رئیس، معاون رئیس و اعضای کمیسیون انتخابات کشور در انجام وظایف خود به‌طور تخصصی عمل

۱. قانون اساسی جمهوری مقدونیه (<http://www.sobranie.mk/ustav-na-rm,nspX>). به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۰.

۲. ماده (۴) قانون انتخابات (روزنامه رسمی جمهوری مقدونیه، شماره‌های ۲۰۰۶/۴۰، ۲۰۰۸/۱۳۶، ۲۰۰۸/۱۴۸، ۲۰۰۸/۱۵۵، ۲۰۰۸/۱۶۳، ۲۰۱۱/۴۴، ۲۰۱۱/۵۱، ۲۰۱۲/۱۴۲، ۲۰۱۳/۳۱، ۲۰۱۳/۳۴، ۲۰۱۴/۱۴، ۲۰۱۴/۳۰ و ۲۰۱۴/۳۰). قوانین دادگاه قانون اساسی جمهوری مقدونیه، شماره ۸۷/۲۰۰۶، از تاریخ ۱۵ نوامبر ۲۰۰۶، منتشره در روزنامه رسمی جمهوری مقدونیه، شماره ۲۰۰۶/۱۲۷ و

شماره ۲۰۱۴/۹۳ به تاریخ ۱۱ فوریه ۲۰۱۵، منتشره در روزنامه رسمی جمهوری مقدونیه به شماره ۲۰۱۵/۳۱.

۳. ماده (۱۷) قانون انتخابات.

۴. ماده (۲۱) قانون انتخابات.

می‌کنند و از این حق برخوردارند که ۶۰ روز پیش از تاریخ برگزاری نشست اصلی مجلس جمهوری مقدونیه، برای یک دوره چهارساله دیگر انتخاب شوند. کمیسیون انتخابات کشور دارای یک مدیرکل یا رئیس و معاون یا قائم‌مقام وی است و این کمیسیون به‌منزله یک نهاد حقوقی عمل می‌کند که تمهیدات لازم را برای عملکرد کمیسیون انتخابات کشور از محل بودجه عمومی جمهوری مقدونیه فراهم می‌آورد.^۱ رئیس، معاون و اعضای کمیسیون انتخابات کشور به‌وسیله شورایی متشکل از اکثریت دوسوم از کل نمایندگان مجلس برگزیده می‌شوند، حزب مخالف مجاز است یک رئیس و دو عضو را برای کمیسیون انتخابات کشوری نامزد کند، درحالی که حزب حاکم می‌تواند یک معاون رئیس و سه عضو را برای کمیسیون نامزد کند.^۲ صلاحیت‌های کمیسیون انتخابات کشور در بند «۳۱» قانون انتخابات تعریف و تبیین شده‌اند. بر این اساس، کمیسیون در قبال قانونی بودن تمهیدات لازم برای برگزاری انتخابات مطابق با قانون انتخابات مسئول و موظف است بر کار نهادهای ذیربط در زمینه انتخابات نظارت نماید.

برطبق پیشنهادهای و نتایج سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر، در جریان آخرین انتخابات پارلمانی پیش از موعد در ۲۷ آوریل ۲۰۱۴ در کشور مقدونیه، کمیسیون انتخابات کشور تابع تقریباً تمام مهلت‌های قانونی بوده و نشست‌های منظمی برقرار کرده است، اما همچنان دچار تفرقه‌های حزبی در زمینه مسائل سیاسی است. گزارش حاضر، همچنین خاطرنشان کرده است که در برخی موارد، کمیسیون انتخابات کشور با کمیسیون‌های انتخاباتی وابسته به شهرداری‌ها تعامل و ارتباط مؤثر نداشته است، با وجود این، کمیسیون‌های انتخاباتی شهرداری‌ها کار خود را به نحو تخصصی به انجام رسانیده‌اند.^۳

۳-۱. ثبت نام در انتخابات

در جمهوری مقدونیه، رأی دادن اختیاری است و از طریق ریختن آرای شهروندان در صندوق آرا به‌گونه‌ای غیرعلنی و مخفی انجام می‌شود، همه شهروندان جمهوری مقدونیه که بالای ۱۸ سال داشته باشند، دارای حقوق قانونی و اقامت دائم در یک حوزه انتخابیه، یا در یک حوزه وابسته به شهرداری و یا در شهر اسکوپیه باشند، از حق رأی برخوردارند.

ثبت نام در انتخابات (یا در فهرست رأی‌دهندگان) جمهوری مقدونیه یک امر ملی است و در

۱. ماده (۲۶) قانون انتخابات.

۲. ماده (۲۷) قانون انتخابات.

۳. یافته‌ها و پیشنهادهای سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) برای انتخابات زودهنگام پارلمانی که در تاریخ ۲۷ آوریل سال ۲۰۱۴ برگزار شد.

<http://www.osce.org/odihr/elections/fyrom/118078?download=true>.

ارجاع داده شده در تاریخ ۲۰/۰۸/۲۰۱۵.

سراسر کشور اعمال می‌شود،^۱ این سند ملی در کمیسیون انتخابات کشور نگهداری می‌شود. همه شهروندانی که هجده سال سن دارند، مقیم کشور مقدونیه هستند و کارت شناسایی معتبر ملی یا گذرنامه در دست دارند و خود به خود در فهرست انتخاباتی ثبت‌نام شده‌اند. کمیسیون انتخابات کشور جمهوری مقدونیه با توجه به حیطه صلاحیت‌های رسمی خود، اطلاعات مربوط به ثبت‌نام انتخاباتی را براساس گواهی ولادت، گواهی اقامت، تابعیت و شهروندی و سایر کارهای رسمی مربوط به انتخابات را انجام می‌دهد و از طریق نظارت مستقیم، این اطلاعات را ثبت، اضافه و یا حذف می‌کند. کمیسیون انتخابات کشور همچنین بنا به درخواست شهروندان، یا براساس اطلاعات کارت شناسایی ملی و گذرنامه افراد، اطلاعات مربوط به ثبت‌نام انتخاباتی آنان را ثبت، اضافه و یا حذف می‌کند. کمیسیون انتخابات کشور، همچنین اطلاعات مربوط به افراد متوفی و درگذشته یا افرادی را که حق رأی خود را به هر دلیلی از دست داده‌اند، حذف می‌کند.

ممکن است برخی نهادها، اطلاعاتی را جهت ثبت و ضبط به کمیسیون انتخابات کشور ارائه نمایند. این نهادها عبارتند از: وزارت امور داخله (وزارت کشور)، دادگاه‌های بدوی و نهاد مسئول اجرای ممنوعیت‌ها.^۲

ممکن است یک شهروند در طول سال بخواهد از خدمات متخصصین ثبت‌نام‌کنندگان انتخاباتی و تسهیلات دفاتر منطقه‌ای کمیسیون انتخابات بخش‌ها، یعنی ادارات کنسولی و یا اینترنت استفاده کند و یا با تقدیم درخواستی به کمیسیون انتخابات کشور، تقاضای ثبت‌نام در فهرست انتخابات را بنماید. در این صورت، او از این حق برخوردار است که دادخواستی برای مطرح نمودن یک دعوی در برابر دادگاه اداری ارائه کند. طبق قانون انتخابات، ثبت‌نام در انتخابات به مدت بیست روز به روی عموم باز است و مردم می‌توانند اطلاعات مربوط به خود را براساس قواعد قانون انتخابات تغییر بدهند. پس از تکمیل بازرسی عمومی کمیسیون انتخابات کشور تعطیل می‌شود و ثبت‌نام انتخاباتی را با لحاظ کردن تغییرات صورت گرفته امضا می‌نماید. اطلاعات شخصی مندرج در ثبت‌نام انتخاباتی تحت نظر قانون حفاظت می‌شوند و نباید از آنها به هیچ عنوان و برای هیچ منظور دیگری بجز تحقق حق رأی شهروندان استفاده شود.

۴-۱. رأی‌گیری در خارج از کشور (برای اتباع مقیم خارج از کشور)^۳

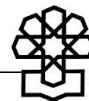
برای اولین بار، طبق لایحه اصلاح و تکمیل قانون انتخابات^۴ که در مجلس جمهوری مقدونیه در تاریخ

۱. ماده (۵) قانون انتخابات.

۲. فصل پنجم، ثبت حق رأی، قانون انتخابات جمهوری مقدونیه.

۳. Diaspora

۴. لایحه اصلاح و تکمیل قانون انتخابات (روزنامه رسمی جمهوری مقدونیه، شماره ۱۳۶/۲۰۰۸).

۲۹ اکتبر سال ۲۰۰۹ به تصویب رسید، شهروندان مقدونیه که به‌طور موقت (به‌خاطر کار) یا دائم (اقامت) مقیم خارج از کشور می‌باشند قادر شدند تا از حق رأی خود استفاده کنند. بر همین اساس، شهروندان جمهوری مقدونیه که موقتاً یا دائماً در خارج از کشور سکونت دارند، از روز اول سپتامبر ۲۰۰۹ به بعد، می‌توانند در جایگاه‌های رأی‌گیری حاضر شده و برای انتخاب نمایندگان مجلس و یا رئیس‌جمهور آرای خود را به صندوق بیان‌دازند.^۱

طبق قانون انتخابات، اگر شهروندان جمهوری مقدونیه مقیم خارج (به‌طور موقت یا دائم) در خارج از مرزهای کشور مایل به رأی دادن باشند، ابتدا باید در دفاتر دیپلماتیک-کنسولی حاضر شوند و تقاضا و درخواست خود را برای رأی دادن ارائه نمایند. این درخواست‌ها را می‌توان از نخستین روز اعلان عمومی برای انتخابات تا روز بسته شدن ثبت‌نام عمومی به‌صورت الکترونیکی (ایمیل یا پست الکترونیکی) نیز به دفتر دیپلماتیک-کنسولی واقع در کشور مربوطه یا به کمیسیون انتخابات کشوری تسلیم کرد. شهروندان جمهوری مقدونیه مقیم خارج (به‌طور موقت یا دائم) که چنین درخواستی ارائه نموده‌اند، در انتخابات ثبت‌نام کرده‌اند. رأی‌گیری در دفتر دیپلماتیک - کنسولی مربوطه برگزار می‌شود و برگزاری انتخابات در آن کشور در صلاحیت آن دفتر دیپلماتیک - کنسولی مربوطه است. اگر شهروندانی درخواست خود را به دفتر مربوطه تسلیم نمایند، براساس نشانی آخرین محل اقامتشان در جمهوری مقدونیه برای رأی‌گیری وارد بخشی از دفتر ثبت‌نام انتخابات می‌شوند و تنها در این محل‌ها می‌توانند حق رأی خود را اعمال کنند.^۲

رأی‌گیری برای انتخاب نمایندگان مجلس جمهوری مقدونیه در خارج از مرزهای کشور، تنها در دفاتر دیپلماتیک - کنسولی، یعنی نمایندگی‌های کنسولی انجام می‌شود. رأی‌گیری (در خارج از کشور) یک روز پیش از برگزاری انتخابات پارلمانی در داخل کشور صورت می‌گیرد. کمیسیون انتخابات کشور مسئول جدول‌بندی و تعیین نتایج نهایی انتخابات در خارج از کشور است، به نحوی که وقتی اعضای پارلمان انتخاب می‌شوند، مراکز رأی‌گیری در دفاتر دیپلماتیک - کنسولی که در سه حوزه انتخاباتی مجزا در خارج از کشور سازماندهی و انجام می‌شوند، یک عضو مجلس را با به‌کارگیری سیستم انتخاباتی اکثریت تناسبی یک دوره‌ای انتخاب می‌نماید. این حوزه‌های ویژه انتخاباتی، دارای شماره‌های ۷، ۸ و ۹ هستند. هفتمین حوزه انتخاباتی، مراکز انتخاباتی در دفاتر دیپلماتیک - کنسولی، یعنی مراکز کنسولی جمهوری مقدونیه، در اروپا و آفریقا می‌باشد. هشتمین

۱. قانون انتخابات جمهوری مقدونیه.

۲. قانون انتخابات و «حق رأی شهروندان مقیم خارج از کشور»، تحلیل تطبیقی، نهاد پارلمانی، مجلس جمهوری مقدونیه، اسکوپیه، اکتبر ۲۰۱۴، ارائه شده در جریان بحث عمومی در مورد «نقش و اهمیت شهروندان مقیم خارج از کشور، ابعاد سیاسی - اقتصادی» به تاریخ ۲۹/۱۰/۲۰۱۴.

حوزه انتخاباتی مراکز انتخاباتی در دفاتر دیپلماتیک - کنسولی، به عبارتی مراکز کنسولی جمهوری مقدونیه، در آمریکای شمالی و جنوبی است و نهمین حوزه انتخاباتی، مراکز انتخاباتی در دفاتر دیپلماتیک - کنسولی، یعنی کنسولگری‌های جمهوری مقدونیه، در آسیا و استرالیا است.^۱

بر اساس توصیه‌های ذکر شده و نتایج تحقیقات سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر،^۲ توزیع نابرابر رأی‌دهندگان در واحدهای انتخاباتی خارج از کشور و تفاوت میان شمار رأی‌دهندگان در داخل و خارج از کشور تضمین‌کننده برابری کامل رأی‌دهندگان لیست شده در پاراگراف ۷/۳ از سند معاهده کپنهاگ و معیارهای شورای اروپا و سازمان امنیت و همکاری اروپا مصوبه سال ۱۹۹۰ نمی‌باشد.^۳

۵-۱. محدودیت‌های دولت پیش از برگزاری انتخابات

در جمهوری مقدونیه، محدودیت‌های ویژه‌ای بر قوه مجریه پیش از برگزاری انتخابات اعمال شده است. بر این اساس، به طور خاص از روز اعلان برگزاری انتخابات تا پایان انتخابات مجلس و قوه مجریه، تا اعلام نتایج انتخابات، دولت:

- نمی‌تواند از هیچ‌گونه بودجه دولتی نظیر، بودجه شهرداری‌ها، بودجه متعلق به پایتخت (شهر اسکوپیه)، بودجه عمومی متعلق به کارآفرینی، بودجه مؤسسات عمومی، دارایی‌های عمومی و نهادهای حقوقی که از پول و سرمایه کشوری استفاده می‌کنند، یا هرگونه بودجه عمومی دیگری برای مقاصد انتخاباتی استفاده کند.

- حق ندارد کارهای عمرانی نظیر کارهای زیربنایی، جاده‌سازی، تأسیسات آبرسانی، جاده‌ها و خطوط حمل‌ونقل، تأسیسات زهکشی و فاضلاب، زمین‌های ورزشی، سایر امکانات و تسهیلات برای مقاصد اجتماعی - نظیر مدارس، مهدکودک‌ها و سایر تسهیلات را که به وسیله بودجه عمومی یا دارایی‌های عمومی، بودجه متعلق به کارآفرینی عمومی و مؤسسات عمومی و نهادهای حقوقی، تغذیه می‌شوند انجام بدهد، مگر آنکه امکانات مالی برای انجام این‌گونه کارها از قبل برنامه‌ریزی شده باشند و یا انجام آنها بخشی

۱. همان.

۲. یافته‌ها و پیشنهادهای سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) برای انتخابات پیش از موعد و انتخابات ریاست جمهوری که به تاریخ ۲۷ آوریل سال ۲۰۱۴ برگزار گردید.

<http://OSCE.org/publications/reports/special-reports/election-observation-reports/documents/1344-osce-copenhagen-document-1990-eng/file>.

ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۰۸/۲۰.

۳. سند نشست کپنهاگ در کنفرانس سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE) در مورد ابعاد انسانی،

<https://www.oscepa.org/publications/reports/special-reports/election-observation-reports/documents/1344-osce-copenhagen-document-1990-eng/file>

ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۰۸/۲۰.

از یک برنامه سالیانه از پیش تعیین شده باشد که از قبل برای آن برنامه‌ریزی شده است.

- نمی‌تواند حقوق، مستمری، مزایای دولتی و یا سایر پرداخت‌های مالی از بودجه دولتی و خزانه عمومی اضافه بر سازمان را انجام بدهد، مگر آنکه این پرداخت‌ها جزء حقوق ماهیانه کارمندان دولت باشند. در غیر این موارد، دولت حق جابجایی یا واریز پولی از بودجه عمومی و یا امضای قراردادهای عمومی را ندارد.

این محدودیت‌ها بیست روز پیش از روز برگزاری رقابت‌های انتخاباتی اعمال می‌شود و تا پایان انتخابات مجلس جمهوری مقدونیه و اعلام نتایج انتخابات برقرار می‌باشد. بر این اساس، قوه مجریه:

- نمی‌تواند سوبسید بدهد مگر آنکه جزء موارد از پیش برنامه‌ریزی شده باشند.

- حق برگزاری مراسم عمومی برای آغاز به کار اقدامات عمرانی نظیر کارهای زیربنایی، جاده‌سازی، آبیاری، ترابری و خطوط حمل‌ونقل، تأسیسات زهکشی و فاضلاب، زمین‌های ورزشی، سایر امکانات اجتماعی نظیر مدارس، مهدکودک‌ها و سایر تسهیلاتی را که به وسیله بودجه عمومی یا از محل دارایی‌های عمومی، بودجه متعلق به کارآفرینی عمومی و مؤسسات عمومی و نهادهای حقوقی حمایت مالی می‌شوند، را ندارد و نمی‌تواند از بودجه عمومی برای این مقاصد استفاده کند.

۲. جمهوری بلغارستان

۲-۱. نظام انتخاباتی

برطبق قانون اساسی جمهوری بلغارستان^۱ و قانون انتخابات این کشور^۲، مجلس بلغارستان متشکل از ۲۴۰ نماینده است که برای مدت چهار سال متصدی منصب نمایندگی می‌شوند.

انتخابات نمایندگان در مجلس ملی بلغارستان طبق مدل انتخاباتی تناسبی در حوزه‌های انتخابیه دارای چند نماینده با سیستم حزبی باز و یک سیستم ترجیحی منفرد است.^۳ به این ترتیب که رأی‌دهندگان ابتدا حزبی را که به برنده شدن آن در انتخابات تمایل دارند، انتخاب می‌کنند و سپس براساس اولویت، کاندیدایی را که مایلند یک کرسی را در مجلس نمایندگان به‌دست آورد، انتخاب می‌کنند.

حد نصاب آرا برای یک حزب و یا احزاب ائتلافی ۴ درصد است. گرچه حد نصاب رأی برای کسب یک کرسی ترجیحی در پارلمان بلغارستان، کسب حداقل ۷ درصد از آرای شهروندانی است که از میان نامزدها، به کاندیدای مورد نظر رأی دادند.

نامزدهای نمایندگی مجلس بلغارستان می‌توانند از سوی احزاب سیاسی، ائتلاف‌های حزبی یا

۱. قانون اساسی جمهوری بلغارستان، <http://www.parliament.bg/en/const>، ارجاع شده در ۲۰/۸/۲۰۱۵.

۲. قانون انتخابات جمهوری بلغارستان، <http://dv.parliament.bg/DVWeb/ShowMaterialDC.jsp?idMat=82965>.

ارجاع شده در ۲۰/۸/۲۰۱۵.

۳. ماده (۲۴۶) قانون انتخابات جمهوری بلغارستان.

کمیته‌های حزبی کاندیدا شوند. در آخرین انتخابات پارلمانی جمهوری بلغارستان، ۳۱ حوزه انتخابیه دارای بیش از یک نماینده وجود داشت که شامل سه حوزه در شهر صوفیه و دو حوزه نیز در شهر پلوودیف بود. سایر حوزه‌های انتخابیه مطابق با حدود و ثغور بخش‌ها و نواحی هستند. یک حوزه انتخابیه دارای بیش از یک نماینده ممکن است حداقل ۴ نماینده داشته باشد و تعداد نمایندگان به وسیله کمیسیون مرکزی انتخابات و براساس تعداد جمعیت در هر حوزه انتخابیه تعیین می‌شود. نتایج انتخابات با به کار بردن روش هیر- نیمیر^۱ (بزرگ‌ترین مقدار باقیمانده) محاسبه می‌شوند.

۲-۲. نهادهای مسئول برگزاری انتخابات

نهادهای مسئول برگزاری انتخابات در جمهوری بلغارستان کمیسیون‌های انتخاباتی هستند. شامل: کمیسیون مرکزی انتخابات، ۳۱ کمیسیون انتخاباتی در ۳۱ حوزه انتخابیه دارای بیش از یک نماینده و حدود ۱۲,۰۰۰ کمیسیون انتخاباتی در بخش‌ها و نواحی مختلف کشور.^۲ کمیسیون مرکزی انتخابات متشکل از ۲۰ عضو، شامل یک رئیس، دو نایب رئیس و یک منشی با ۵ سال سابقه نمایندگی مجلس است. رئیس کمیسیون مرکزی انتخابات، نایب رئیس و منشی توسط مجلس ملی و سایر اعضا از سوی رئیس کمیسیون منصوب می‌شوند. نمایندگان مجلس ملی، گروه‌های پارلمانی و احزاب و ائتلاف‌های حزبی دارای نامزد در مجلس اروپا که نماینده‌ای در مجلس ندارند، می‌توانند اعضای را برای کمیسیون مرکزی انتخابات نامزد نمایند. سازمان‌های غیردولتی بلغارستان نیز اجازه دارند با طرح پیشنهاد به نمایندگان مجلس و گروه‌های پارلمانی افرادی را نامزد عضویت در کمیسیون مرکزی انتخابات کنند. رئیس کمیسیون مرکزی انتخابات، نایب رئیس و منشی نباید تنها از سوی یک گروه از نمایندگان یا نماینده‌ای که عضو همان گروه پارلمانی است، نامزد شوند.^۳

۲-۳. ثبت نام در انتخابات

ثبت نام انتخاباتی در ماده (۲۶) قانون انتخابات جمهوری بلغارستان تعریف شده است. نام نهاد مسئول ثبت نام انتخاباتی، دپارتمان ثبت مدنی و خدمات اداری وزارت توسعه منطقه‌ای. ثبت نام انتخاباتی براساس ثبت جمعیت ملی انجام می‌شود. (نام و مشخصات) هر رأی‌دهنده فقط یک بار در ثبت انتخاباتی ثبت می‌شود. براساس ماده (۴۱) قانون اساسی جمهوری بلغارستان، هر شهروند در جمهوری

۱. The Hare- Niemeyer Method

۲. گزارش سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) در خصوص انتخابات پارلمانی پیش از موعد که به تاریخ ۵ اکتبر سال ۲۰۱۴ برگزار گردید، از مأموریت ۲۰-۱۸ آگوست سال ۲۰۱۴.

<http://www.osce.org/odhir/elections/122987?download=true>

۲۲- فصل ۵ قانون انتخابات جمهوری بلغارستان.

۳. فصل ۵ قانون انتخابات جمهوری بلغارستان.

بلغارستان که به سن ۱۸ سال رسیده باشد، بجز کسانی که دارای محکومیت قضایی بوده یا به زندان محکوم شده‌اند، حق رأی دارد. رأی دادن داوطلبانه است و از طریق صندوق رأی به‌طور مخفی و غیرعلنی صورت می‌پذیرد.

ثبت‌نام رأی‌دهندگان در ثبت انتخاباتی حالت انفعالی دارد، به این معنا که به‌جای اینکه شهروندان نام خود را ثبت کنند، این کار از طرق اداری انجام می‌پذیرد. یک شهروند برای آنکه بتواند رأی دهد، باید نامش به فهرست ثبت انتخاباتی وارد شود. ثبت‌نام انتخاباتی از سوی نهادهای مجری انتخابات حداکثر ۴۰ روز پیش از برگزاری انتخابات اعلان عمومی می‌گردد. براساس روال مقرر شده در بند «۴۰» قانون انتخابات، نام شهروندان را می‌توان در روز انتخابات نیز به لیست ثبت‌نام انتخاباتی افزود.^۱

رأی دادن در جمهوری بلغارستان از طریق دستی، یعنی بر روی کاغذ یا از طریق دستگاه‌های رأی‌گیری الکترونیک (تجربی یا آزمایشی) انجام می‌گیرد.^۲

۴-۲. رأی دادن در خارج از کشور (برای اتباع مقیم خارج از کشور)

اعمال قانون جدید گزینش نمایندگان مجلس ملی^۳ در سال ۲۰۰۱ سبب آزادی عمل بسیار در روند اعمال حق رأی شهروندان جمهوری بلغارستان مقیم خارج از کشور شده است. این قانون یک روند جدید را معرفی کرد که با درخواست حداقل ۲۰ رأی‌دهنده و نیز، در صورتی که در قانون بیگانه این امر مجاز باشد، سبب افتتاح مراکز رأی‌گیری فراتر از مراکز دیپلماتیک گردید. این روند، یعنی اعمال حق رأی شهروندان بلغاری مقیم دائمی خارج از کشور،^۴ سبب افزایش قابل ملاحظه‌ای در شمار مهاجرین مقیم خارج از کشور شد که تمایل به رأی دادن در نخستین انتخابات پیش رو داشتند. در ابتدا شمار رأی‌دهندگان خیلی قابل توجه نبود (تا آن حد که تأثیری بر کرسی‌های نمایندگی داشته باشد)، اما این تعداد بعدها از ۲۶,۸۶۴ رأی در انتخابات سال ۱۹۹۷ به ۶۶,۶۱۷ رأی در انتخابات سال ۲۰۰۱، ۷۵,۲۶۰ رأی در سال ۲۰۰۵ و ۱۵۶,۱۹۶ رأی در سال ۲۰۰۹ افزایش یافت.^۵

در انتخابات سال ۲۰۱۳، این تعداد به ۱۱۰,۶۳۲ رأی رسید، در آخرین انتخابات پارلمانی که در اکتبر

۱. قانون انتخابات جمهوری بلغارستان.

۲. مواد (۲۶۵) و (۲۶۸) قانون انتخابات جمهوری بلغارستان.

۳. (متن احتمالاً به زبان بلغاری است).

۴. در این مورد، آزادی عمل (اتباع بیگانه برای شرکت در انتخابات کشور خویش) در قانون جمهوری ترکیه به‌مثابه عاملی مهم در رابطه با امکان ایجاد مراکز رأی‌گیری در خارج از دفاتر مأموریت‌های دیپلماتیک عنوان شده است. در نتیجه چنین آزادی عملی، بخش قابل ملاحظه‌ای از آرا از مراکز رأی‌گیری در خارج از کشور واقع در ترکیه اخذ می‌شود، یعنی بلغاری‌های ترک‌تبار که در نیمه دوم دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰ میلادی به ترکیه مهاجرت نموده‌اند، به‌طور سنتی می‌توانند رأی دهند. برای مثال، از ۶۶,۶۱۷ رأی به صندوق ریخته شده در خارج از کشور در انتخابات پارلمانی سال ۲۰۰۱، ۳۹,۹۶۰ رأی (حدود ۶۰ درصد از آرای اتباع مقیم خارج از کشور) از مراکز رأی‌گیری در ترکیه اخذ شده بود.

۵. (متن احتمالاً به زبان بلغاری است).

سال ۲۰۱۴ برگزار شد، شمار آرای معتبر در مراکز رأی‌گیری در خارج از کشور ۱۳۸,۱۲۶ رأی بود.^۱ در قانون انتخابات جمهوری بلغارستان، حوزه‌های انتخابیه خاص (نظیر نواحی خاص انتخابیه براساس قانون) برای افراد مقیم خارج از کشور، به عبارت دیگر انتخاب نمایندگان که فقط شهروندان مقیم خارج از کشور را نمایندگی کنند، پیش‌بینی نشده است. تخصیص کرسی‌های مجلس برای نماینده منتخب شهروندان مقیم خارج از کشور از طریق الگوی انتخاباتی تناسبی صورت می‌گیرد. اعمال حق رأی شهروندان خارج از کشور طبق قانون انتخابات مصوبه مارس ۲۰۱۴ انجام می‌پذیرد.^۲ شهروندان بلغاری مقیم خارج از کشور می‌توانند از طریق حضور در مراکز رأی‌گیری خارج از کشور، حق رأی خود را اعمال کرده و در زمان برگزاری انتخابات مجلس، در انتخابات شرکت کرده و نماینده خود را انتخاب نمایند.

شرایط لازم برای گشایش یک مرکز رأی‌گیری در خارج از کشور، حداکثر ۵۷ روز پیش از برگزاری انتخابات از سوی کمیسیون مرکزی انتخابات جمهوری بلغارستان تعیین می‌شود و بلافاصله به وزارت خارجه ابلاغ می‌گردد. رؤسای دفاتر دیپلماتیک و کنسولی مربوطه، مسئول گشایش مراکز رأی‌گیری در خارج از مرزهای جمهوری بلغارستان هستند. این مراکز مطابق با قانون کشور مربوطه گشایش می‌شوند و محل آنها بستگی به تمرکز جمعیتی شهروندان مقیم خارج در یک ناحیه خاص دارد. اگر ۲۰ شهروند مقیم منطقه‌ای خاص در خارج از کشور تقاضایی مبنی بر تمایل به رأی دادن و شرکت در انتخابات ارائه دهند، یک مرکز رأی‌گیری در دفاتر دیپلماتیک یا کنسولی در آن منطقه ایجاد می‌شود. اگر ۴۰ شهروند مقیم منطقه‌ای خاص در خارج از کشور تقاضایی مبنی بر تمایل به رأی دادن و شرکت در انتخابات ارائه دهند، در صورتی که این امر مخالف با قوانین کشور متبوع نباشد، یک مرکز رأی‌گیری در خارج از دفاتر دیپلماتیک یا کنسولی در آن منطقه ایجاد می‌شود.^۳

رؤسای دفاتر دیپلماتیک و مقامات کنسولی مسئول گردآوری لیست رأی‌دهندگان مقیم خارج مایل به رأی دادن در مقر دفاتر کنسولی مربوطه واقع در قلمرو کشور بیگانه هستند و باید فهرست را از طریق دفتر کنسولی مربوطه، به وزارت خارجه ارسال دارند. وزارت خارجه، خلاصه‌ای از لیست

۱. (متن احتمالاً به زبان بلغاری است)، صفحه رسمی کمیسیون مرکزی انتخابات جمهوری بلغارستان: <http://results.cik.bg/pi2014/rezultati/32.html>

ارجاع شده در ۲۰۱۵/۸/۱۰.

۲. (متن احتمالاً به زبان بلغاری است).

۳. قانون انتخابات و حق رأی شهروندان مقیم خارج، تحلیل تطبیقی، نهاد پارلمانی، مجلس جمهوری مقدونیه، اسکوپیه، اکتبر، ارائه شده در بحث عمومی درباره اهمیت نقش شهروندان مقیم خارج در جمهوری مقدونیه، ابعاد سیاسی-اقتصادی، برگزار شده در تاریخ ۲۰۱۴/۱۰/۲۹.

<http://sobranie.mk/sessiondetailsrabotni.nsp?sessionDetailsId=d57137f9-d122-4622-1132-8c7868fb1484&date=29.10.2014>.

ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۰.

کسانی که مایل به رأی دادن در خارج از مرزهای کشور هستند، تهیه می‌نمایند و نام این افراد از فهرست کسانی که در داخل کشور بلغارستان رأی می‌دهند حذف می‌گردد. نام رأی‌دهندگان ثبت شده مقیم خارج حداکثر ۱۸ روز پیش از برگزاری انتخابات، در وبسایت وزارت خارجه و دفاتر دیپلماتیک و کنسولی مربوطه در خارج منتشر می‌شود. اگر نام رأی‌دهنده‌ای در این لیست نباشد، او می‌تواند تا سه روز پس از انتشار فهرست با تسلیم تقاضایی به کمیسیون مرکزی انتخابات درخواست افزوده شدن نامش را بنماید و کمیسیون مرکزی انتخابات موظف است که حداکثر تا سه روز پس از دریافت تقاضای وی، به آن پاسخ دهد.^۱ براساس آنچه گفته شد، می‌توان نتیجه گرفت که ثبت نام در لیست ثبت انتخاباتی در خارج از کشور، حالت فعال دارد (یعنی هر فرد باید رأساً اقدام به این کار نماید). روند رأی‌گیری در مراکز رأی‌گیری در خارج از کشور، شبیه مراحل رأی دادن در داخل کشور (یعنی در درون خاک جمهوری بلغارستان) است.

در پایان انتخابات مجلس، رأی اخذ شده در مراکز رأی‌گیری در خارج از کشور به آرای داخل افزوده می‌شوند و پس از آن، تخصیص کرسی‌های مجلس به روش تناسبی (براساس همان متد ذکر شده) صورت می‌پذیرد، اما این آرا در مراحل بعدی محاسبه نتایج آرا در جریان تطبیق آرا (براساس فهرست نامزدهای ارائه شده در بخش‌ها و نواحی مختلف کشور) و جابجایی احتمالی کرسی‌ها، متعلق به هیچ‌یک از ۳۱ حوزه انتخابیه موجود در کشور نیستند (یعنی آرای شهروندان خارج از کشور شمارش می‌شوند، اما این آرا جزء هیچ‌یک از حوزه‌های انتخابیه در داخل کشور به حساب نمی‌آیند). به دلیل این سیستم انتخاباتی، این مسئله که در جمهوری بلغارستان تعدادی از نمایندگان صرفاً نماینده شهروندان مقیم خارج از کشور نیستند و با این حال آرای آنان (یعنی شهروندان مقیم خارج) مستقیماً بر نتایج انتخابات پارلمانی در داخل تأثیرگذار می‌باشد، سؤال برانگیز است.^۲

۲-۵. محدودیت‌های دولت پیش از شروع انتخابات

شایان ذکر است که برطبق قانون اساسی جمهوری بلغارستان، در صورتی که برای تشکیل دولت موافقتی حاصل نشود، رئیس‌جمهور یک دولت موقت را منصوب می‌نماید و مجلس ملی را منحل می‌سازد (مگر اینکه پارلمان در سه ماه آخر دوره خود باشد) و برای انتخابات جدید برنامه‌ریزی می‌کند. رئیس‌جمهور همچنین، تاریخ برگزاری انتخابات بعدی را تعیین می‌نماید.^۳ یک مثال اخیر در این مورد ۲۴ جولای سال ۲۰۱۴ است که در پی بحران سیاسی-اقتصادی،

۱. همان.

۲. همان.

۳. ماده (۹۹) قانون اساسی جمهوری بلغارستان، <http://www.parliament.bg/en/const>، ارجاع شده در تاریخ ۱۵/۸/۲۰۱۷.

پارلمان استعفای نخست‌وزیر، پلامن اورسارسکی^۱ و دولت وی را پذیرفت. از آنجا که دولت جدید تشکیل نشده بود، روزن پلونلیف^۲ رئیس‌جمهور، در ۶ آگوست مجلس را منحل کرد، دولت موقت تشکیل داد و تاریخ انتخابات پیش از موعد پارلمانی را برای ۵ اکتبر همان سال تعیین کرد. دولت موقت نیز اعلام نمود که برگزاری یک انتخابات آزاد و منصفانه از مهمترین اولویت‌های آن خواهد بود.^۳

۳. جمهوری کرواسی

نظام انتخاباتی

در جمهوری کرواسی، سه روش برای محاسبه نتایج انتخابات مجلس (موسوم به سابور)^۴ و انتخاب ۱۵۱ نماینده وجود دارد:

۳-۱. الگوی انتخاباتی برای انتخاب نمایندگان «عادی»

۱۴۰ نماینده مجلس کرواسی (موسوم به سابور)، به استثنای نمایندگان اقلیت و نمایندگان اتباع مقیم خارج از کشور از طریق سیستم نمایندگی تناسبی در ده حوزه انتخابیه (جغرافیایی) چند نماینده‌ای طبق روش دهنوت و سیستم رأی‌گیری ترجیحی (لیست باز) با یک اولویت انتخاب می‌شوند. تعداد رأی‌دهندگان در حوزه‌های انتخابیه تقریباً برابر است. رأی دادن در این حوزه‌های انتخابیه برای رأی‌دهندگان ساکن آن ناحیه که در لیست رأی‌دهندگان ثبت‌نام شده‌اند، آزاد است. در هر حوزه انتخابیه ۱۴ نماینده انتخاب می‌شوند.^۵

حق شرکت در روند تخصیص کرسی‌های نمایندگی مجلس در یک حوزه انتخابیه به لیست‌های حزبی اعطا می‌شود که حداقل ۵ درصد از آرا را کسب کرده باشند.^۶ این به آن معناست که حد نصاب آرا برای ورود به مجلس از هر حوزه انتخابیه ۵ درصد است.

اگر شمار آرای ترجیحی برای یک کاندیدا حداقل ۱۰ درصد آرای اخذ شده در لیست جداگانه باشد، آرای ترجیحی برای نمایندگان منفرد در یک حوزه انتخابیه اعتبار دارند. تمام نامزدهایی که

۱. Plamen Oresarski

۲. Rosen Plevneliev

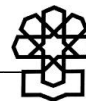
۳. گزارش سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE) در مورد انتخابات پارلمانی زود هنگام در جمهوری بلغارستان در تاریخ ۲۲ سپتامبر ۲۰۱۴، <http://www.osce.org/odihr/elections/bulgaria/123884?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.

۴. Sabor

۵. ماده (۳۸) قانون انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).

۶. <http://www.sabor.hr/zakon-o-izborima-zastupnika-u-hrvatski-sabor-2015>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۱.

۶. ماده (۴۱) قانون انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).

بیش از حد نصاب ۱۰ درصد آرای ترجیحی رأی آورده باشند، به‌عنوان نماینده انتخاب می‌شوند. اگر درصد آرای دو یا چند نماینده یکسان باشد، در این صورت جایگاه آنان در فهرست نامزدهای حزبی تعیین می‌کند که چه کسی باید به مجلس راه یابد. اگر تعداد نمایندگان منتخب از طریق سیستم ترجیحی منطبق با تعداد کرسی‌های کسب شده از سوی حزب متبوع آنان نباشد، باقی نمایندگان طبق جایگاه خود و ترتیب اسامی در لیست حزبی مشخص می‌شوند.^۱

حوزه‌های انتخابیه برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی در قانون، تصریح و مشخص شده است و براساس این قانون شمار رأی‌دهندگان در هر حوزه انتخابیه، نباید بیشتر یا کمتر از ۵ درصد (از تعداد کل رأی‌دهندگان) باشد.^۲

۲-۳. نظام انتخاباتی برای اقلیت‌های قومی

۸ نماینده دیگر که برای عضویت در پارلمان انتخاب می‌شوند نیز نامزدهایی هستند که خود را کاندیدای اقلیت‌های قومی کرده‌اند و از طریق سیستم اکثریتی از یک حوزه انتخابیه خاص در قلمرو کشور کرواسی انتخاب شده‌اند.

این نمایندگان، در یک حوزه انتخابیه مخصوص اقلیت‌های قومی برگزیده می‌شوند و تخصیص کرسی‌های نمایندگی به طریق زیر صورت می‌گیرد:

- اقلیت صرب دارای سه نماینده،
- اقلیت مجار دارای یک نماینده،
- اقلیت ایتالیایی دارای یک نماینده،
- اقلیت چک و اسلواک دارای یک نماینده،
- اقلیت‌های اطریشی، بلغاری، آلمانی، لهستانی، رومایی، رومانیایی، روتن، روس، ترک، اوکراینی، والاشی و یهودی دارای یک نماینده،
- و بالاخره اعضای اقلیت‌های آلبانیایی، بوسنیایی، مونته‌نگرویی، مقدونیایی و اسلونیایی نیز دارای یک نماینده در مجلس هستند.^۳

انتخاب نمایندگان اقلیت‌ها براساس سیستم انتخاباتی اکثریتی و در جریان انتخابات یک‌دوره‌ای صورت می‌پذیرد و اگر آرای دو نامزد به یک اندازه باشد، انتخابات دوباره برگزار می‌شود.^۴

۱. ماده (۴۰) قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).
۲. ماده (۳۹) قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).
۳. ماده (۴۶) قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).
۴. ماده (۴۶) قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).

۳-۳. رأی‌گیری در خارج از کشور (برای اتباع مقیم خارج از کشور)

نظام انتخاباتی در جمهوری کرواسی یک سیستم ترکیبی (مختلط) موازی است. طبق قانون اساسی جمهوری کرواسی، این روش از انتخابات مجلس که در ۲۰ فوریه سال ۲۰۱۶ و پس از این تاریخ برگزار شد، اعمال گردید.^۱ در این انتخابات، تمامی ۱۵۱ نماینده مجلس برگزیده و مشخص شدند.

۳-۴. نهادهای مسئول برگزاری انتخابات

نهادهای مسئول برگزاری انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس، عبارتند از: کمیسیون ملی انتخابات، کمیسیون‌های انتخاباتی حوزه‌های انتخابیه، کمیسیون‌های انتخاباتی شهرها و شهرداری‌ها و کمیته‌های انتخاب‌کنندگان.^۲

کمیسیون‌های انتخاباتی حوزه‌های انتخابیه، دارای اعضای دائمی و اعضای است که عضویت آنان تمدید شده است. این اعضا عبارتند از: رئیس کمیسیون، دو عضو دائم و معاونین (یا قائم مقام) آنان. رئیس، معاون رئیس و اعضای دائم کمیسیون به وسیله کمیسیون ملی انتخابات و از میان قضات و وکلای برجسته انتخاب خواهند شد.

تمدید عضویت اعضا با تأیید، تعیین و اعلام اعضای لیست احزاب مشخص خواهد شد. اعضای که عضویت آنان در کمیسیون‌های انتخاباتی حوزه‌های انتخابیه تمدید شده، دارای همان حقوق و تعهدات اعضای دائم هستند. این اعضا، توسط احزاب و ائتلاف‌های حزبی در کمیسیون‌های انتخاباتی حوزه‌های انتخابیه مشخص می‌شوند.^۳

۳-۵. ثبت نام در انتخابات

در جمهوری کرواسی، ثبت نام در انتخابات حالتی منفعل دارد، به این معنا که بجز مواردی که نیاز به اصلاح یا تغییر در نشانی افراد و یا سایر اطلاعات شخصی باشد، نیازی به اقدام رأی‌دهندگان نیست. ستاد مدیریت مرکزی کشور، مسئولیت نظارت بر ثبت رأی‌دهندگان و جمع‌آوری ثبت‌های انتخاباتی را برعهده دارد. براساس هنجارهای قانونی موجود، مسئولیت اصلی گردآوری ثبت انتخاباتی با نهادهای اداری شهرداری‌هاست، ۸ تای آنها تابع دستورالعمل کلی دفتر اداره مرکزی کشور می‌باشند.

۱. قانون اساسی جمهوری کرواسی، (متن ادغام شده)، مجله نارودن نووین، شماره ۱۰/۸۵.

<http://www.sabor.hr/ustav-republike-hrvatske>.

ارجاع شده در تاریخ ۲۲/۸/۲۰۱۵.

۲. ماده (۵۱) قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).

۳. مواد (۵۸)، (۵۹) و (۶۰) قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).

منبع اصلی برای تأیید این وضعیت، ادارات ثبت شهرداری‌ها و ادارات پلیس است که اطلاعات لازم در خصوص وضعیت تابعیت، هویت (کارت‌های شناسایی شخصی) و محل اقامت افراد را در اختیار دارند. گرچه، این اطلاعات ممکن است در سایر نهادهای دولتی و دادگاه‌های شهرداری‌ها نیز موجود باشند.^۱

۳-۶. رأی دادن در خارج از کشور (برای اتباع خارج از کشور)

شهروندان تبعه کرواسی مقیم خارج کشور، نیز حق دارند در انتخابات پارلمانی برای انتخاب نمایندگان مجلس شرکت نمایند.

رأی‌دهندگان غیرمقیم، یعنی بدون وضعیت اقامت دائمی در کشور، نمایندگان خود را از طریق حوزه انتخابیه شماره ۱۱ به مجلس می‌فرستند. از این حوزه انتخابیه، سه نماینده براساس مدل نمایندگی تناسبی با متد دهونت و از طریق رأی دادن ترجیحی (لیست‌های باز) با یک اولویت منفرد انتخاب می‌شوند.^۲

به‌علاوه، حد نصاب آرا برای ورود به مجلس کرواسی برای این حوزه انتخابیه یازدهم، ۵ درصد است.

همچنان‌که پیش از این توضیح داده شد، حد نصاب آرا برای ورود به مجلس کرواسی از طریق آرای ترجیحی، ۱۰ درصد می‌باشد.

پیش از انجام تغییرات نهایی در قانون انتخابات در سال ۲۰۱۵، تعداد نمایندگان برگزیده شده براساس سهمیه‌های انتخاباتی بود.^۳

مقامات شهر زاگرب (پایتخت)، اطلاعات شهروندان غیرمقیم در کشور را ثبت می‌نمایند، این ثبت اطلاعات براساس ثبت‌نام فعال شهروندان غیرمقیم در کشور است.^۴ ثبت‌نام رأی‌دهندگانی که مایل به رأی دادن در خارج از کشور هستند از طریق دفاتر دیپلماتیک و کنسولی خارج از کشور، براساس تقاضای ثبت‌نام که به‌وسیله شهروندان کرواسی غیرمقیم در کشور ارائه می‌گردد، نگهداری می‌شود. اگر شهروندان مقیم خارج از کشور در روز انتخابات ثبت‌نام نشده باشند، دفاتر دیپلماتیک و کنسولی خارج از کشور، پس از تأیید تابعیت آنان و حق رأی آنان به‌عنوان شهروندان غیرمقیم در کشور، می‌توانند گواهی رأی دادن برای آنان صادر کنند.

شهروندان تبعه کرواسی مقیم خارج از کشور، می‌توانند حق رأی خود را از طریق رأی دادن در

۱. قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).

۲. قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).

۳. قانون انتخابات برای انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن ادغام شده).

۴. براساس گزارش سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، تعداد کل افراد (شهروندان تبعه کرواسی) مقیم خارج از کشور ۴۱۱,۷۵۸ نفر بوده است که در لیست انتخابات در آخرین انتخابات پارلمانی ثبت شده‌اند. برای اطلاعات بیشتر نگاه کنید به:

<http://www.osce.org/odihr/87655?download=true>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۸.

دفاتر دیپلماتیک و کنسولی در خارج از کشور اعمال کنند. اخذ رأی در دفاتر دیپلماتیک و کنسولی به مدت دو روز برگزار می‌شود و در همان روز که انتخابات در کشور پایان می‌پذیرد، خاتمه می‌یابد.

۴. جمهوری اسلواکی

نظام پارلمانی: تک‌مجلسی،

دارای ۱۵۰ نماینده در مجلس ملی،

نظام انتخاباتی: تناسبی،

شمار حوزه‌های انتخابیه: ۱،

حد نصاب آرا: ۵ درصد برای احزاب منفرد، ۷ درصد و ۱۰ درصد برای ائتلاف‌های حزبی بسته به

تعداد احزاب عضو ائتلاف مربوطه،

رأی دادن ترجیحی: بله (۴ رأی ترجیحی)،

اختصاص سهمیه خاص برای زنان: خیر،

اختصاص سهمیه خاص برای اقلیت‌های قومی: خیر،

ثبت نام رأی‌دهندگان: ثبت نام دائم و ثبت نام ویژه،

روش‌های اخذ رأی: حضور در مراکز رأی‌گیری، صندوق‌های سیار رأی‌گیری، ارائه گواهی رأی

غیابی از طریق پست،

امکان رأی دادن در خارج از کشور: بله (رأی دادن از طریق پست)،

نهادهای مسئول مدیریت انتخابات: کمیسیون دائمی انتخابات کشوری متشکل از نمایندگان

احزاب سیاسی حاضر در مجلس، احزاب سیاسی و قوه قضائیه،

دوره سکوت (تعليق فعالیت‌های انتخاباتی) پیش از انتخابات: بله (۲۴ ساعت پیش از روز برگزاری

انتخابات)،

محدودیت برای رقابت‌های انتخاباتی: سه میلیون یورو (با لحاظ کردن ارزش افزوده مالیاتی)،

محدودیت‌های اجرایی و تصمیم‌گیری برای دولت پیش از انتخابات: خیر.

۴-۱. مروری کلی

مجلس ملی جمهوری اسلواکی (که از این پس، از آن به‌عنوان شورای ملی یاد خواهد شد) یک پارلمان

تک‌مجلسی متشکل از ۱۵۰ نماینده می‌باشد که در یک حوزه انتخابیه سراسری (کشوری) به مدت

چهار سال انتخاب می‌شوند. انتخابات شورای ملی براساس حق رأی همگانی، رأی برابر و مستقیم، از

طریق رأی‌گیری مخفی و براساس اصول نمایندگی تناسبی صورت می‌پذیرد.

۴-۲. چارچوب قانونی

چارچوب قانونی حاکم بر انتخابات پارلمانی، قانون اساسی مصوبه سپتامبر سال ۱۹۹۲. قانون جدید انتخابات جمهوری اسلواکی، شرایط را برای همه ۶ نوع انتخاباتی که در کشور انجام می‌شود، یکسان ساخته است. این قانون متشکل از ۹ بخش است، بخش اول در مورد اصول کلی و قواعد انتخابات است، بخش دوم تا هشتم در خصوص انتخابات ویژه است و بخش نهم در مورد بندهای الحاقی می‌باشد. شاید بدیع‌ترین امر در این قوانین، ایجاد کمیسیون‌های دائمی برای نظارت بر انتخابات، امور مالی احزاب سیاسی و رقابت‌های انتخاباتی باشد. کمیسیون متشکل از ۱۴ عضو است که ۱۰ نفر آنان کاندیدای احزاب سیاسی هستند و چهار عضو دیگر از سوی دادگاه قانون اساسی، دادگاه عالی، دادستان کل و اداره عالی حسابرسی منصوب می‌شوند.^۱

۴-۳. حق رأی دادن

براساس بند «۳» مطابق با بخش ۴۲ مصوبه شماره ۲۰۱۴/۱۸۰ در مورد شرایط لازم برای حق رأی، همه شهروندان کشور اسلواکی، در صورتی که در روز انتخابات حداقل ۱۸ سال سن داشته باشند و به‌دلایلی که در ذیل ذکر خواهد شد از حق رأی محروم نشده باشند، واجد شرایط برای رأی دادن در انتخابات مجلس ملی هستند.

اگر یک فرد:

- الف) تهدیدی برای جامعه باشد و قانون برای مصلحت عمومی و به‌منظور حمایت از سلامت جامعه بر آزادی‌های فردی او محدودیت‌هایی اعمال کرده باشد،
 - ب) به‌دلیل جرائم کیفری سنگین به حبس محکوم شده باشد،
 - ج) از لحاظ قانونی از توانایی‌هایی محروم گردد،
- از حق رأی محروم خواهد شد.^۲

با توجه به اینکه زندانیان مرتکب جرائم کیفری سبک از حق رأی برخوردارند، این محرومیت از حق شامل آن دسته از محکومانی می‌شود که مرتکب جرائم کیفری سنگین شده باشند یا به مجازات‌های جزایی سنگین محکوم شده باشند (مثل جرم قتل، یا دارای محکومیت‌های سنگین مثل ده سال زندان باشند)، بنابراین، همه محکومین به غیر از این دسته از زندانیان مجاز به رأی دادن هستند.

۱. جی کازاک، دستیابی به حقوق انتخاباتی، اسلواکی، دسامبر ۲۰۱۴، (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://cadmus.eui.edu/bitstream/handle/1814/33863/EUDO_CIT_2014_03_ERR.pdf?sequence=1

ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

۲. مصوبه شماره ۲۰۱۴/۱۸۰ در مورد شرایط حق رأی (آنلاین)، قابل دسترسی در:

www.zbierka.sk/sk/predpisy/180-2014-z-z-p-35749.pdf، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.

افرادی که دارای ناتوانی‌های ذهنی هستند از حق رأی دادن و انتخاب شدن در انتخابات برخوردارند، مگر آنکه ناتوانی و عدم صلاحیت آنان از لحاظ قانونی ثابت شود که در این خصوص فقط دادگاه صالح می‌تواند حکم صادر کند. این قانون کلی در مورد همه رأی‌دهندگان صدق می‌کند. اگر فردی دارای ناتوانی ذهنی باشد و نتواند شخصاً رأی خود را به صندوق ببیناند، می‌تواند از یک رأی‌دهنده دیگر کمک بگیرد، مشروط به اینکه آن فرد عضو کمیته انتخاباتی نباشد.^۱

۴-۴. ثبت نام در انتخابات

دو ثبت نام انتخاباتی برای انتخابات مجلس ملی منظور خواهد شد:

۱. طبق تمهیدات کلی پیش‌بینی شده در مصوبه شماره ۱۸۰/۲۰۱۴ در مورد شرایط رأی دادن، یک ثبت نام دائم از واجدین شرایط برای رأی دادن، توسط هر شهرداری گردآوری و نگهداری خواهد شد. در مورد پایتخت جمهوری اسلواکی (یعنی شهر براتیسلاوا) و شهر کوزیچ ثبت نام از رأی‌دهندگان و نگهداری لیست‌های ثبت نام توسط حوزه‌های انتخابیه در مناطق مختلف شهر انجام خواهد شد. در این ثبت نام دائمی، شهرداری اسامی رأی‌دهندگانی را که در جمهوری اسلواک اقامت دائم دارند ثبت می‌نماید. همچنین، یک رأی‌دهنده می‌تواند در ساعات اداری به شهرداری محل اقامت خود مراجعه نموده و از ثبت نام خود در ثبت انتخاباتی اطمینان یابد و می‌تواند درخواست تکمیل یا اصلاح اطلاعات شخصی خود را بنماید. شهرداری‌ها مسئول انجام این درخواست‌ها می‌باشند و در صورت رد درخواست وی، باید طی سه روز پس از دریافت تقاضای وی، به‌طور کتبی درخصوص علت رد درخواست وی توضیح دهد. اگر شهرداری یک اشتباه یا مورد حذف شده را اصلاح ننماید، رأی‌دهنده می‌تواند با تسلیم دادخواستی به دادگاه صالح، با ارجاع به حوزه انتخابیه مربوطه از شهرداری درخواست تکمیل یا اصلاح اطلاعات شخصی را در ثبت انتخاباتی بنماید.^۲

۲. ثبت نام خاص و ثبت اطلاعات رأی‌دهندگانی که دارای محل اقامت دائمی نیستند توسط وزارت کشور انجام و نگهداری می‌شود. یک رأی‌دهنده به درخواست خود می‌تواند در لیست خاص انتخاباتی ثبت نام شود و این امر (یعنی تقاضا برای رأی دادن از طریق پست) باید حداکثر ۵۰ روز پیش از روز برگزاری انتخابات صورت پذیرد.^۳

۱. جی کازاک، دسترسی به حقوق انتخاباتی، اسلواکی، دسامبر ۲۰۱۴، (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://cadmus.eui.edu/bitstream/handle/1814/33863/EUDO_CIT_2014_03_ERR.pdf?sequence=1

ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

۲. بخش‌های ۹ و ۱۰ مصوبه شماره ۲۰۱۴/۱۸۰ در مورد شرایط حق رأی (آنلاین)، قابل دسترسی در:

www.zbierka.sk/sk/predpisy/180-2014-z-z-p-35749.pdf، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.

۳. بخش ۴۵ مصوبه شماره ۲۰۱۴/۱۸۰ در مورد شرایط حق رأی (آنلاین)، قابل دسترسی در:

www.zbierka.sk/sk/predpisy/180-2014-z-z-p-35749.pdf، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.

۴-۵. نامزدها و حق انتخاب شدن

هر فردی که می‌خواهد به یک نامزد نمایندگی مجلس رأی دهد، باید تبعه و شهروند جمهوری اسلواکی بوده و در روز رأی‌گیری، حداقل ۲۱ سال سن داشته و دارای اقامت دائم در کشور باشد. براساس قانون جداگانه‌ای، احزاب سیاسی ثبت شده، می‌توانند فهرستی از نامزدهای انتخاباتی را به کمیسیون تسلیم کنند، این لیست باید حداکثر نود روز پیش از انتخابات به صورت کتبی و الکترونیکی توسط نماینده تام‌الاختیار حزب در اختیار منشی ثبت کمیسیون انتخابات و کنترل امور مالی احزاب سیاسی کشور (یا همان کمیسیون انتخابات کشور) قرار گیرد. احزاب سیاسی که با هم یک ائتلاف حزبی تشکیل داده‌اند، باید یک لیست مشترک ارائه دهند. **حزبی که عضو یک ائتلاف حزبی است، نمی‌تواند یک لیست جداگانه ارائه دهد. احزاب سیاسی باید وجهی به مبلغ ۱۷,۰۰۰ یورو (بابت وثیقه شرکت در انتخابات) پرداخت نمایند.**

احزاب سیاسی منفرد یا ائتلاف‌های حزبی، باید این وجوه را به یک حساب بانکی ویژه که از سوی وزارت کشور افتتاح شده است، واریز نمایند. وزارت کشور این وثیقه را طی یک ماه به حزب یا ائتلاف حزبی که لیست انتخاباتی آنها ثبت نشده، یا موفق به کسب حداقل دو درصد از آرای معتبر نشده‌اند، عودت می‌دهد. **وجوه اخذ شده، به‌استثنای وجوهی که عودت داده می‌شوند، جزء اموال دولتی محسوب شده و به خزانه دولت واریز خواهد شد.**

کمیسیون انتخابات کشور، لیست کاندیداها را (که از سوی احزاب ارائه شده است) حداکثر تا هشتاد روز پیش از برگزاری انتخابات بررسی می‌کند. کمیسیون نام هر نامزدی را که:

۱. شرایط رأی دادن را نداشته باشد،

۲. نامه‌ای مبنی بر اعلام رضایت برای نامزدی در انتخابات به مدارک خود ضمیمه ننموده باشد،

۳. نام وی در لیست بیش از یک حزب سیاسی آمده باشد، و یا

۴. نامش مضاف بر تعداد اسامی مجاز (که هر حزب می‌تواند ارائه نماید) باشد، از لیست حذف خواهد کرد. لیست اسامی نامزدهای نهایی حداکثر تا هفتاد روز پیش از انتخابات توسط کمیسیون انتخابات کشور ثبت خواهد شد. همچنین، کمیسیون لیست کاندیداهایی را که قانون انتخابات را رعایت نکرده باشند، ثبت نمی‌نماید. (در صورتی که حزب به تصمیم کمیسیون اعتراض داشته باشد) اعتراض وارده از سوی حزب یا ائتلاف حزبی به دادگاه صالح ارجاع داده خواهد شد.

پس از ثبت لیست نامزدهای انتخابات، کمیسیون انتخابات کشور لیست‌های ثبت شده کاندیداها را به وزارت کشور ارسال خواهد کرد. وزارت کشور از طریق ادارات خود در بخش‌ها حداکثر تا چهل روز پیش از برگزاری انتخابات این لیست‌های ثبت شده را به شهرداری‌ها خواهد فرستاد. شهرداری‌ها باید این لیست‌ها را حداکثر تا بیست‌وپنج روز پیش از انتخابات برای تمامی خانوارها ارسال نماید. برای

سهولت رأی دادن از طریق پست، وزارت کشور باید حداکثر تا چهل روز پیش از برگزاری انتخابات فهرست کاندیداهای انتخابات را در وبسایت خود منتشر کند.

پس از ثبت لیست نامزدهای انتخابات، کمیسیون انتخابات کشور بلافاصله از طریق قرعه‌کشی برای هر لیست انتخاباتی عددی را مشخص می‌نماید.

برای هر حزب و ائتلاف سیاسی که لیست نامزدهای انتخاباتی آنها ثبت شده باشد، برگه رأی تهیه می‌شود. یک حزب منفرد یا ائتلاف حزبی می‌تواند تا چهل‌وهشت ساعت پیش از شروع انتخابات از انتخابات کناره‌گیری کند و این مسئله را کتباً به‌وسیله نماینده تام‌الاختیار خود به مقامات اطلاع دهد.^۱

۴-۶. روزهای رأی‌گیری

در سراسر کشور اسلواکی، انتخابات در یک روز در روز شنبه از ساعت ۷ صبح تا ۱۰ شب برگزار می‌شود. اعلان عمومی برای انتخابات از سوی رئیس شورای ملی (مجلس نمایندگان) کشور اسلواکی اعلام می‌گردد. رئیس مجلس باید حداکثر ۱۱۰ روز پیش از برگزاری انتخابات، روز برگزاری انتخابات و روز رأی‌گیری را اعلام نماید. اعلان عمومی برای برگزاری انتخابات باید در (جزوه) مجموعه قوانین جمهوری اسلواکی منتشر و اعلام شود.

۴-۷. روش‌های اخذ رأی

به‌طور کلی، در قانون انتخابات اسلواکی راه‌های مختلفی برای رأی دادن پیش‌بینی شده است. معمول‌ترین و مرسوم‌ترین شیوه رأی دادن، حضور در مراکز رأی‌گیری است. برخلاف کشور لهستان، در کشور اسلواکی، هر رأی‌دهنده خود باید شخصاً رأی دهد و رأی دادن از طریق نماینده امکانپذیر نمی‌باشد. از سوی دیگر، همانند کشور چک، در کشور اسلواکی نیز رأی‌دهندگان می‌توانند از طریق برگه رأی غیابی که به‌وسیله مقامات شهرداری صادر می‌شود، رأی دهند. رأی‌دهندگانی که قادر به رأی دادن در مراکز رأی‌گیری (واقع در منطقه محل سکونت خود که در آنجا ثبت‌نام کرده‌اند) نباشند، بنا به تقاضای خود، می‌توانند از شهرداری برگه گواهی رأی دریافت نمایند، (در این صورت، نام رأی‌دهنده از لیست (عادی) ثبت انتخابات حذف می‌شود و یادداشتی توضیحی درخصوص صدور گواهی رأی برای وی به آن افزوده خواهد شد. تقاضای دریافت این گواهی باید به‌وسیله شخص متقاضی یا نماینده وی حداکثر یک روز پیش از انتخابات و در طی ساعات اداری به شهرداری محل اقامت وی تسلیم شود. همچنین، رأی‌دهندگان می‌توانند پانزده روز پیش از انتخابات کتباً یا از طریق

۱. مصوبه شماره ۲۰۱۴/۱۸۰ در مورد شرایط حق رأی (آنلاین)، قابل دسترسی در:

www.zbierka.sk/sk/predpisy/180-2014-z-z-p-35749.pdf، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.

الکترونیکی تقاضای دریافت این گواهی را نمایند. شهرداری گواهی رأی را بلافاصله صادر خواهد کرد و یا حداکثر طی سه روز آن را به نشانی متقاضی ارسال خواهد نمود.

کمیسیون انتخابات بخش‌ها، به دلایل قابل قبول به خصوص مشکلات مربوط به سلامتی، به رأی‌دهندگان اجازه می‌دهند تا به تقاضای فردی، رأی خود را در منطقه‌ای که کمیسیون رأی‌گیری در آن واقع شده است، در خارج از مراکز رأی‌گیری به صندوق بیاورند. در این موارد، کمیسیون انتخابات بخش، دو کارمند خود را به همراه یک صندوق رأی سیار، یک پاکت و یک برگه رأی، به نشانی شخص متقاضی می‌فرستد. کارکنان کمیسیون باید قانون مخفی بودن رأی‌گیری را مراعات نمایند. به محض آنکه رأی‌گیری به پایان رسید و دو عضو کمیسیون به محل کار خود بازگشتند، شرکت رأی‌دهنده در انتخابات به وسیله کمیسیون انتخابات بخش و هر نسخه از ثبت انتخاباتی به ثبت خواهد رسید.

به علاوه، رأی‌دهندگانی که به طور موقت یا دائم در خارج از کشور اقامت دارند، می‌توانند از طریق پست و با برگه رأی غیابی رأی دهند.

۸-۴. رأی دادن در خارج از کشور

از آنجایی که رأی دادن مشروط به اقامت دائم در کشور نیست، یک رأی‌دهنده در انتخابات مجلس ملی می‌تواند از طریق پست رأی دهد، در صورتی که:

الف) دارای اقامت دائم در جمهوری اسلواکی نباشد و به تقاضای شخصی خود، نامش در لیست ویژه انتخاباتی و جزء رأی‌دهندگانی ثبت شده باشد که طبق ثبت وزارت کشور، دارای اقامت دائم در کشور اسلواکی نیستند و یا:

ب) دارای اقامت دائم در جمهوری اسلواکی باشد، اما در زمان رأی‌گیری در خارج از کشور به سر برد و تقاضا کند که از طریق پست و در منطقه حوزه شهرداری محل اقامت خود در کشور رأی دهد.

الف) رأی‌دهنده‌ای که دارای اقامت دائم در جمهوری اسلواکی نیست، می‌تواند حداکثر پنجاه روز پیش از انتخابات، کتباً یا از طریق الکترونیک، از وزارت کشور تقاضا نماید تا توسط پست رأی دهد. وزارت کشور پس از تأیید درخواست فرد متقاضی، موظف است تا حداکثر سی و پنج روز پیش از روز انتخابات مدارک مربوط به رأی‌گیری را به همراه یک پاکت با مهر رسمی وزارت کشور، برگه رأی، پاکت پستی و راهنما یا دستورالعمل چگونگی رأی دادن را به نشانی دائم فرد متقاضی در خارج از کشور ارسال نماید. فرد متقاضی باید برگه رأی را درون پاکت ممهور به مهر رسمی وزارت کشور قرار داده و ارسال نماید. بر روی پاکت باید عبارت «رأی پستی» قید شود. فرد متقاضی باید هزینه‌های مربوط به پست را تقبل نماید. تنها آن آرایبی که در ساعات کاری یک روز پیش از روز رأی‌گیری (به دست

مقامات وزارت کشور) برسد، جزء آرای به صندوق ریخته شده به حساب خواهد آمد. وزارت کشور، پاکت‌های حاوی آرای پستی را به کمیسیون انتخابات کشور ارسال خواهد کرد.

ب) رأی‌دهنده‌ای که دارای اقامت دائم در جمهوری اسلواکی است، اما در زمان رأی‌گیری در خارج از کشور به سر می‌برد، می‌تواند کتباً یا به صورت الکترونیکی تقاضا نماید تا از طریق پست در شهرداری محل اقامت خود در کشور رأی دهد. تقاضا باید حداکثر تا پنجاه روز پیش از روز رأی‌گیری (به مقامات مربوطه) تسلیم شود. شهرداری موظف است تا حداکثر سی‌وپنج روز پیش از روز انتخابات، مدارک مربوط به رأی‌گیری را به همراه یک پاکت با مهر رسمی شهرداری، برگه رأی، پاکت پستی و راهنما یا دستورالعمل چگونگی رأی دادن را به نشانی فرد متقاضی در خارج از کشور ارسال نماید. فرد متقاضی باید برگه رأی را در درون پاکت ممهور به مهر رسمی شهرداری قرار داده و درون پاکت پستی نهاده و ارسال نماید. بر روی پاکت باید عبارت «رأی پستی» قید شود. فرد متقاضی باید هزینه‌های مربوط به پست را تقبل کند. تنها آن آرای که در ساعات کاری یک روز پیش از روز رأی‌گیری (به دست مقامات شهرداری مربوطه) برسد، جزء آرای به صندوق ریخته شده به حساب خواهد آمد.

شمار شهروندان تبعه اسلواکی مقیم خارج که واجد شرایط برای رأی دادن هستند مشخص نیست. تعداد این افراد چیزی بین دویست تا سیصد هزار نفر تخمین زده می‌شود، اما این آمار غیررسمی و تأیید نشده است. در آخرین انتخابات پارلمانی (در مارس سال ۲۰۱۲) مجموع کل رأی‌دهندگان مقیم خارج از کشور ۷,۰۵۱ نفر بود که ۰/۲۷ درصد از کل آرا را شامل شد.^۱

۹-۴. نظام انتخاباتی و تخصیص کرسی‌های مجلس

نظام انتخاباتی برای انتخاب نمایندگان مجلس ملی اسلواکی، نظام تناسبی است و برای اختصاص کرسی‌های مجلس روش هاگنباخ - بیسکاف^۲ و محاسبه بزرگ‌ترین باقیمانده برای اختصاص کرسی‌های مجلس به احزاب پیروز در انتخابات به کار می‌رود (یعنی تقسیم آرای معتبر بر تعداد کرسی‌هایی که بایستی به یک حوزه انتخابیه اختصاص یابند). به این ترتیب که مجموع کل آرای معتبر ریخته شده به صندوق‌ها به نفع یک حزب یا ائتلاف تقسیم بر عدد ۱۵۱ (تعداد کرسی‌های مجلس به اضافه یک) خواهد شد. عدد به دست آمده گرد می‌شود و این عدد، عدد انتخاباتی کشور است. مجموع کل آرای کسب شده توسط یک حزب یا ائتلاف سیاسی تقسیم بر این عدد (عدد انتخاباتی کشور) خواهد شد، تعداد کرسی‌های اختصاص یافته به حزب یا ائتلاف سیاسی برابر با تعداد دفعاتی است که

۱. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۷۱۴: انتخابات پارلمانی: رأی‌گیری برای افراد مقیم خارج از کشور (رأی‌گیری از راه دور)، ۲۰۱۵/۰۱/۲۳ (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.

۲. Hagenbach-Bischoff method

عدد انتخاباتی کشور بر مجموع آرای کسب شده توسط آن حزب یا ائتلاف سیاسی تقسیم می‌شود. اگر تکلیف تمام کرسی‌های مجلس از این طریق مشخص نشود یا به یک حزب یا ائتلاف حزبی کرسی‌هایی بیش از تعداد کاندیداها اختصاص یابد، در این صورت کمیته انتخابات کشور کرسی‌های باقیمانده را براساس آرای باقیمانده احزاب و ائتلاف‌های حزبی میان آنها تقسیم خواهد نمود (یعنی احزاب یا ائتلاف‌های حزبی کوچک‌تر که پس از حزب یا احزاب پیروز بالاترین آرا را در انتخابات کسب کرده‌اند، در اولویت تخصیص کرسی‌های مجلس قرار خواهند گرفت).

حد نصاب آرا برای احزاب منفرد ۵ درصد، برای احزاب یا ائتلاف‌های حزبی با مشارکت دو یا سه حزب ۷ درصد و برای ائتلاف‌های حزبی با شرکت چهار حزب یا بیشتر ۱۰ درصد می‌باشد. هر رأی‌دهنده می‌تواند تا چهار رأی ترجیحی برای نامزدهای یک حزب به صندوق بیاورد. رأی دادن ترجیحی اجباری نیست، تا آنجا که به رأی‌دهنده مربوط می‌شود، این شیوه رأی دادن بیش از آنکه یک تعهد باشد، یک حق است.

هنوز هیچ اطلاعاتی درخصوص رأی‌دهندگان منفرد و استفاده آنان از رأی دادن ترجیحی گردآوری نشده است. از سوی دیگر، می‌توان متوسط تعداد آرای ترجیحی را برای هر رأی‌دهنده که در این سیستم رأی‌گیری شرکت کرده است، محاسبه کرد. اداره آمار جمهوری اسلواکی، اطلاعاتی را درخصوص تعداد آرای ترجیحی برای هر کاندیدا به‌طور منفرد فراهم نموده است، به این ترتیب که اگر ما مجموع کل آرای ترجیحی ریخته شده به صندوق‌های رأی را بر تعداد کل رأی‌دهندگانی که به این شیوه رأی دادند تقسیم کنیم، متوسط تعداد آرای ترجیحی ریخته شده به صندوق به‌ازای هر رأی‌دهنده مشخص خواهد شد. متوسط تعداد آرای ترجیحی به‌ازای هر رأی‌دهنده‌ای که از این شیوه رأی دادن استفاده کرده است، سه رأی است.^۱

جدول ۳. متوسط تعداد آرای ترجیحی به‌ازای هر رأی‌دهنده که در سیستم

رأی‌گیری ترجیحی شرکت نموده

سال برگزاری انتخابات	۲۰۰۲	۲۰۰۶	۲۰۱۰	۲۰۱۲
متوسط تعداد آرای ترجیحی به‌ازای هر رأی‌دهنده که در سیستم رأی‌گیری ترجیحی شرکت کرده است	۳/۸	۳/۲	۲/۹۵	۳/۴

Source: SPÁČ, P. Ako (de) stabilizovat' preferenčné hlasovanie., In: Central European Political Studies Review, Vol. XIII, No. 4, pp. 325-353, p. 349 and source for electoral year 2012 Statistical Office of the Slovak Republic; Own calculation of the author.

به‌طور معمول، ده نامزد اول (که نامشان در صدر لیست کاندیداهای انتخاباتی احزاب سیاسی می‌باشد) بیشتر از سایر نامزدها رأی می‌آورند و بیشتر در اولویت آرای ترجیحی قرار دارند. دلیل

۱. محاسبه تنها شامل رأی‌دهندگان به احزاب سیاسی در انتخابات پارلمانی می‌شود.

اختصاص یافتن آرای ترجیحی به ده نامزد اول در لیست و احتمال بیشتر برای انتخاب شدن آنها، این است که در انتخابات شورای ملی جمهوری اسلواکی تنها یک حوزه انتخابیه دارای چند کرسی نمایندگی در مجلس در سراسر کشور وجود دارد (یعنی در سراسر کشور، یک لیست انتخاباتی واحد وجود دارد و رأی‌دهندگان باید نامزدهای خود را از این فهرست انتخاب نمایند). بنابراین، رهبران احزاب سیاسی، می‌توانند در هر حوزه انتخابیه کاندیدا شوند، زیرا فهرست اسامی نامزدها در کل کشور یکسان است. دلیل دیگر این امر، عدم تراکم و پراکندگی آرای ترجیحی است. به‌علاوه، از آنجا که تنها یک حوزه انتخابیه در سراسر کشور وجود دارد، لیست احزاب در سراسر کشور، شامل ۱۵۰ نامزد برای نمایندگی مجلس است (یعنی حداکثر تعداد کاندیداها برای تصدی کرسی‌های مجلس نمایندگان)، بنابراین، پراکندگی میزان آرا در میان نامزدها بیشتر می‌باشد.

جدول ۴. درصد آرای ترجیحی ۱۰ نماینده اول در لیست احزاب و باقیمانده لیست انتخاباتی حزبی

درصد آرای ترجیحی ریخته شده به صندوق				درصد کسب شده توسط لیست انتخاباتی احزاب	گروه کاندیداها
				۶/۶۶	۱ - ۱۰ (نفرات اول تا دهم)
۲۰۱۲	۲۰۱۰	۲۰۰۶	۲۰۰۲	۹۳/۳۳	۱۱ - ۱۵۰ (نفرات یازدهم تا صدوپنجاهم)
۶۶/۷۵	۶۸/۴۶	۶۹/۸۲	۷۶/۲۵		
۳۳/۲۵	۳۱/۵۴	۳۰/۱۸	۲۴/۷۵		

Source: Spac, P., In: Central European Political Studies Review, Vol. XIII, No. 4, pp. 325-353, p. 343 and source for electoral year 2012 Statistical Office of the Slovak Republic; Own calculation of the author.

شانس انتخاب شدن کاندیداهایی که به‌دلیل جایگاه خود در لیست انتخاباتی حزبی، امکان انتخاب شدن برایشان مقدور نبود، در اثر انجام تغییرات در سیستم رأی دادن ترجیحی بوده است. در اولین انتخابات پس از ایجاد نظام فدراتیو که در سال ۱۹۹۴ برگزار شد، ۱۰ نامزد موفق شدند که فراتر از ترتیب اسامی در لیست انتخاباتی حزب رأی بیاورند (یعنی در واقع، اسامی آنان در صدر لیست اسامی نامزدها قرار نداشت، اما براساس آرای ترجیحی که به‌نفع آنان به صندوق‌ها ریخته شد، رأی آوردند). در آن هنگام، جمهوری اسلواکی متشکل از چهار حوزه انتخابیه دارای بیشتر از یک کرسی در مجلس نمایندگان بود. بنابراین، احتمال رأی آوردن کاندیداهایی که به‌خاطر ترتیب اسامی در فهرست انتخاباتی حزب به هر حال شانسی برای انتخاب شدن نداشتند، افزایش یافت. از سوی دیگر، در مقیاس کلی انتخابات، حد نصاب برای تغییر اسامی نامزدها در لیست انتخاباتی حزب نیز افزایش یافت. تا پیش از سال ۱۹۹۸، با تصویب قانون ایجاد یک حوزه انتخابیه چند نماینده‌ای در سطح کشور گریز از ترتیب

اسامی در فهرست انتخاباتی حزبی امکانپذیر نبود، یعنی هیچ نماینده‌ای براساس آرای ترجیحی انتخاب نمی‌شد. در انتخابات سال ۲۰۰۲، تنها یک کاندیدا توانست فراتر از ترتیبات لیست انتخاباتی حزبی رأی بیاورد، در غیر این صورت (یعنی عدم وجود سیستم رأی دادن ترجیحی) با توجه به ترتیب نام خود در لیست انتخاباتی حزب (که جزء نفرات بالای لیست نبود)، وی قادر به رأی آوردن و انتخاب شدن نبود. پس از کاهش میزان حد نصاب آرای کسب شده از سوی لیست انتخاباتی حزب از ۱۰ درصد به ۳ درصد، شانس انتخاب شدن نامزدهایی که به دلیل ترتیب قرار گرفتن اسامی‌شان در لیست انتخابات حزب به هر صورت امکان رأی آوردن نداشتند، بالا رفت. در انتخابات سال ۲۰۰۶، ۷ نامزد که به دلیل ترتیب قرار گرفتن اسامی‌شان در لیست انتخاباتی حزب امکان انتخاب شدن نداشتند، از طریق آرای ترجیحی (که به نفع آنها به صندوق‌ها ریخته شد) به مجلس راه یافتند. در انتخابات سال ۲۰۱۰، ۱۱ کاندیدا از این طریق موفق به راهیابی به مجلس شدند و در سال ۲۰۱۲، ۱۵ نامزد انتخاباتی را موفق به گریز از ترتیبات لیست انتخاباتی حزب شده و توانستند به‌عنوان نماینده مجلس انتخاب شوند. با توجه به موارد ذکر شده، می‌توان دلیل افزایش پدیده‌هایی مانند ظهور نامزدهایی موسوم به کاندیدای مردم عادی و یا شخصیت‌های مستقل در احزاب سیاسی را در جریان مبارزات انتخاباتی بهتر درک کرد. سایر نامزدهایی که براساس آرای ترجیحی انتخاب شدند، با توجه به ترتیب قرار گرفتن اسامی آنها در لیست انتخاباتی حزب (یعنی در صدر لیست) در هر صورت انتخاب می‌شدند.

جدول ۵. تعداد کاندیداهای منتخب براساس متد رأی ترجیحی، که با توجه به ترتیب قرار گرفتن اسامی خود در لیست انتخاباتی حزب متبوعشان، امکان انتخاب شدن نداشتند

سال برگزاری انتخابات	۲۰۰۲	۲۰۰۶	۲۰۱۰	۲۰۱۲
تعداد کاندیداهای منتخب براساس متد رأی ترجیحی، که با توجه به رده حزبی خود در لیست انتخاباتی حزب متبوعشان، امکان انتخاب شدن نداشتند	۱	۷	۱۱	۱۵

Source: Statistical Office of the Slovak Republic; Own calculation of the author.

۴-۱۰. مدیریت انتخابات

انتخابات پارلمانی در جمهوری اسلواکی، به وسیله نهادهای مختلفی از جمله کمیسیون انتخابات کشور، وزارت کشور، اداره آمار اسلواکی، کمیسیون‌های انتخابات بخش و کمیسیون‌های رأی‌گیری بخش برگزار می‌شود.

در جمهوری اسلواکی، وزارت کشور به‌خصوص از لحاظ روش نظارت بر انتخابات و ساماندهی همه ابعاد فنی و اداری انتخابات مجلس را برعهده دارد.

مطابق مصوبه قانونی درخصوص شرایط لازم برای داشتن حق رأی که در ۲۹ می سال ۲۰۱۴ به تصویب مجلس کشور اسلواکی رسید، کمیسیون انتخابات کشور به‌عنوان یک نهاد مستقل و دائمی برای

نظارت و کنترل امور مالی احزاب سیاسی، اداره امور انتخابات و برگزاری و رصد آن و اعلام نتایج انتخابات ایجاد گردید. کمیسیون انتخابات کشور که از روز ۲۵ آگوست سال ۲۰۱۵ آغاز به کار کرده است، نظارت و کنترل امور مالی احزاب سیاسی و نظارت بر صرف هزینه‌ها از سوی احزاب و کاندیداها در جریان مبارزات انتخاباتی را برعهده دارد و موظف است به احزاب و نامزدهای انتخابات در زمینه قوانین و قواعد در این خصوص (مبارزات انتخاباتی) کمک و مشاوره لازم را ارائه دهد. کمیسیون شامل ۱۴ عضو می‌باشد که ده نفر از آنها از سوی احزاب سیاسی در مجلس و به نسبت تعداد کرسی‌هایی که این احزاب در اختیار دارند، معرفی می‌شوند، به این ترتیب، نیمی از آنها وابسته به احزاب سیاسی هستند (که در رأس قدرت سیاسی می‌باشند) و نیم دیگر اعضا جزء احزاب سیاسی مخالف دولت (اپوزیسیون) هستند. چهار عضو باقیمانده از سوی رئیس دادگاه قانون اساسی، رئیس دادگاه عالی، دادستان کل و رئیس اداره عالی حسابرسی معرفی می‌شوند. رئیس کمیسیون انتخابات کشور از میان اعضای آن و توسط مجلس با رأی مخفی نمایندگان انتخاب می‌شود. یک ستاد در وزارت کشور - اداره کمیسیون - منشی‌گری کمیسیون را برعهده خواهد گرفت.^۱

عضویت در کمیسیون انتخابات کشور، دارای یک کارکرد عمومی است. اعضای کمیسیون، باید شهروند و تبعه جمهوری اسلواکی و اقامت دائم در کشور داشته باشند، از لحاظ قانونی دارای توانایی و صلاحیت باشند، بالای ۳۵ سال سن داشته و دارای مدرک دانشگاهی در سطح کارشناسی ارشد باشند. کسانی که برای ریاست جمهوری، نمایندگی مجلس یا نمایندگی پارلمان اروپا، ریاست مناطق خودگردان، پست شهرداری، معاونت شورای مناطق آزاد و یا شورای شهر نامزد شده‌اند، مجاز به عضویت در کمیسیون نمی‌باشند. اعضای کمیسیون، باید در حضور رئیس شورای ملی جمهوری اسلواکی (مجلس نمایندگان) سوگند یاد نمایند. رئیس کمیسیون از میان اعضا و توسط مجلس با رأی مخفی انتخاب می‌شود.

کمیسیون انتخابات کشور وظایف ویژه زیر را برعهده دارد:

الف) بررسی و ثبت فهرست‌های انتخاباتی (ارائه شده از سوی احزاب سیاسی شامل اسامی نامزدهای انتخابات مجلس)،

ب) نظارت بر انجام تمهیدات لازم پیش از برگزاری انتخابات در کمیسیون‌های انتخاباتی سطوح پایین‌تر (در بخش‌ها و نواحی کوچک)،

ج) نظارت بر امور مالی (و چگونگی صرف هزینه‌ها) توسط احزاب سیاسی،

۱. گروه دولت‌های ضدفساد (GRECO)، گزارش ارزیابی سوم، الحاقیه به گزارش تکمیلی دوم در مورد جمهوری اسلواک، «شفافیت امور مالی احزاب»، ۲۰۱۴/۱۰/۱۶، (آنلاین)، قابل دسترسی در: https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3%282014%2923_Second_ADD_Slovakia_EN.pdf. ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.

د) نظارت بر امور مالی (و چگونگی صرف هزینه‌ها) در جریان مبارزات انتخاباتی،
ه) اختصاص زمانی به پخش برنامه مناظره‌های انتخاباتی در رادیو و تلویزیون در جریان مبارزات
انتخاباتی به پیشنهاد مسئولین پخش برنامه‌ها،
و) خلاصه کردن نتایج آرای که توسط اتباع مقیم خارج از کشور که دارای اقامت دائم در کشور
نمی‌باشند و از طریق پستی به صندوق‌های رأی انداخته شده‌اند و تهیه یک گزارش از این روند،
ز) خلاصه نمودن و انتشار روند برگزاری انتخابات و نتایج نهایی انتخابات،
ح) انتشار صورتجلسه و گزارش درخصوص نتایج انتخابات،
ط) صدور اعتبارنامه برای نمایندگان منتخب نمایندگان مجلس.
هر حزب یا ائتلاف که دارای لیست (نامزدهای انتخاباتی) ثبت شده است، می‌تواند یک عضو اصلی
و یک عضو علی‌البدل برای عضویت در کمیسیون انتخابات بخش و کمیسیون مراکز رأی‌گیری بخش
معرفی کند. اعضای هر دو کمیسیون مبلغی به‌عنوان حق‌الزحمه برای روز انتخابات دریافت می‌نمایند.^۱

۴-۱۱. مبارزات انتخاباتی

اصلاحات قانونی در مورد شفافیت فعالیت‌های مالی در انتخابات با اتخاذ قانون جدیدی در این زمینه
در سال ۲۰۱۱ انجام پذیرفت. در پی یک روند طولانی و سنگین در جریان انتخابات پارلمانی سال
۲۰۱۲، جمهوری اسلواکی عاقبت در سال ۲۰۱۴ توانست یک چارچوب قانونی نسبتاً جدید و اصلاح
شده را به‌منظور افزایش شفافیت در امور مالی سیاسی (انتخاباتی) ارائه نماید که نه تنها احزاب
سیاسی را مورد خطاب و توجه قرار می‌دهد، بلکه ابعاد گسترده‌تر مالی در جریان مبارزات انتخاباتی را
شفاف‌تر ساخته و احزاب و نامزدها را نیز شامل می‌شود. از سال ۲۰۱۴ که مصوبه مبارزات انتخاباتی از
تصویب مجلس اسلواکی گذشت، پیشرفت عمده‌ای در این زمینه به‌وجود آمد، اما باید گفت تا آنجایی
که به مبارزات انتخاباتی مربوط می‌شود، امور مالی و صرف هزینه‌ها در جریان مبارزات انتخاباتی باید
قاعدتاً از طریق احزاب سیاسی انجام پذیرد و این امر اجازه می‌دهد تا از نامزدها به‌طور منفرد نیز
حمایت مالی شود. به‌علاوه، مصوبه قانونی درخصوص شرایط لازم برای داشتن حق رأی باعث ایجاد یک
مکانیسم کلی برای نظارت (بر روند مبارزات انتخاباتی) در قالب کمیسیون انتخابات کشوری به‌عنوان
نهادی مستقل و دارای حوزه اختیارات و مسئولیت مشخص گردیده است. با این حال، این امر که یک
ستاد در وزارت کشور باید به کمیسیون کمک و یاری رساند و اینکه این ستاد به همین طریق وظیفه
نظارت بر امور مالی انتخابات را نیز برعهده دارد باعث ایجاد دغدغه‌هایی در زمینه استقلال و بی‌طرفی
سیستم به‌طور کلی گردیده است و در این زمینه باید بیشتر تأمل شود. به‌طور خلاصه، گرچه باید

۱. مصوبه شماره ۲۰۱۴/۱۸۰ در مورد شرایط حق رأی (آنلاین)، قابل دسترسی در: www.zbierka.sk/sk/predpisy/180-2014-z-z.p
35749.pdf، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.

کشور اسلواکی را به‌خاطر چارچوب قانونی جدید آن ستود، اما در عین حال باید درخصوص برخی نقایص که ذکر جزئیات آن در این گزارش رفت، تأمل بیشتر صورت گیرد. همچنین بهتر است کارآیی و مؤثر بودن قانون جدید در عمل تضمین گردد.^۱

رقابت‌های انتخاباتی ازسوی احزاب سیاسی هدایت می‌شوند. بنابراین، مسئولیت امور مالی و کلیه موارد مربوط به انتخابات برعهده احزاب سیاسی است. براساس مصوبه قانونی جدید در مورد مبارزات انتخاباتی، احزاب سیاسی باید برای هر مبارزه انتخاباتی یک حساب بانکی جداگانه و ویژه افتتاح کنند. احزاب سیاسی موظفند تا برای صرف هزینه‌ها در جریان مبارزات انتخاباتی خود تنها از وجوهات و مبالغ موجود در این حساب بانکی استفاده نمایند و کمک‌های مالی از حساب‌های بانکی دیگر نیز باید فقط به این حساب بانکی منتقل و واریز شود. اطلاعات درخصوص این حساب بانکی ویژه، باید به‌طور مداوم در معرض اطلاع عموم قرار بگیرد و شامل وجوهات و کمک‌های مالی واریز شده به حساب بانکی، نقل و انتقالات بانکی، تاریخ واریز شدن وجوه و نام واریزکننده یا پرداخت‌کننده (خلاصه نقل و انتقالات بانکی) باشد. احزاب سیاسی باید کتباً و به‌صورت الکترونیکی وزارت کشور را از نشانی اینترنتی وبسایت خود که این اطلاعات در آن آمده است، مطلع سازند. به‌علاوه، مصوبه قانونی درخصوص احزاب و گروه‌های سیاسی تصریح می‌دارد که احزاب سیاسی می‌توانند کمک‌های مالی (و مبالغ و وجوهات دیگر ازسوی حامیان‌شان) قبول نمایند، اما این امر باید کتباً و در طی یک قرارداد مدون صورت گیرد، اما اگر میزان کمک‌های مالی کمتر از ۲۰۰ یورو در سال باشد، نیازی به چنین کاری نیست. اما احزاب سیاسی مجاز به قبول کمک‌های مالی بیشتر از این میزان نمی‌باشند. در صورتی که اهداکننده کمک مالی ناشناس باشد و یا هویت وی معلوم نشود، حزب موظف است تا وجوه را ظرف مدت ۳۰ روز به اهداکننده بازگرداند. اگر این امر امکانپذیر نباشد، وجوه دریافت شده جزء اموال دولتی محسوب شده و به خزانه دولت واریز خواهد شد. در صورت عدم تمکین از این قانون، احزاب باید جریمه‌ای معادل ۱۰۰,۰۰۰ تا ۱۰۰,۰۰۰ یورو بپردازند.^۲

طبق بخش دوم پاراگراف اول از مصوبه قانونی درخصوص رقابت‌های انتخاباتی، رقابت‌های انتخاباتی این‌گونه تعریف می‌شود: هر نوع فعالیت احزاب سیاسی یا ائتلاف‌های حزبی یا احزاب نوع

۱. گروه دولت‌های ضدفساد (GRECO)، گزارش ارزیابی سوم، الحاقیه به گزارش تکمیلی دوم در مورد جمهوری اسلواک، «شفافیت امور مالی احزاب»، ۲۰۱۴/۱۰/۱۶، (آنلاین)، قابل دسترسی در:
https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3%282014%2923_Second_ADD_Slovakia_EN.pdf
 ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.

۲. گروه دولت‌های ضدفساد (GRECO)، گزارش ارزیابی سوم، الحاقیه به گزارش تکمیلی دوم در مورد جمهوری اسلواک، «شفافیت امور مالی احزاب»، ۲۰۱۴/۱۰/۱۶، (آنلاین)، قابل دسترسی در:
https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3%282014%2923_Second_ADD_Slovakia_EN.pdf
 ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

سوم که در راستای ارتقای فعالیت‌ها، اهداف یا بیانیه‌های انتخاباتی در جهت اهداف انتخاباتی و کسب (رأی) که مورد حمایت مالی قرار می‌گیرد، باشد. مبارزات انتخاباتی پس از اعلان عمومی دولت برای برگزاری انتخابات براساس قوانین آغاز شده و ۴۸ ساعت پیش از روز برگزاری انتخابات پایان می‌پذیرد. احزاب سیاسی می‌توانند تا ۳ میلیون یورو (علاوه بر ارزش افزوده مالیاتی) صرف نمایند. این میزان، شامل تمامی هزینه‌های صرف شده برای تبلیغات از سوی حزب تا ۱۸۰ روز پیش از اعلان عمومی برای برگزاری انتخابات نیز می‌شود.

احزاب سیاسی موظفند حداکثر تا ۳۰ روز پس از برگزاری انتخابات گزارشی شامل شرح تمام هزینه‌های صرف شده برای رقابت‌های انتخاباتی را به‌طور کتبی و الکترونیکی به وزارت کشور تسلیم نمایند. گزارش مالی نهایی احزاب، حداکثر تا ۳۰ روز پس از ارائه آنان، در وبسایت وزارت کشور منتشر خواهد شد. نسخه چاپی گزارش تا ۵ سال در دسترس عموم مردم قرار خواهد گرفت. رادیو و تلویزیون جمهوری اسلواکی موظف است حداقل ۱۰ ساعت را به پخش سراسری برنامه‌های انتخاباتی در تلویزیون و ۱۰ ساعت را به پخش سراسری برنامه‌های انتخاباتی در رادیو اختصاص دهد. به هر حزب یا ائتلاف حزبی حداکثر ۳۰ دقیقه برنامه اختصاص داده خواهد شد. به‌علاوه، رادیو و تلویزیون جمهوری اسلواکی ۱۰ ساعت را به پخش مناظره‌های انتخاباتی در تلویزیون و ۱۰ ساعت را به پخش مناظرات انتخاباتی در رادیو تخصیص می‌دهد. شرایط مشابهی برای رسانه‌های خصوصی اعمال می‌شود. پخش برنامه‌های سیاسی تبلیغاتی از ۲۱ روز پیش از انتخابات آغاز می‌شود و تا ۴۸ ساعت پیش از روز برگزاری انتخابات ادامه خواهد داشت.

براساس مصوبه رقابت‌های انتخاباتی، انتشار نتایج نظرسنجی تا ۱۴ روز پیش از روز انتخابات و در روز انتخابات تا اعلام نهایی نتایج انتخابات ممنوع است.^۱

طبق قانون جدید، کنترل امور مالی حزب و نظارت بر نماینده برای اطمینان از اجرای قوانین توسط وی و اعمال جریمه برای وی در صورت نقض قوانین، دیگر در حوزه صلاحیت مجلس ملی و وزارت امور مالیه نمی‌باشد. در عوض، کمیسیون انتخابات کشور و سازمان نظارت بر امور مالی احزاب سیاسی که یک نهاد مستقل و بی‌طرف است، از این صلاحیت برخوردارند. تصمیمات کمیسیون انتخابات کشور باید متعاقباً توسط دادگاه قانونی بازنگری شود. نظارت کلی بر امور مالی احزاب و رقابت‌های انتخاباتی نیز در حیطه صلاحیت کمیسیون انتخابات کشور است.^۲

۱. مصوبه شماره ۲۰۱۴/۱۸۱ در مورد شرایط مبارزات انتخاباتی (آنلاین)، قابل دسترسی در:

www.zbierka.sk/sk/predpisy/181-2014-z-z-p-35750.pdf، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.

۲. گروه دولت‌های ضدفساد (GRECO)، گزارش ارزیابی سوم، الحاقیه به گزارش تکمیلی دوم در مورد جمهوری اسلواک، «شفافیت امور مالی احزاب»، ۲۰۱۴/۱۰/۱۶، (آنلاین)، قابل دسترسی در:

https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3%282014%2923_Second_ADD_Slovakia_EN.pdf، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

۴-۱۲. اعتبار نتایج انتخابات

دادگاه قانون اساسی جمهوری اسلواکی، تنها مرجع واجد صلاحیت برای اعلام نتایج انتخابات و یا بی‌اعتبار دانستن نتایج آن است.

۵. جمهوری چک

نظام پارلمانی: نظام دومجلسی،

مجلس عالی (سنا): ۸۱ عضو،

مجلس نمایندگان: ۲۰۰ نماینده،

قانون انتخابات: قانون مصوب ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵،

نظام انتخاباتی مجلس نمایندگان: تناسبی،

تعداد حوزه‌های انتخابیه: ۱۴،

حد نصاب (کسب آرا برای ورود به مجلس): ۵ درصد برای یک حزب سیاسی منفرد و ۱۰، ۱۵ و

۲۰ درصد برای ائتلاف‌های حزبی که خود بسته به تعداد احزاب تشکیل‌دهنده ائتلاف می‌باشد،

رأی دادن ترجیحی: بله (۴ رأی ترجیحی)،

اختصاص سهمیه خاص برای زنان: خیر،

اختصاص سهمیه خاص برای اقلیت‌های قومی: خیر،

ثبت نام رأی‌دهندگان: ثبت نام دائم و ثبت نام خاص،

روش‌های اخذ رأی: حضور در مراکز رأی‌گیری، صندوق‌های سیار رأی‌گیری، ارائه گواهی رأی

غیابی، از طریق حضور در سفارتخانه‌ها در خارج از کشور،

اخذ رأی در خارج از کشور: بله (رأی دادن از طریق حضور در سفارتخانه‌ها)،

نهادهای مسئول برگزاری انتخابات: کمیسیون دائمی انتخابات کشوری متشکل از نمایندگان از

وزارتخانه‌ها و نهادهای مختلف،

دوره سکوت (تعلیق فعالیت‌های انتخاباتی) پیش از انتخابات: خیر (با این حال، انتشار نتایج

نظرسنجی تا سه روز پیش از روز برگزاری انتخابات قدغن می‌باشد)،

وجود محدودیت‌های قانونی برای رقابت‌های انتخاباتی: خیر،

محدودیت برای دولت پیش از انتخابات: خیر (برای تغییر قانون انتخابات، نیاز به موافقت و تأیید

نمایندگان هر دو مجلس نمایندگان و مجلس سنا دارد، اما در قانون محدودیت زمانی برای این تصمیم

پیش‌بینی نشده است).

۱-۵. مروری کلی

نظام پارلمانی جمهوری چک، یک نظام دومجلسی است، متشکل از ۸۱ عضو مجلس عالی (سنا) که برای مدت ۶ سال انتخاب می‌شوند و ۲۰۰ نماینده مجلس نمایندگان که برای مدت چهار سال انتخاب می‌شوند. به‌طور کلی، انتخابات مجلس در جمهوری چک، براساس اصل حق رأی برابر و همگانی و رأی‌گیری مستقیم و مخفی می‌باشد. اعضای مجلس جمهوری چک براساس اصل نمایندگی تناسبی انتخاب می‌شوند. اعضای مجلس سنا براساس اصل سیستم اکثریتی برگزیده می‌شوند.^۱

۲-۵. چارچوب قانونی

چارچوب قانونی حاکم بر انتخابات پارلمانی در جمهوری چک، قانون اساسی اخذ شده در دسامبر سال ۱۹۹۲ و قانون انتخابات مجلس و اصلاحیه برخی قوانین دیگر است که در سپتامبر سال ۱۹۹۵ از تصویب مجلس گذشت و در سال ۲۰۱۴ اصلاح گردید.

۳-۵. حق رأی فعال (رأی دادن در عمل)

براساس پاراگراف ۷ از بخش ۱ قانون انتخابات، هر شهروند جمهوری چک که در روز دوم برگزاری انتخابات حداقل ۱۸ سال سن داشته باشد، نامش به‌عنوان رأی‌دهنده ثبت می‌شود. اعمال حق رأی فردی ممکن است با توسل به مواردی از جمله رعایت مصلحت جامعه محدود شود و محدودیت‌هایی بر آزادی‌های فردی در این خصوص اعمال نماید.^۲ در جمهوری چک، زندانیان نیز می‌توانند در هر دو انتخابات مجلس - مجلس نمایندگان و مجلس سنا - رأی بدهند. آنها برای رأی دادن، باید تقاضای صدور کارت انتخاباتی ویژه (یعنی کارت رأی غیابی) برای خود نمایند تا بتوانند طبق قانون در محلی که دوران محکومیت خود را می‌گذرانند، در اماکنی که براساس قانون در نظر گرفته شده، رأی بدهند.^۳

۴-۵. ثبت نام در انتخابات

در جمهوری چک، یک مرکز اصلی برای ثبت نام رأی‌دهندگان وجود ندارد و شهرداری‌های مناطق،

۱. بند «۱» از پاراگراف ۲ مصوبه قانونی شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، درخصوص انتخابات پارلمانی جمهوری چک و تغییر و اصلاح سایر بخش‌های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.

۲. بند اول از پاراگراف ۷ مصوبه قانونی شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، درخصوص انتخابات پارلمانی جمهوری چک و تغییر و اصلاح سایر بخش‌های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.

۳. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۱۶۲۸ مرکز اروپایی تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی: حق رأی زندانیان، ۲۰۱۱/۲/۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

مسئول این کار می‌باشند. در کل، دو نوع ثبت‌نام در قانون پیش‌بینی شده است:

۱. ثبت‌نام انتخاباتی دائمی که در آن شهرداری‌ها نام رأی‌دهندگان واجد شرایط و دارای اقامت دائم در جمهوری چک را ثبت می‌نمایند.

۲. ثبت‌نام انتخاباتی ویژه برای رأی‌دهندگانی که دارای اقامت دائم در خاک جمهوری چک نمی‌باشند یا قادر به رأی دادن در حوزه انتخابیه محل اقامت خود نیستند. بنابراین، این دسته از رأی‌دهندگان مانند پرسنل ارتش، کارکنان و بیماران و پرسنل بیمارستان‌ها و افراد بازداشت شده یا زندانی در این فهرست ویژه انتخاباتی ثبت‌نام می‌شوند. این نوع از ثبت‌نام انتخاباتی به دلیل حفاظت از اطلاعات شخصی در معرض اطلاع عموم قرار نمی‌گیرد، اما هر رأی‌دهنده مجاز است تا از صحت و سقم اطلاعات شخصی خود در لیست اطلاع حاصل نماید. رأی‌دهندگانی که نامشان در لیست نمی‌باشد و می‌توانند ثابت کنند که از حق رأی و رأی دادن در مراکز رأی‌گیری برخوردارند، می‌توانند در روز رأی‌گیری ثبت‌نام کنند. همچنین، این دسته از رأی‌دهندگان می‌توانند گواهی رأی غیابی داشته باشند، با این گواهی آنان مجاز هستند تا در هر مرکز رأی‌گیری و یا هر حوزه انتخابیه رأی خود را به صندوق بیان‌دازند. رأی‌دهندگان باید شخصاً درخواست صدور این گواهی را برای خود نمایند و برای جلوگیری از رأی دادن افراد بیش از یک بار، نام این رأی‌دهندگان در لیست رأی‌دهندگان ویژه مشخص خواهد شد.^۱

سفارتخانه‌های جمهوری چک ثبت‌نام‌های انتخاباتی ویژه را برای رأی‌دهندگانی که دارای شرایط زیر باشند، انجام می‌دهند:

الف) کسانی که محل اقامت دائم آنها در خارج از خاک جمهوری چک باشد، هر رأی‌دهنده با این شرایط باید به صورت کتبی تقاضای ثبت‌نام در فهرست ویژه انتخاباتی را نماید و اصل مدارک هویتی خود را شامل کارت شناسایی، مدارک تابعیت و نشانی محل اقامت دائم خود در کشور محل اقامت خود که در آن سفارتخانه مربوطه واقع شده و او مایل است به لیست انتخاباتی ویژه آن ناحیه افزوده شود، به آن سفارتخانه ارائه نماید، هر تقاضایی باید حداکثر تا ۴۰ روز پیش از برگزاری انتخابات به سفارتخانه مربوطه ارسال گردد.^۲

ب) کسانی که دارای کارت انتخابات (یا گواهی رأی دادن به صورت غیابی) هستند و از آن برای رأی دادن در سفارتخانه‌های مربوطه استفاده می‌نمایند.

۱. سازمان همکاری و امنیت اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۰ در جمهوری چک، سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODIHR) نیازمند گزارش ارزیابی مأموریت، ۲۰۱۰/۴/۱۶ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/67702?download=true>. ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

۲. ماده (۶) از مصوبه قانونی شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، درخصوص انتخابات پارلمانی جمهوری چک و تغییر و اصلاح سایر بخش‌های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>. ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.

۵-۵. نامزدی در انتخابات و حق انتخاب شدن

از آنجا که انتخابات طی دو روز برگزار می‌شود، هر رأی‌دهنده که در روز دوم رأی‌گیری، حداقل ۲۱ سال سن داشته باشد و از حق رأی محروم نشده باشد، می‌تواند برای نمایندگی مجلس انتخاب شود. براساس قوانین ناظر بر حق رأی، زندانی شدن (چه به صورت محکومیت در زندان و چه به صورت بازداشت شدن پیش از محاکمه) تا آنجا که به قانون مربوط می‌شود، ناقض حق رأی نیست و بنابراین، فرد برای انتخاب شدن منع قانونی ندارد.

همه احزاب سیاسی ثبت شده در کشور، می‌توانند حداکثر تا ۶۶ روز پیش از برگزاری انتخابات از طریق نمایندگان خود که دارای اختیار ازسوی آنها هستند، لیستی از نامزدهای مورد نظر خود را برای نمایندگی مجلس به مقام محلی ارائه نمایند. هر حزب سیاسی یا ائتلاف حزبی می‌تواند تنها یک لیست برای هر حوزه انتخابیه معرفی کند. اگر یک حزب لیست جداگانه‌ای از کاندیداها ارائه نماید، نمی‌تواند با احزاب دیگر ائتلاف نماید. هر حزب تنها مجاز به وارد شدن در یک ائتلاف حزبی است. ترکیب هر ائتلاف حزبی باید در همه حوزه‌های انتخابیه یکسان باشد. هر کاندیدا فقط باید در یک لیست حزبی قرار بگیرد. احزاب سیاسی باید برای شرکت در انتخابات و بابت ارائه هر لیست انتخاباتی در هر حوزه انتخابیه و در مناطقی که فهرست انتخاباتی ارائه می‌نمایند، وجوهی را بپردازند که معادل ۱۵,۰۰۰ کرون چک (برابر با ۵۵۰ یورو) می‌باشد. احزاب سیاسی یا ائتلاف‌های حزبی باید این وجه را به بانک ملی چک در وجه شماره حساب تعیین شده ازسوی مقامات محلی، در منطقه یا حوزه انتخابیه‌ای که لیست انتخاباتی ارائه می‌شود حداکثر تا ۷۲ روز پیش از برگزاری انتخابات (بابت وثیقه شرکت در انتخابات) پرداخت نمایند. این وجه غیرقابل استرداد می‌باشد و به خزانه دولت واریز می‌شود.

هر کاندیدی که در لیست انتخاباتی قرار داده شده، باید یک بیانیه کتبی با امضای خود ارائه نماید و در آن موافقت خود را برای نامزدی در انتخابات اعلام دارد و عنوان نماید که شرایط لازم را برای احراز این مقام دارد و امری که باعث احراز عدم صلاحیت وی شود وجود ندارد و در صورت وجود چنین شرایطی، این موارد پیش از انتخابات مرتفع خواهند شد، در غیر این صورت، او متعهد می‌شود که از نامزدی در انتخابات کناره‌گیری نماید. نامزدها باید نشانی اقامت دائم خود را به همراه شماره شناسایی ملی خود عنوان نمایند.

مقام محلی تمامی لیست‌های ارائه شده را در یک بازه زمانی طی ۶۶ روز الی ۶۰ روز پیش از انتخابات ملاحظه خواهد کرد. اگر لیست انتخاباتی منطبق با قواعد تعیین شده در قانون انتخابات ارائه نشود، مقام محلی حداکثر ۵۸ روز پیش از برگزاری انتخابات از آن حزب سیاسی یا ائتلاف‌های حزبی مربوطه کتباً درخواست اصلاح و تصحیح فهرست انتخاباتی آن را خواهد نمود و از آنها خواهد خواست

تا لیست اصلاح شده را حداکثر تا ۵۰ روز پیش از انتخابات به وی ارائه نمایند. اگر حزب یا ائتلاف‌های حزبی در بازه زمانی تعیین شده ایرادات موجود درخصوص کاندیدها را در لیست خود برطرف ننمایند، مقام محلی حداکثر تا ۴۹ روز پیش از انتخابات درخصوص حذف نام نامزد یا نامزدها از لیست تصمیم‌گیری خواهد کرد. مقام محلی حداکثر تا ۴۹ روز پیش از روز انتخابات درخصوص ثبت یا رد فهرست کاندیدها تصمیم‌گیری نهایی خواهد کرد. تصمیم به ثبت، رد یا حذف یک کاندیدا از لیست نامزدهای انتخاباتی باید شبیه احکام دولتی باشد، به این طریق که شامل هنجار قانونی‌ای باشد که تصمیم‌گیری براساس آن صورت می‌پذیرد، آن را توضیح و توجیه نماید و همه واقعیتهای و اطلاعات درخصوص درخواست که تصمیم مبتنی بر آنها بوده در این حکم ذکر شود. هر مقام ذیصلاح محلی باید لیستی از تمامی احزاب سیاسی و ائتلاف‌های حزبی که لیست انتخاباتی آنها مطابق با ضوابط ارائه شده است، به کمیسیون انتخابات کشور ارسال دارد. کمیسیون انتخابات کشور شمار این لیست‌ها را، که در روز انتخابات در برگه‌های رأی برای انتخابات مجلس نمایندگان به چاپ خواهد رسید، حداکثر تا ۴۵ روز پیش از زمان برگزاری انتخابات دریافت و استخراج می‌کند. پس از ثبت همه فهرست‌های کاندیدها، هر مقام منطقه‌ای موظف است تا اقدام به چاپ برگه‌های رأی‌گیری براساس این لیست‌ها کند. هر حزب سیاسی، نهضت سیاسی یا ائتلاف حزبی برگه رأی مختص به خود را خواهد داشت.^۱

۵-۶. روزهای رأی‌گیری

طبق پاراگراف ۴ از بخش ۱ قانون انتخابات، انتخابات پارلمانی طی دو روز در روزهای جمعه و شنبه برگزار خواهد شد. در روز اول، رأی‌گیری از ساعت ۲ بعدازظهر آغاز شده و تا ساعت ۱۰ شب ادامه خواهد داشت. در روز دوم انتخابات، رأی‌گیری از ساعت ۸ صبح شروع می‌شود و در ساعت ۲ بعدازظهر پایان خواهد پذیرفت.

اعلان عمومی برای برگزاری انتخابات مجلس جمهوری چک حداقل از ۹۰ روز قبل از سوی رئیس‌جمهور اعلام خواهد شد. تصمیم‌گیری برای این اعلان در مجموعه قوانین انتشار خواهد یافت. روزی که آن فصل از مجموعه قوانین درخصوص تصمیم‌گیری درباره انتخابات به چاپ می‌رسد، در واقع همان روز اعلان عمومی برای برگزاری انتخابات است.

با توجه به اصول عنوان شده، قانون انتخابات تدابیر و تمهیدات مختلفی را برای روزهای رأی‌گیری

۱. ماده (۳۳) مصوبه قانونی شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، درخصوص انتخابات پارلمانی جمهوری چک و تغییر و اصلاح سایر بخش‌های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.

و زمانبندی لازم برای رأی‌گیری در خارج از کشور اندیشیده است.^۱

۷-۵. روش‌های اخذ رأی

به‌طور کلی، قانون انتخابات جمهوری چک، روش‌های چندی را برای رأی دادن پیش‌بینی کرده است. معمول‌ترین شیوه رأی دادن، رأی دادن در مراکز رأی‌گیری است. برخلاف لهستان، در جمهوری چک، هر رأی‌دهنده باید شخصاً رأی دهد و رأی دادن از طریق نماینده امکانپذیر نمی‌باشد. از سوی دیگر، همانند کشور اسلواکی، رأی‌دهندگان در جمهوری چک می‌توانند از طریق گواهی رأی غیابی که به درخواست فرد متقاضی از سوی شهرداری محل اقامت فرد در خارج از کشور و یا از سوی سفارتخانه در خارج از کشور صادر می‌شود، رأی دهند. هر رأی‌دهنده‌ای که قادر به حضور در مراکز رأی‌گیری نباشد و یا در لیست رأی‌دهندگان ویژه ثبت‌نام کرده باشد، از زمان اعلان رسمی برای برگزاری انتخابات حداکثر تا هفت روز پیش از برگزاری انتخابات، کتباً در متنی که امضای وی را دارد و با مراجعه به سفارتخانه مربوطه یا مراجعه به مقامات مربوطه در داخل کشور طی ساعات اداری، می‌تواند از مقامات محلی مربوطه یا از سفارتخانه محل اقامت خود در خارج از کشور تقاضای صدور این گواهی را بنماید. مقام محلی یا سفارتخانه مربوطه کارتهای انتخاباتی را به متقاضی و یا براساس حدود اختیارات نماینده او که با امضای شخص متقاضی معتبر می‌شود، به نماینده وی خواهد داد یا حداکثر ۱۵ روز پیش از روز برگزاری انتخابات برای او ارسال خواهد داشت.

یک روش مجاز دیگر برای رأی دادن، رأی دادن از طریق صندوق‌های رأی‌گیری سیار می‌باشد. براساس پاراگراف ۷ از ماده (۱۹) قانون انتخابات، هر رأی‌دهنده می‌تواند از مقامات محلی یا کمیسیون مربوطه در منطقه محل اقامت خود درخواست نماید تا به‌دلایل قابل قبول و مهمتر از همه به‌خاطر مشکلات مربوط به سلامت جسمانی، در جایی که نزدیک محل اقامتش واقع است و جزء ناحیه کمیسیون انتخابات منطقه‌ای محسوب می‌شود، در خارج از مراکز رأی‌گیری رأی دهد. در چنین مواردی، کمیسیون انتخابات منطقه‌ای دو تن از اعضای خود را به‌همراه یک صندوق رأی سیار، یک پاکت رسمی و برگه انتخاباتی رسمی به محل انتخاب شده توسط متقاضی گسیل می‌دارد. اعضای کمیسیون انتخابات منطقه‌ای، متعهد به رعایت قوانین و تمکین اصول مربوط به رأی‌گیری مخفی می‌باشند. از صندوق‌های رأی‌گیری سیار نمی‌توان برای رأی‌گیری در خارج از

۱. مواد (۶-الف) و (۱۹) از مصوبه قانونی شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، درخصوص انتخابات پارلمانی جمهوری چک و تغییر و اصلاح سایر بخش‌های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>. ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.

مرزهای جمهوری چک استفاده کرد.^۱

۵-۸. رأی دادن در خارج از کشور

تا آنجا که به حق رأی فعالانه مربوط می‌شود، ثبت‌نام از شهروندان مقیم خارج از کشور کمی پیچیده‌تر از شهروندان مقیم داخل کشور است. لیست افراد مقیم و رأی‌دهندگان مقیم هر بخش و ناحیه، به‌طور خودبه‌خود در محل اقامت آنان صادر می‌شود، اما اتباع مقیم خارج از کشور باید در نزد یک مقام دولتی در خارج از کشور در محل اقامت خود ثبت‌نام نمایند. تقاضای آنها برای ثبت‌نام در به اصطلاح «لیست ویژه نماینده مقام دولتی» باید حداقل ۴۰ روز پیش از انتخابات، به این مقام تسلیم شود. در این صورت، رأی دادن تنها در نمایندگی‌های کنسولی مجاز در خارج از کشور امکانپذیر است. رأی دادن به صورت پستی یا الکترونیکی مقدور نمی‌باشد.^۲ ثبت‌نام در فهرست رأی‌دهندگان ویژه، که در سفارتخانه‌ها یا کنسولگری‌های کشور چک صورت می‌گیرد، فرد را خودبه‌خود از لیست افراد رأی‌دهنده عادی خارج می‌سازد.

اگر یک رأی‌دهنده در زمان انتخابات در خارج از کشور و خارج از محل اقامت دائم خود به سر برد، سفارتخانه‌ها یا کنسولگری‌های کشور چک می‌توانند بنا به درخواست متقاضی برای کسانی که نامشان در فهرست رأی‌دهندگان ویژه آمده است، گواهی رأی غیابی صادر نمایند. گواهی رأی‌دهنده را مجاز به رأی دادن در خارج از محل اقامت دائم خود در هر انتخابات می‌سازد و محل رأی دادن، جزء حوزه انتخابیه خارج از کشور و یا جزء حوزه انتخابیه کشور چک محسوب می‌شود.

شهروندان تبعه چک که فقط به‌طور موقت در خارج از کشور اقامت دارند و مایل به شرکت در انتخابات هستند، باید برای دریافت گواهی رأی غیابی اقدام کنند. در این صورت، گواهی در داخل جمهوری چک و پیش از خروج فرد از کشور با صلاحیت قضایی نزدیک‌ترین مرکز ثبت‌نام به محل اقامت دائم فرد متقاضی صادر می‌شود.^۳

۱. ماده اول مصوبه قانونی شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، در خصوص انتخابات پارلمانی جمهوری چک و تغییر و اصلاح سایر بخش‌های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.

۲. پ. کاندالک. دستیابی به حقوق انتخاباتی: جمهوری چک، ژوئن ۲۰۱۳ (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=136-Czech-FRACIT.pdf>

ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

۳. کنسولگری کل جمهوری چک واقع در شهر لوس آنجلس، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۳، به تاریخ ۲۰۱۳/۹/۴، (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://www.mzv.cz/losangeles/en/consular_information/parliamentary_elections_2013.html

ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

۹-۵. نظام انتخابات و تخصیص کرسی‌های مجلس

اعضای نمایندگان مجلس جمهوری چک براساس اصل نمایندگی تناسبی انتخاب می‌شوند. احزاب سیاسی، باید حداقل حد نصاب ۵ درصد از آرا را از مجموع کل آرا کسب نمایند، ائتلاف‌های حزبی که با شرکت دو حزب تشکیل می‌شوند، باید ۱۰ درصد آرا را به دست آورند و احزاب با ائتلاف سه حزب باید حائز حداقل ۱۵ درصد از آرا شوند و احزاب با ائتلاف چهار حزب یا بیشتر باید حداقل ۲۰ درصد از آرا را از آن خود کنند تا بتوانند به مجلس راه یابند.

۱۴ حوزه انتخابیه براساس ۱۴ منطقه در تقسیمات کشوری تعیین شده‌اند. رأی دادن به این صورت است که رأی‌دهندگان در هر منطقه، لیست یکی از احزاب سیاسی را از میان احزاب موجود ثبت شده در انتخابات بر می‌گزینند. رأی‌دهندگان می‌توانند افرادی در لیست را در اولویت قرار دهند. سابق بر این، رأی‌دهندگان مجاز به انتخاب فقط دو اولویت در فهرست انتخاباتی بودند، اما در حال حاضر آنان می‌توانند تا چهار کاندیدا را در اولویت قرار دهند. نامزدهایی که حداقل ۵ درصد از آرای ترجیحی را کسب کنند، برای کسب کرسی نمایندگی در اولویت قرار می‌گیرند. اگر شمار نامزدهای قرار گرفته در اولویت بسیار پایین باشد، کرسی‌های نمایندگی براساس ترتیب قرار گرفتن اسامی در فهرست انتخاباتی به کاندیداها اختصاص خواهد یافت. ازسوی دیگر، اگر کاندیداهای بیشتری این حد نصاب از آرا را کسب کنند و در نتیجه حزب، گروه یا ائتلاف متبوع آنها چندین سهمیه کسب نماید، همه افراد حائز این آرای ترجیحی نسبت به سایر افراد در اولویت قرار خواهند گرفت و ترتیب این نامزدها از طریق تعداد واقعی آرای ترجیحی کسب شده به وسیله هر یک از آنها مشخص خواهد شد. اگر آرای ترجیحی چند کاندیدا با هم مساوی باشد، ترتیب اسامی آنان در روند تخصیص سهمیه نمایندگی از طریق ترتیب آمدن اسامی آنان در برگه انتخابات تعیین می‌شود. ترتیب قرار گرفتن نامزدهایی که حائز این شرایط نیستند، به ترتیب اولویت نوشته شدن نام آنها در برگه‌های رأی مشخص می‌گردد. کاندیداهایی که موفق به کسب رأی نشده‌اند اما احزاب، گروه‌ها و ائتلاف‌های حزبی متبوعشان یک سهمیه نمایندگی دارند، به مثابه اعضای علی‌البدل خواهند بود.^۱

شمار سهمیه اختصاص یافته به هر منطقه (برای داشتن تعداد معینی کرسی در مجلس نمایندگی)، ثابت نیست و پس از برگزاری هر انتخابات، از طریق فرمول قید شده در قانون و براساس مجموع آرای ریخته شده به صندوق‌های رأی‌گیری محاسبه می‌گردد. سهمیه‌ها براساس فرمول دهونت در هر منطقه محاسبه می‌شود و فقط به آن فهرست نامزدهایی (از احزاب و گروه‌ها یا ائتلاف‌های

۱. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۶۱۷ مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD): اعضای پارلمان اروپا و روند انتخاب اعضای پارلمان اروپا، ۲۰۱۴/۸/۷، (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

حزبی) اختصاص می‌یابد که از حد نصاب پنج درصد در سطح ملی گذشته باشند.^۱ فرمول دهونت به این معنا که مجموع آرای معتبر ریخته شده به صندوق به نفع هر حزب، نهضت سیاسی و یا ائتلاف حزبی که در معرض آرای عمومی قرار می‌گیرد، باید به ترتیب به ۱، ۲ و ۳ و در هر صورت، باید به عددی بالاتر از ۱ تقسیم شود. مجموع کسری محاسبه شده باید با مجموع تعداد کاندیداها در برگه رأی مطابقت داشته باشد، البته به استثنای نامزدهایی که کناره‌گیری نموده و منصرف شده یا به دلیل استعفای تمامی افراد موجود در فهرست کاندیداها، از رقابت‌های انتخاباتی کنار گذاشته شده‌اند. تمامی این کسری‌ها باید به دو عدد اعشاری محاسبه و گرد شود. این کسری‌های محاسبه شده به ترتیب از کوچک به بزرگ مرتب می‌شوند. نتیجه لیست کسری‌ها باید برابر با شمار سهمیه اختصاص یافته به هر منطقه و حوزه انتخابیه باشد. اگر میزان دو کسری یا بیشتر با هم مساوی باشد، ترتیب آنها در لیست از طریق مجموع کل آرای ریخته شده به صندوق به نفع هر حزب، گروه و یا ائتلاف سیاسی تعیین خواهد شد. اگر تعداد آرا نیز مساوی باشند، ترتیب آنها در لیست براساس قرعه‌کشی مشخص خواهد شد. هر حزب، گروه سیاسی و یا ائتلاف حزبی بابت هر کسری موجود در لیست ذکر شده ۱ سهمیه دریافت خواهد کرد. ترتیب اختصاص سهمیه (کاندیداها یا نامزدهای نمایندگی مجلس) به احزاب سیاسی، ائتلاف‌های حزبی و نهضت‌های سیاسی از طریق ترتیب و اولویت آنان در برگه‌های انتخاباتی مشخص می‌شود.^۲

همه احزاب، گروه‌ها و ائتلاف‌های حزبی مشمول بررسی می‌توانند در انتخابات مناطق نامزد و کاندیدا معرفی نمایند.

۱۰-۵. مدیریت انتخابات

در جمهوری چک، انتخابات پارلمانی به وسیله تعدادی از نهادهای گوناگون مانند کمیسیون انتخابات کشور، وزارت کشور، وزارت امور خارجه، اداره آمار و دفاتر واقع در حوزه‌های انتخابیه بخش‌ها و نواحی مختلف کشور، ادارات شهرداری، شهرداران و کمیسیون‌های صندوق‌های رأی‌گیری انجام می‌پذیرد. کمیسیون انتخابات کشور، به ریاست وزیر کشور و متشکل از نهادهای مختلف دولتی، اجرای تمهیدات و انجام اقدامات لازم برای برگزاری انتخابات را تصدی و ساماندهی می‌نماید. از آنجا که مرکزی برای

۱. سازمان همکاری و امنیت اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۰ در جمهوری چک، سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODIHR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۰/۴/۱۶ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/67702?download=true>

ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

۲. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۶۱۷ مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD): اعضای پارلمان اروپا و روند انتخاب اعضای پارلمان اروپا، ۲۰۱۴/۸/۷، (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

ثبت نام انتخاباتی وجود ندارد، ادارات شهرداری مسئول انجام این کار، یعنی ثبت نام رأی دهندگان هستند. طبق قانون حفاظت از اطلاعات شخصی، انتشار اطلاعات شخصی افراد ممنوع است و این اطلاعات برای بررسی عمومی منتشر نمی شوند، اما هر رأی دهنده مجاز به بررسی صحت و سقم اطلاعات شخصی خود است.^۱

وزارت کشور، نهاد اصلی متصدی برگزاری انتخابات مجلس در جمهوری چک می باشد. وزارت کشور مسئولیت های زیر را برعهده دارد:

الف) کنترل و نظارت منظم بر همه ابعاد سازمانی و فنی مربوط به برگزاری انتخابات مجلس در جمهوری چک،

ب) بررسی شکایات در خصوص ابعاد سازمانی و فنی انتخابات در بخش ها و نواحی،

ج) نظارت بر چاپ منابع انتخاباتی و برگه های رأی،

د) مأمورین شهرداری پراگ منصوب شده از سوی مقامات شهر پراگ و سایر متصدیان بخش ها و محلات مختلف شهر منصوب شده از سوی مقامات محلی موظف هستند تا افراد را از لحاظ واجد شرایط بودن برای برگزاری انتخابات در بخش ها تأیید کنند و به افراد واجد شرایط گواهی (حق شرکت در انتخابات) اعطا نمایند، صدور این گونه گواهی ها برای انتخابات به مثابه گواهی های خاص محسوب شده و با معیارها و ملاک های ویژه قانونی تعریف می شوند.^۲

کمیسیون انتخابات کشور، در رأس امور انتخاباتی قرار دارد و متشکل از اعضای است

که از سوی نهادهای مختلف دولتی انتخاب شده اند و مسئولیت برگزاری انتخابات را برعهده دارند، این اعضا عبارتند از: کارمندان وزارت کشور، وزارت مالیه، وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، وزارت دفاع، وزارت بهداشت، وزارت کار و امور اجتماعی، اداره آمار و دفتر رئیس جمهور. در عمل، اعضای کمیسیون انتخابات کشور از سوی وزارت کشور پیشنهاد و توسط دولت منصوب می شوند.

کمیسیون انتخابات کشور، یک نهاد دائمی برای برگزاری انتخابات مجلس در جمهوری چک

می باشد. کمیسیون انتخابات کشور وظایف زیر را برعهده دارد:

الف) انجام تمهیدات و اقدامات لازم برای برگزاری انتخابات مجلس،

ب) نظارت بر اجرای عملیات فنی و سازمانی لازم برای برگزاری انتخابات مجلس،

ج) قرعه کشی و تعیین عدد مورد نیاز برای برگه های انتخاباتی،

۱. سازمان همکاری و امنیت اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۰ در جمهوری چک، سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODIHR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۰/۴/۱۶ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/67702?download=true>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

۲. بند «۹» از مصوبه قانونی شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، در خصوص انتخابات پارلمانی جمهوری چک و تغییر و اصلاح سایر بخش های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.

(د) ایجاد پروتکل انتخاباتی شاخص انتخابات مجلس نمایندگان و مجلس سنا،
 (ه) اعلان و انتشار نتیجه انتخابات مجلس نمایندگان و مجلس سنا،
 (و) اعطای اعتبار نامه به برگزیدگان انتخابات مجلس نمایندگان و مجلس سنا،
 (ز) ارسال نتایج انتخابات به کمیسیون مربوطه در مجلس،
 (ح) اعطای مجوز به پرسنل برای نظارت بر صحت شمارش آرا در زمان شمارش آرا توسط
 کمیسیون‌های انتخاباتی بخش‌ها و مناطق مختلف کشور،
 (ط) انتخاب مناطق و نواحی مورد نظر برای تسلیم نتایج انتخابات در خارج از کشور به آنها.^۱
 دون پایه‌ترین کمیسیون‌های انتخاباتی، کمیسیون‌های انتخاباتی بخش‌ها هستند. این کمیسیون‌ها
 مسئول انجام ترتیبات و اقدامات لازم برای برگزاری انتخابات مانند بازگشایی مراکز رأی‌گیری، اخذ
 رأی و شمارش آرا می‌باشند. این کمیسیون‌ها متشکل از نمایندگان احزاب سیاسی هستند. احزاب
 سیاسی، جنبش‌ها و ائتلاف‌های حزبی که در انتخابات شرکت کرده‌اند، مجازند یک عضو اصلی و یک
 عضو علی‌البدل برای عضویت در کمیسیون معرفی کنند. اگر احزاب تعداد اعضای لازم را برای عضویت
 در کمیسیون معرفی نمایند، شهردار می‌تواند رأساً اقدام به انتصاب اعضای کمیسیون کند.^۲

۵-۱۱. مبارزات انتخاباتی

قانون انتخابات جمهوری چک تصریح می‌دارد که رقابت‌های انتخاباتی باید با صداقت و امانتداری انجام
 شود. بنابراین، انتشار اطلاعات نادرست در مورد نامزدها و احزاب سیاسی قدغن است. همچنین، به‌طور
 رسمی هیچ زمان مشخصی برای شروع مبارزات انتخاباتی وجود ندارد و احزاب می‌توانند مبارزات
 انتخاباتی خود را در هر زمانی آغاز نمایند. اما رادیو و تلویزیون سراسری موظف است که دو روز پیش
 از برگزاری انتخابات پخش برنامه‌های انتخاباتی را متوقف نماید. غیر از این مورد، هیچ محدودیتی
 در خصوص ممنوعیت برنامه‌های انتخاباتی پیش از انتخابات یا در روز برگزاری انتخابات پیش‌بینی نشده
 است. تنها محدودیت‌های قانونی شامل موارد زیر هستند: ۱. احزاب حق انجام مبارزات انتخاباتی در
 پای صندوق‌های رأی و یا در نزدیکی مراکز رأی‌گیری را ندارند، ۲. انتشار نتایج نظرسنجی‌ها در سه
 روز منتهی به انتخابات و در روز برگزاری انتخابات تا زمان خاتمه رأی‌گیری و بسته شدن و تعطیلی
 مراکز رأی‌گیری قدغن می‌باشد.

۱. بند «۸» از مصوبه قانونی شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، در خصوص انتخابات پارلمانی جمهوری چک و تغییر و
 اصلاح سایر بخش‌های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>. ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.

۲. سازمان همکاری و امنیت اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۰ در جمهوری چک، سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر
 نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODIHR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۰/۴/۱۶ (آنلاین)، قابل دسترسی
 در: <http://www.osce.org/odihr/elections/67702?download=true>. ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.

شهردار باید از ۱۶ روز پیش از انتخابات، فضایی را برای نصب تبلیغات انتخاباتی در شهر اختصاص دهد و استفاده برابر و عادلانه از این فضا را برای احزاب سیاسی، جنبش‌ها و ائتلاف‌های حزبی تضمین کند.

منبع درآمد احزاب سیاسی بسیار متنوع است و آنان می‌توانند از طریق کمک‌های دولتی، حق عضویت اعضا، کمک‌های افراد، حق اجاره، وام و اعتبار (برای پوشش هزینه‌های انتخاباتی خود) استفاده نمایند. در مبارزات انتخاباتی، احزاب محدودیتی برای صرف هزینه‌ها ندارند. همچنین نیازی به ارائه گزارش‌های مالی در طول انتخابات یا پس از آن درخصوص صرف هزینه‌های مبارزات انتخاباتی نمی‌باشد. از آنجا که احزاب سیاسی گزارش سالیانه خود را به مجلس تقدیم می‌دارند، این گزارش صرف هزینه‌های مبارزات انتخاباتی می‌شود که در بخشی جداگانه ارائه می‌شود و البته نیازی به ذکر جزئیات درآمدها و هزینه‌های احزاب نمی‌باشد. بنابراین، گزارش‌های ارائه شده از سوی احزاب سیاسی به مجلس مشخص نمی‌کند که مبارزات انتخاباتی از لحاظ مالی چگونه هدایت می‌شوند و کنترل مستقلی بر فعالیت‌های احزاب در زمینه مبارزات انتخاباتی وجود ندارد.

در جمهوری چک، رسانه‌های جمعی، چه رسانه‌های صوتی- تصویری و چه رسانه‌های مکتوب، بسیار متکثر و متنوع هستند و برنامه‌های زیادی در زمینه‌های گوناگون عمومی و تجاری پخش می‌کنند. چارچوب قانونی ناظر بر فعالیت‌های انتخاباتی و حاکم بر مبارزات انتخاباتی در دوران انتخابات شامل قوانین ذیل هستند: قانون انتخابات، مصوبه پخش برنامه‌های (رسانه‌های صوتی-تصویری)، مصوبه مبادلات الکترونیکی، مصوبه (ناظر بر برنامه‌های) تلویزیون چک و مصوبه (ناظر بر برنامه‌های) رادیوی چک.

طبق قانون انتخابات، رادیو و تلویزیون در کل باید ۱۴ ساعت را به پخش رایگان برنامه‌های انتخاباتی احزاب سیاسی و ائتلاف‌های حزبی که کاندیداهایی را برای نامزدی در انتخابات مجلس معرفی نموده‌اند، اختصاص دهد. پخش برنامه‌ها از ۱۶ روز پیش از روز انتخابات آغاز می‌شود و ۴۸ ساعت پیش از شروع انتخابات خاتمه می‌یابد. زمان ذکر شده باید به‌طور مساوی میان احزاب سیاسی و ائتلاف‌های حزبی تقسیم شود. ترتیب زمانی پخش برنامه هر حزب از طریق قرعه‌کشی مشخص خواهد شد. احزاب سیاسی، گروه‌ها و ائتلاف‌های حزبی مسئولیت برنامه‌های پخش شده را برعهده دارند. زمان پخش برنامه‌ها از طریق قرعه‌کشی مشخص می‌شود و احزاب و گروه‌ها مسئول محتوای برنامه‌ها هستند. پرداخت هرگونه وجه برای انجام تبلیغات سیاسی در رسانه‌های دیجیتال، چه خصوصی و چه عمومی، ممنوع است و برنامه‌ها شامل مناظره‌های انتخاباتی، مصاحبه، اخبار و سایر برنامه‌های سیاسی خواهد بود. در مقابل، رسانه‌های مکتوب (مطبوعات) در دوران مبارزات انتخاباتی هیچ محدودیتی ندارند و می‌توانند در قبال چاپ تبلیغات سیاسی- انتخاباتی جوهری را از

احزاب و گروه‌های سیاسی دریافت کنند.^۱

۱۲-۵. اعتبار نتایج انتخابات

هر رأی‌دهنده‌ای که در لیست رأی‌دهندگان ثبت‌نام کرده باشد و یا یک حزب یا یک ائتلاف حزبی که در یک حوزه انتخابیه خاص فهرستی از نامزدها برای ورود به مجلس نمایندگان ارائه کرده است، می‌تواند ادعای بی‌اعتبار بودن نتیجه انتخابات را مطرح کند. این دعوی مطابق با روال قانونی لازم به دادگاه صالح ارجاع می‌شود. دعوی باید حداکثر تا ۱۰ روز پس از اعلام نتیجه انتخابات مجلس از سوی کمیسیون انتخابات کشوری تسلیم دادگاه شود. باقی مراحل رسیدگی به شکایات وارده از سوی دادگاه عالی اداری بررسی و انجام خواهد شد.^۲

۶. جمهوری لهستان

نظام پارلمانی: دومجلسی

مجلس سنا: دارای ۱۰۰ نماینده،

مجلس نمایندگان: دارای ۴۶۰ عضو مجلس سیم،^۳

قانون انتخابات: قانون ۵ ژانویه،

نظام انتخاباتی مجلس نمایندگان: تناسبی،

تعداد حوزه‌های انتخابیه: ۴۱،

حد نصاب آرا برای ورود به مجلس: ۵ درصد برای احزاب منفرد، ۸ درصد برای ائتلاف‌های حزبی،

رأی دادن ترجیحی: خیر،

اختصاص سهمیه ویژه برای زنان: بله (حداقل ۳۵ درصد از کل لیست نامزدهای انتخاباتی)،

اختصاص سهمیه ویژه برای اقلیت‌های قومی: خیر (این، در مورد حد نصاب آراء صدق نمی‌کند)،

ثبت‌نام رأی‌دهندگان: ثبت‌های انتخاباتی و فهرست رأی‌دهندگان،

روش‌های رأی‌گیری: حضور در مراکز اخذ رأی، رأی دادن با گواهی رأی غیابی، رأی دادن از

طریق یک فرد واسطه، رأی دادن از طریق پست و رأی دادن در سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها،

امکان رأی دادن در خارج از کشور: بله (در سفارتخانه‌ها و یا از طریق پست)،

نهاد مسئول برگزاری انتخابات: کمیسیون دائمی ملی انتخابات متشکل از نه (۹) قاضی،

۱. همان.

۲. همان.

۳. Sejm. پارلمان لهستان دومجلسی است: سنا (مجلس اعیان) و سیم (مجلس نمایندگان یا مجلس عوام).

دوره سکوت (یا تعلیق فعالیت‌های انتخاباتی): به (۲۴ ساعت پیش از شروع رأی‌گیری)، محدودیت‌های قانونی برای (صرف هزینه در) رقابت‌های انتخاباتی: ۸۲ گروتسی لهستان به‌ازای هر رأی‌دهنده در کشور که نامشان در لیست رأی‌دهندگان ثبت شده است، محدودیت در تصمیم‌گیری برای دولت پیش از انتخابات: خیر (گرچه، دولت مجاز به تغییر حدود و ثغور حوزه‌های انتخاباتی از ۱۲ ماه پیش از پایان دوره کار سیم (یا مجلس نمایندگان) نمی‌باشد).

۱-۶. مروری کلی

نظام سیاسی لهستان، یک نظام دومجلسی است: مجلس سنا متشکل از ۱۰۰ نماینده که برای مدت چهار سال انتخاب می‌شوند و سیم یا مجلس نمایندگان، که دارای ۴۶۰ عضو است که آنها نیز برای مدت چهار سال انتخاب می‌شوند. انتخابات مجلس جمهوری لهستان براساس اصل حق رأی برابر و همگانی و رأی‌گیری مستقیم و مخفی می‌باشد. اعضای سیم یا مجلس نمایندگان منطبق با اصل نمایندگی تناسبی انتخاب می‌شوند. اعضای مجلس سنا براساس اصل نظام اکثریتی برگزیده می‌شوند «یعنی آن حزبی که حائز اکثریت آرا شود، برنده نهایی انتخابات است»^۱.

۲-۶. چارچوب قانونی

قانون اساسی جمهوری لهستان، قانون انتخابات، قانون احزاب سیاسی، قانون مطبوعات و قانون پخش (برنامه‌های رادیو-تلویزیونی) چارچوب قانونی و مراجع اصلی در انتخابات مجلس می‌باشند. تمهیدات مرتبط با قانون رویه مدنی و قانون جزا نیز قابل ارجاع و کاربرد درخصوص دعاوی انتخاباتی هستند. کمیسیون ملی انتخابات دستورالعمل‌ها و رهنمودهایی لازم‌الاجرا برای اعضای کمیسیون‌های انتخابات و کمیسیون‌های انتخابات در سطوح پایین‌تر و نیز توضیحاتی برای نهادهای کشوری و شهرداری‌ها، کمیته‌های انتخاباتی و مسئولین پخش برنامه‌های رادیو - تلویزیونی صادر می‌نماید.^۲

۳-۶. حق رأی

طبق قانون اساسی جمهوری لهستان و قانون انتخابات، به تمامی شهروندان لهستانی که در روز انتخابات ۱۸ سال و یا بیشتر باشند حق رأی اعطا شده است، اما این حق از کسانی که با رأی نهایی دادگاه محکوم شده‌اند - به‌عنوان کسانی که اهلیت قانونی برای رأی دادن ندارند - سلب شده است.

۱. سیم (مجلس نمایندگان جمهوری لهستان)، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<http://www.sejm.gov.pl/english/sejm.pos.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.

۲. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

پس براساس این چارچوب قانونی، همه افرادی که تماماً یا بعضاً اهلیت قانونی برای رأی دادن ندارند از حق رأی محرومند. به‌علاوه، دیوان محاکمات کشور، که یک نهاد منصوب شده از سوی سیم (مجلس نمایندگان) می‌باشد نیز می‌تواند کسانی را به‌خاطر نقض قانون اساسی و یا قانون وضع شده از سوی مقامات عالی‌رتبه کشور و نمایندگان مجلس سیم و مجلس سنا در دفاتر و یا در حوزه عملکرد خود از حق رأی محروم نماید.^۱

طبق قانون انتخابات، دادگاه کیفری با تصمیم ویژه خود می‌تواند زندانیان را از حق رأی محروم سازد، اما محرومیت از حق رأی باید یک ابزار ویژه تنبیه و مجازات برای آنان باشد.

۴-۶. ثبت‌نام در انتخابات

به‌طور کلی، قانون انتخابات لهستان میان ثبت‌نام انتخاباتی و ثبت مشخصات رأی‌دهندگان تمایز قائل شده است. ثبت‌نام انتخاباتی شبیه ثبت‌نام دائم در جمهوری اسلواک و جمهوری چک می‌باشد. در نتیجه، این ثبت‌نام‌ها به‌وسیله شهرداری‌های مربوطه نگهداری می‌شوند و شامل مشخصات رأی‌دهندگان براساس محل اقامت دائم آنها در کشور لهستان هستند. فهرست رأی‌دهندگان شبیه ثبت‌نام‌های انتخاباتی ویژه در جمهوری اسلواک و جمهوری چک می‌باشد، که دربرگیرنده لیست افراد مقیم خارج از کشور، افراد ساکن در پایگاه‌های دریایی، سربازان مستقر در قرارگاه‌های نظامی دائم و یا موقت، رأی‌دهندگان دارای معلولیت و شهروندانی است که موقتاً مقیم و ساکن جایی غیر از محل اقامت ثبت شده خود بوده و درخواست ثبت‌نام در فهرست رأی‌دهندگان در مکان مورد نظر خود را نموده‌اند.

ثبت ملی جمعیت به‌وسیله وزیر امور اداره داخله (کشور) حفظ و نگهداری می‌شود. مقامات محلی برای هر انتخابات (برای مثال شهرداری‌ها) به همراه کمیسیون ملی انتخابات، مسئول گردآوری و ثبت‌نام از رأی‌دهندگان می‌باشند. ثبت رأی‌دهنده‌ها از سیستم همگانی الکترونیک ثبت جمعیت استخراج می‌شود. رأی‌دهندگان می‌توانند اطلاعات مربوط به خود در ثبت رأی‌دهندگان را با تسلیم درخواستی به شهرداری محل اقامت خود کسب نمایند. هر فرد حق دارد تا شکایت خود را درخصوص عدم صحت اطلاعات در سیستم ثبت رأی‌دهندگان به رئیس شهر محل اقامت خود و یا به شهردار (رئیس شهر) ارائه کند. رئیس شهر محل اقامت و یا شهردار (رئیس شهر) قانوناً باید شکایات را در عرض سه روز از زمان دریافت آنها بررسی کند و در این خصوص تصمیم‌گیری نماید. تصمیم مبتنی بر رد شکایت یا وارد ندانستن آن و یا تصمیم به حذف مشخصات فرد از سیستم ثبت رأی‌دهندگان را

۱. همان.

می‌توان به دادگاه محلی مربوطه تسلیم کرد.^۱

طبق قانون، نام شهروندان در فهرست رأی‌دهندگان محل اقامت دائم خود ثبت خواهد شد. اطلاعات در این لیست‌ها عبارت است از: نام و نام خانوادگی، نام پدر، تاریخ تولد، شماره تأمین اجتماعی و نشانی رأی‌دهنده. با این حال، رأی‌دهندگان همچنین می‌توانند با تقاضای خود که به شهرداری محل موقت اقامت خود تسلیم می‌دارند، به این لیست افزوده شوند. در چنین مواردی، فرد متقاضی رأی دادن باید شهرداری محل اقامت خود را که نام وی به‌عنوان رأی‌دهنده به‌طور دائمی ثبت شده است، برای ثبت نام خود در لیست رأی‌دهندگان مطلع سازد.

گواهینامه رأی دادن غیابی برای شهروندانی صادر می‌شود که قادر به حضور در مراکز رأی‌گیری تعیین شده از طرف شهرداری در محل اقامت خود و رأی دادن به‌طور حضوری نیستند. شهروندان دارای این گواهینامه‌ها، می‌توانند رأی خود را در هر مرکز رأی‌گیری در یک ناحیه به صندوق بیاندازند و در روز رأی‌گیری نام آنان به لیست کمیسیون انتخابات بخش افزوده خواهد شد.^۲

رأی‌دهندگان لهستانی که در خارج از کشور اقامت دارند و دارای گذرنامه معتبر یا سایر مدارک شناسایی حاوی اطلاعات هویتی می‌باشند، نامشان در لیست رأی‌دهندگان که از سوی کنسولگری‌های مربوطه گردآوری شده‌اند، ثبت می‌شود. این ثبت نام براساس تقاضای شخصی که به‌طور شفاهی، کتبی و یا از طریق فکس و یا الکترونیکی بیان شود، انجام می‌گیرد.^۳

۵-۶. کاندیداها و حق انتخاب شدن

شهروندان لهستان که در روز انتخابات به سن ۲۱ سال رسیده باشند و به‌طور قانونی دارای حق رأی باشند، واجد شرایط برای انتخاب شدن در سیم (مجلس نمایندگان یا پارلمان) می‌باشند. در سال ۲۰۰۹، اصلاحاتی در قانون اساسی صورت گرفت تا محدودیت‌هایی برای انتخاب شدن برای نمایندگی در سیم (مجلس نمایندگان یا پارلمان) و مجلس سنا وضع نماید. این محدودیت‌ها برای افرادی است که به جرائم عامدانه کیفری قابل تعقیب قضایی و با رأی نهایی دادگاه به زندان محکوم شده باشند. به‌علاوه، طبق قانون انتخابات، افرادی که به جرائم عامدانه مالیاتی محکوم شده‌اند و کسانی که طبق

۱. سیم (مجلس نمایندگان جمهوری لهستان)، قانون انتخابات، قابل دسترسی در:

<http://www.sejm.gov.pl/english/sejm.pos.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۴/۸/۲۰۱۵.

سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیازمند گزارش ارزیابی مأموریت، ۲۰۱۲/۱۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۱۴/۸/۲۰۱۵.

۲. همان.

۳. مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf، ارجاع شده در تاریخ ۱۹/۸/۲۰۱۵.

قانون تصفیه^۱ حق انتخاب شدن ندارند، نیز از حق انتخاب شدن برای نمایندگان در سیم (مجلس نمایندگان یا پارلمان) و مجلس سنا محروم می‌باشند. براساس قانون تصفیه، کاندیداهایی که پیش از اول آگوست سال ۱۹۷۲ متولد شده باشند، باید اطلاعاتی حاوی عدم همکاری با سرویس‌های اطلاعاتی دولت کمونیستی سابق به مقامات تقدیم دارند. اگر خلاف این مسئله ثابت شود، یعنی از طریق دادگاه ثابت شود که فرد با این سرویس‌ها همکاری داشته است، آن فرد از حق رأی محروم می‌شود.^۲

احزاب سیاسی، ائتلاف‌های حزبی و گروه‌های رأی‌دهندگان که مایل به شرکت در رقابت‌های انتخاباتی می‌باشند، باید پس از اعلان عمومی دولت برای برگزاری انتخابات کمیته‌های انتخاباتی تشکیل بدهند (مشخصاً، کمیته انتخاباتی یک حزب سیاسی، باید کمیته ملی انتخابات را در مورد تصمیم خود از روز اعلان برگزاری انتخابات تا ۵۰ روز پیش از انتخابات مطلع نماید، کمیته انتخاباتی ائتلافی را می‌توان در طول این دوره، یعنی از روز اعلان برگزاری انتخابات تا ۵۰ روز پیش از انتخابات ایجاد کرد، پس از جمع‌آوری حداقل هزار امضا برای حمایت از ایجاد کمیته‌های انتخاباتی رأی‌دهندگان از سوی شهروندانی که از حق رأی برای انتخاب کاندیداهای سیم (مجلس نمایندگان یا پارلمان) برخوردارند، نماینده قانونی آنها، کمیسیون ملی انتخابات را از ایجاد این کمیته‌ها حداکثر ۵۰ روز پیش از روز برگزاری انتخابات مطلع می‌نماید). کمیته‌های انتخاباتی نهادهای قانونی هستند که طبق قانون می‌توانند از کاندیداها ثبت‌نام نمایند. یک کمیسیون انتخاباتی می‌تواند یک لیست انتخاباتی برای کرسی‌های نمایندگان در هر حوزه انتخابیه معرفی نماید (پاراگراف اول، ماده (۲۰۸) قانون انتخابات). یک فرد فقط می‌تواند از یک حوزه انتخابیه نامزد شده و نامش فقط در یک فهرست انتخاباتی عنوان شود. **فهرست نامزدهای انتخابات باید حداقل از حمایت ۵ هزار امضا از سوی رأی‌دهندگان مقیم در یک حوزه انتخابیه خاص برخوردار باشد.** فهرست نام کاندیداها باید حداکثر تا ۴۰ روز پیش از روز برگزاری انتخابات به کمیسیون انتخابات بخش تسلیم شود. تعداد کاندیداها در لیست انتخاباتی، نباید کمتر از تعداد نمایندگان منتخب در حوزه انتخابیه مورد نظر و یا بیشتر از دو برابر این تعداد باشد. در لیست نامزدهای نمایندگان مجلس، تعداد کاندیداهای زن و مرد، نباید کمتر از ۳۵ درصد تعداد کل نامزدها در فهرست انتخاباتی باشد.^۳ در عمل، حداقل سهمیه هر یک

۱. Lustration Act

۲. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیازمند گزارش ارزیابی مأموریت، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>.

ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

۳. بندهای «۲۰۹»، «۲۱۰» و «۲۱۱» از مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در: http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf. ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

از جنسیت‌ها در لیست کاندیداهای مجلس نمایندگان تأثیری بر وضعیت کاندیدها از طریق یک مکانیسم خاص، مانند لیست فشرده، نخواهد داشت.^۱

اگر شمار امضاهای رأی‌دهندگانی که حامی یک یا چند کاندیدا هستند، از حد نصاب تعیین شده در قانون انتخابات (یعنی ۵ هزار تا) کمتر باشد، کمیسیون انتخابات بخش از فردی که لیست را به کمیسیون تسلیم کرده است می‌خواهد تا اقدام به تکمیل تعداد امضاها و رساندن آنها به حد نصاب نماید. اگر تعداد امضاها به حد نصاب نرسد، کمیسیون لیست کاندیداهای پیشنهاد شده را رد خواهد کرد.^۲

طبق پاراگراف ۲ از ماده (۱۹۳) قانون انتخابات لهستان، نامزدی همزمان برای انتخابات مجلس نمایندگان و مجلس سنا ممنوع است.

۶-۶. روزهای رأی‌گیری

انتخابات سیم (مجلس نمایندگان لهستان) به فرمان رئیس‌جمهور و حداکثر ۹۰ روز پیش از پایان دوره چهار ساله مجلس اعلان می‌شود. روز انتخابات نباید روز کاری نمایندگان باشد، که در واقع ۳۰ روز پیش از اتمام دوره چهار ساله مجلس خواهد بود. فرمان رئیس‌جمهور در بولتن اطلاعات عمومی به اطلاع عموم مردم خواهد رسید و حداکثر تا ۵ روز پس از فرمان رئیس‌جمهوری، در روزنامه رسمی جمهوری لهستان به چاپ خواهد رسید (پاراگراف ۱ از ماده (۱۹۴) قانون انتخابات لهستان). در صورت کوتاه شدن دوره کار مجلس، بنا به تصمیم خود مجلس یا به فرمان رئیس‌جمهور، رئیس‌جمهور فرمان برگزاری انتخابات (پیش از موعد) را طی ۴۵ روز پس از تصمیم مجلس (به کوتاه شدن دوره آن) و یا ۴۵ روز پس از صدور فرمان رئیس‌جمهور برای کوتاه شدن دوره کار سیم (مجلس نمایندگان) صادر خواهد کرد (پاراگراف اول از ماده (۱۹۵) قانون انتخابات لهستان).^۳

۶-۷. روش‌های اخذ رأی

به‌طور کلی، قانون انتخابات لهستان راه‌های گوناگونی را برای رأی دادن فراهم کرده است. طبیعتاً اولین

۱. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>. ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

۲. بندهای «۲۰۹»، «۲۱۰» و «۲۱۱» از مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در: http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf. ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

۳. مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در: http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf. ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

و معمول‌ترین راه، رأی دادن در مراکز اخذ رأی است. به‌علاوه، در لهستان، برخلاف کشور اسلواک و جمهوری چک، رأی دادن از طریق واسطه برای کسانی که دارای ناتوانی‌ها و معلولیت‌های جدی و یا قابل توجه هستند و نیز برای شهروندان بالای ۷۵ سال امکانپذیر است. همچنین رأی‌دهندگان دارای ناتوانی‌ها و معلولیت‌های جدی و یا قابل توجه و رأی‌دهندگان مقیم خارج از کشور می‌توانند رأی خود را از طریق پست به صندوق بیاورند. به‌منظور دادن رأی از طریق پست، رأی‌دهنده متقاضی باید حداکثر ۱۵ روز پیش از روز برگزاری انتخابات یک درخواست (به‌طور شفاهی، کتبی و یا الکترونیکی) به شهرداری و یا کنسولگری مربوطه تسلیم کند. براساس این درخواست، شهرداری، حداکثر یک هفته پیش از روز برگزاری انتخابات، یا کنسولگری، حداکثر ۱۰ روز پیش از روز برگزاری انتخابات، یک بسته رأی‌گیری را به آدرس فرد متقاضی ارسال می‌دارد.^۱

در قانون، امکان رأی دادن از طریق یک واسطه یا نماینده فراهم شده است. گرچه هدف این روش، تحقق حق رأی است، اما در عین حال تعهدات سازمان امنیت و همکاری اروپا را که مربوط به مخفی بودن و برابری رأی و احترام به انتخاب رأی‌دهندگان است، نقض می‌نماید.^۲ افرادی که مایلند برای رأی دادن واسطه یا نماینده‌ای داشته باشند (به این دلیل که امکان حضور شخصی در پای صندوق‌های رأی را ندارند)، می‌توانند از شهرداری تقاضای این مجوز را بنمایند. این مجوز (برای رأی دادن با واسطه) از سوی شهردار یا کارمندان اداره شهرداری که از سوی شهردار مجاز به صدور مدارک مربوطه می‌باشند، اعطا می‌شود. این مدارک پس از تسلیم تقاضا به شهردار (حداکثر نه روز پیش از برگزاری انتخابات)، صادر می‌شوند که در آن فرد مشخصات مربوطه به واسطه و فهرست انتخاباتی را ملاحظه می‌نماید. تقاضا باید حاوی این اطلاعات باشد: نام، نام خانوادگی، نام پدر، تاریخ تولد، شماره ثبت‌نام (سیستم الکترونیکی همگانی ثبت جمعیت)^۳ و آدرس فرد متقاضی، نشانی فرد واسطه (یا نماینده شخص برای رأی دادن) و همچنین مشخص نمودن انتخاباتی که در آن این واسطه بودن اعمال می‌شود.^۴

رأی‌دهندگانی که دارای ناتوانی‌های کلی یا قابل توجه هستند مجازند از طریق پست رأی دهند.

۱. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odhr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

۲. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odhr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

۳. PESEL

۴. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۷۱۹: مراحل انتخابات و روش‌های شمارش آرا: رأی‌گیری برای افراد مقیم خارج از کشور (رأی‌گیری از راه دور)، ۲۰۱۴/۱۲/۱۷ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۱.

تقاضا برای رأی دادن از این طریق باید حداکثر ۲۱ روز پیش از روز انتخابات و رأی‌گیری به شهردار اعلام شود. دفتر انتخاباتی شهرداری حداکثر یک هفته پیش از روز رأی‌گیری یک بسته انتخاباتی به نشانی متقاضی ارسال می‌دارد. تحویل بسته پستی توسط یک کارمند شهرداری (که مجاز به انجام این کار است) صورت می‌گیرد.^۱

شهروندان دارای مشکل بینایی می‌توانند از طریق پست رأی دهند و یا با حضور در مراکز رأی‌گیری از خدمات بریل (مخصوص افراد کم‌بینا یا نابینا) استفاده نمایند. تقاضا برای استفاده از این خدمات باید حداکثر ۱۵ روز پیش از روز رأی‌گیری به شهرداری محل تسلیم شود. گواهی رأی دادن غیابی را می‌توان برای هر رأی‌دهنده‌ای که شخصاً قادر به رأی دادن با حضور در یک مرکز رأی‌گیری ایجاد شده از سوی شهرداری محل سکونت خود نبوده است، صادر کرد. رأی‌دهندگانی که دارای این گواهی باشند، می‌توانند رأی خود را در هر مرکز رأی‌گیری در کشور (و نه لزوماً در محل سکونت خود) به صندوق بیان‌دازند، نام آنها در روز رأی‌گیری به فهرست رأی‌دهندگان در کمیسیون انتخابات منطقه اضافه می‌شود.^۲

۸-۶. رأی دادن در خارج از کشور

شهروندان لهستانی مقیم خارج از کشور، صرف‌نظر از اینکه دارای اقامت دائم و یا موقت باشند، از این حق برخوردارند که آرای خود را در سفارتخانه‌ها و یا کنسولگری‌های واقع در کشور محل اقامت خود، به صورت حضوری و یا از طریق پست، به صندوق‌های رأی بیان‌دازند.

بنابراین، برای رأی‌دهندگان در خارج از کشور دو امکان موجود است:

الف) رأی دادن حضوری با حضور در یکی از مراکز رأی‌گیری در خارج از کشور. این مراکز در سفارتخانه‌ها، کنسولگری‌ها، مراکز فرهنگی، کمپ‌های نظامی (مثلاً در کشور افغانستان) و حتی در کلیساها سازماندهی شده‌اند. نواحی انتخاباتی برای شهروندان لهستانی مقیم خارج از کشور، به طور منظم، براساس نظر کمیسیون ملی انتخابات و از سوی وزیر امور خارجه ایجاد شده‌اند. برای اینکه یک مرکز رأی‌گیری ایجاد شود، باید حداقل پانزده رأی‌دهنده، مقیم یا ساکن در آن منطقه یا ناحیه باشند (ماده (۱۴) قانون انتخابات). برای رأی دادن حضوری در خارج از کشور، شهروندان لهستانی باید در کنسولگری مربوطه (نزدیک به محل اقامت خود) ثبت‌نام کنند (ماده (۳۵) قانون انتخابات). در غیر این صورت، ممکن است آنان - در محل اقامت ثبت شده خود در لهستان - برای رأی دادن در مراکز رأی‌گیری در داخل یا

۱. همان.

۲. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odhir/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

خارج از کشور مدارکی دریافت نمایند (ماده (۳۲) قانون انتخابات). این راه حل مخصوصاً برای گردشگران لهستانی که در روز رأی‌گیری در خارج از کشور و یا در سفر هستند توصیه می‌شود. در انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ لهستان، حدود ۲۶۸ مرکز رأی‌گیری در خارج از کشور ایجاد شد.

(ب) رأی دادن از طریق پست.

تمامی آرا به صندوق ریخته شده در خارج از کشور به آرایه‌ای که در یکی از حوزه‌های انتخابیه مستقر در ورشو قرار دارد، اضافه می‌گردد.

۹-۶. نظام انتخابات و تخصیص کرسی‌های مجلس

نمایندگان سیم (مجلس نمایندگان لهستان)، از طریق سیستم نمایندگی تناسبی از ۴۱ حوزه انتخابیه برگزیده شده و به مجلس راه می‌یابند. برحسب اندازه حوزه‌های انتخابیه، تعداد ۷ تا ۲۰ نماینده برای هر حوزه مشخص شده است. حدود و ثغور هر بخش یا ناحیه، نباید به گونه‌ای باشد که مرزهای بخش‌های متشکله آن و شهرهای دارای حقوق مشابه بخش‌ها را نقض کند. تعیین تعداد نمایندگان منتخب در هر حوزه، از طریق تقسیم تعداد ساکنین آن ناحیه یا بخش به تعداد کل نمایندگان منتخب در تمامی حوزه‌های انتخاباتی (یعنی ۴۶۰ نفر) محاسبه می‌شود و این عدد ضریبی است که تعداد ساکنین هر حوزه انتخابیه به وسیله آن تقسیم خواهد شد. از این رو، یک چنین فرمولی به تعیین تعداد نماینده برای هر حوزه انتخابیه منتج خواهد شد. تقسیمات در درون حوزه‌های انتخابیه، تعداد حوزه‌ها، حد و مرز و تعداد نمایندگان منتخب آنها در الحاقیه اول قانون انتخابات ذکر و مشخص شده است. کمیسیون ملی انتخابات، پیشنهادات احتمالی ارائه شده برای اصلاح حدود و ثغور حوزه‌های انتخاباتی و تعداد نمایندگان منتخب در هر حوزه را، در صورتی که تغییرات در مرزهای سرزمینی و کشوری و یا شمار ساکنین هر حوزه انتخابیه در سطح منطقه و یا کشور رخ دهد، به سیم (مجلس نمایندگان) تقدیم می‌نماید. تغییرات در مرزهای یک ناحیه یا منطقه کشوری که تغییرات در حدود و ثغور حوزه‌های انتخاباتی را لازم می‌سازد، همچنین در زمان برگزاری انتخابات پیش از موعد در نتیجه کوتاه شدن دوره تصدی نمایندگان تا روز اعلام اعتبار نتیجه انتخابات، تا ۱۲ ماه پیش از اتمام دوره جاری سیم (مجلس نمایندگان یا پارلمان) قابل اجرا نیست.^۱

کاندیداهای مستقل نمی‌توانند در انتخابات به تنهایی نامزد نمایندگی مجلس شوند، بلکه باید نام

۱. بندهای «۲۰۲» و «۲۰۳» مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf. ارجاع شده در تاریخ ۱۹/۸/۲۰۱۵.

آنها در فهرستی شامل کاندیداهای دیگر در حوزه‌های انتخابیه چند نماینده‌ای قرار داشته باشد.^۱ سیم (مجلس نمایندگان لهستان) ۴۶۰ عضو دارد که از طریق سیستم رأی‌گیری تناسبی و برای یک دوره چهارساله انتخاب می‌شوند. نمایندگان از طریق ارائه فهرست‌های حزبی (از سوی احزاب سیاسی و ائتلاف‌های حزبی) و در حوزه‌های دارای سهمیه چند کرسی نمایندگی با احتساب حد نصاب قانونی انتخاب می‌شوند، حد نصاب آرا در انتخابات برای احزاب ۵ درصد و برای ائتلاف‌های حزبی ۸ درصد آرا کسب شده می‌باشد (حد نصاب‌های قانونی برای اقلیت‌های ملی حذف شده است). به این معنا که یک رأی‌دهنده نه تنها به یک کاندیدا، که به لیستی که نام کاندیدای مورد نظر وی در آن است، نیز رأی می‌دهد. کرسی‌های سیم (مجلس نمایندگان) در هر حوزه انتخابیه، میان فهرست‌های واجد شرایط و به روش بیشترین میانگین تناسبی، معروف به قانون دهنوت توزیع می‌شوند.^۲ کمیته‌های انتخاباتی که نمایندگی رأی‌دهندگان وابسته به سازمان‌های ثبت شده اقلیت‌های ملی را برعهده دارند، ممکن است برحسب اعلام، از الزامات کسب حد نصاب ۵ درصد آرا در انتخابات معاف شوند. به بیان دیگر، آنها برای مشارکت در سهمیه نمایندگان سیم (مجلس)، نیازی به کسب حداقل ۵ درصد آرا در انتخابات سراسری ندارند. طی سال‌ها، راه‌حل قانونی ذکر شده، به بسیاری از اعضای اقلیت ژرمن در لهستان اجازه انتخاب یک یا دو نماینده را در سیم (مجلس لهستان) داده است.^۳

۱۰-۶. برگزاری و مدیریت انتخابات

انتخابات پارلمانی توسط یک نهاد که دارای سه رده است برگزار می‌شود، این نهاد متشکل از کمیته ملی انتخابات، ۴۱ کمیسیون انتخاباتی واقع در حوزه‌های انتخابیه و کمیسیون‌های انتخاباتی مستقر در سطح بخش‌ها و مناطق مختلف کشور می‌باشد.

کمیسیون ملی انتخابات، یک نهاد دائمی است و وظیفه برگزاری انتخابات را برعهده دارد. این کمیسیون شامل نه قاضی مشغول به کار یا بازنشسته است که از سوی رئیس‌جمهور منصوب می‌شوند: سه قاضی از دادگاه قانون اساسی، سه قاضی از دادگاه عالی و سه قاضی دیگر از دادگاه عالی اداری.

۱. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

۲. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۶۶۳، رأی دادن ترجیحی، ۲۰۱۴/۱۰/۲۰ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۳.

۳. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۱۴۸۸: قوانین یا هنجارهای قانونی برای مشخص نمودن شماره با درصد نمایندگان اقلیت‌های قومی مشمول در فهرست احزاب سیاسی برای انتخابات پارلمانی، ۲۰۱۰/۷/۱۹ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.

اعضای کمیسیون یک رئیس و دو معاون را از میان خود، برمی‌گزینند. وظایف کمیسیون به قرار زیر است، تضمین اجرا و تمکین به قانون انتخابات، حفظ و به روز کردن ثبت‌نام انتخاباتی، بررسی شکایات درخصوص عملکرد کمیسیون انتخاباتی در نواحی و بخش‌ها، توسعه و ارتقای فعالیت‌های آموزشی برای رأی‌دهندگان و برگزاری انتخابات و اعلام نتایج آن. کمیته ملی انتخابات دستورالعمل‌های لازم‌الاجرا برای کمیسیون‌های بخش‌ها در سطوح پایین‌تر و توضیحات لازم برای مقامات اداری دولتی و مقامات واحدهای خودمختار و سازمان‌های تابع آنها که وظایفی مرتبط با برگزاری انتخابات را برعهده دارند و کمیته‌های انتخاباتی و برنامه‌های ویژه رادیو و تلویزیون، صادر می‌نماید.^۱

اعضای کمیسیون ملی انتخابات مشمول دریافت پاداش به میزانی که برای مدیران دولتی در نظر گرفته شده است و براساس ضریب‌های خاصی، خواهند بود؛ به قرار زیر:

الف) برای رئیس ۳/۵.

ب) برای نایب رئیس، ۳/۲.

ج) برای اعضای کمیسیون، ۲/۳.

اداره ملی انتخابات، بازوی اجرایی کمیسیون ملی انتخابات است و مسئولیت ترتیبات سازمانی، اداری، مالی و فنی و تمهیدات لازم برای برگزاری انتخابات می‌باشد. دفاتر اداره ملی انتخابات موظف به پشتیبانی از کمیسیون‌های محلی انتخابات در همکاری نزدیک با ادارات محلی هستند.^۲

مسئول کمیسیون انتخابات منطقه، نماینده تام‌الاختیار کمیسیون ملی انتخابات است که در منطقه تحت سرپرستی فرماندار یا بخشی از آن منطقه فعالیت می‌کند. مسئولین کمیسیون انتخابات ۲ تا ۶ نفر می‌باشند که برای هر منطقه فرمانداری، از میان قضات مشغول به کار یا بازنشسته برای یک دوره پنج‌ساله، از سوی کمیسیون ملی انتخابات و به درخواست وزیر دادگستری منصوب می‌شوند. مسئولین کمیسیون انتخابات به میزان حق‌الزحمه اعضای کمیسیون ملی انتخابات، حقوق ماهیانه دریافت می‌نمایند. آنها مسئولیت‌های ذیل را برعهده دارند: نظارت بر تمکین به قانون انتخابات، کنترل بر حسن اجرای امور در حوزه مشخص شده از سوی کمیسیون ملی انتخابات، تصحیح و تنظیم فهرست رأی‌دهندگان و تهیه گزارش درباره روند انتخابات در محدوده فرمانداری‌ها به‌همراه نتایج انتخابات و

۱. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

۲. بند «۱۵۹» مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در: http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

۳. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیازمند گزارش ارزیابی مأموریت، ۲۰۱۲/۱۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

ارائه آن به کمیسیون ملی انتخابات.^۱

نهادهای اداری انتخابات در سطوح پایین‌تر، برخلاف کمیسیون ملی انتخابات، دائمی نیستند. کمیسیون‌های انتخاباتی حوزه‌های انتخابیه متشکل از ۵ تا ۱۱ قاضی می‌باشند - تعداد آن ابتدا از سوی وزیر دادگستری پیشنهاد شده و سپس به‌وسیله کمیسیون ملی انتخابات مورد موافقت قرار می‌گیرد. طبق قانون، کمیسیون‌های انتخاباتی حوزه‌های انتخابیه باید حداکثر ۴۸ روز پیش از موعد برگزاری انتخابات از سوی کمیسیون ملی انتخابات به ریاست یکی از اعضای کمیسیون انتخابات تشکیل شوند. در ضمن، کمیسیون‌های انتخاباتی حوزه‌های انتخابیه مسئولیت نظارت بر تمکین و اجرای قانون از سوی کمیسیون‌های انتخاباتی در سطوح پایین‌تر، ثبت فهرست نامزدها برای انتخابات مجلس نمایندگان و مجلس سنا، چاپ برگه‌های رأی‌گیری و حل‌وفصل و رسیدگی به شکایات درخصوص عملکرد کمیسیون‌های انتخاباتی بخش‌ها را برعهده دارند. کمیسیون‌های انتخاباتی حوزه‌های انتخابیه همچنین نتایج انتخابات به‌دست آمده از سوی کمیسیون‌های انتخاباتی بخش‌ها واقع در حوزه‌های انتخابیه خود را جدول‌بندی کرده و آنها را به کمیسیون ملی انتخابات تسلیم می‌نمایند.

کمیسیون‌های انتخاباتی بخش‌ها، باید حداکثر ۲۱ روز پیش از برگزاری انتخابات تشکیل شوند و شامل ۶ تا ۸ نفر می‌باشند که از سوی کمیته‌های انتخاباتی نامزد شده‌اند. یک عضو کمیسیون نیز توسط رئیس اداره محلی نامزد تصدی این پست می‌شود. ساختار کمیسیون‌های انتخاباتی بخش‌ها، به‌همراه نمایندگان کمیته‌های انتخابات که در تماس نزدیک با اداره محلی انتخابات کار می‌کنند، سبب ارتقای شفافیت (در عملکرد) و سطح اعتماد عمومی در این روند می‌شود.

شهرداری‌ها، نقش مهمی در برگزاری مدیریت رأی‌گیری ایفا می‌کنند و مسئولیت برنامه‌ریزی برای بخش‌ها، حفظ و به روز کردن فهرست رأی‌دهندگان، حمایت از برنامه‌های آموزشی در کمیسیون‌های انتخاباتی بخش‌ها و توزیع و تهیه ملزومات انتخابات، از جمله فهرست‌های (ثبت‌نام از) رأی‌دهندگان را برعهده دارند. شهردار یک نماینده تام‌الاختیار و چند کارمند را برای دوران برگزاری انتخابات منصوب می‌نماید که آنها حمایت فنی انتخابات را به انجام می‌رسانند.^۲

۱۱-۶. مبارزات انتخاباتی

براساس پاراگراف اول از ماده (۱۰۵) قانون انتخابات، مبارزات انتخاباتی این‌گونه تعریف شده است:

۱. مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

۲. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیازمند گزارش ارزیابی مأموریت، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

تشویق عموم به رأی دادن به نحوه‌ای خاص و یا به نامزد کمیته‌های انتخاباتی (احزاب سیاسی). هر رأی‌دهنده می‌تواند برای کاندیداها و نامزدهای انتخابات تبلیغ نماید و یا براساس اجازه کتبی از پیش گرفته شده از سوی نماینده یک کمیته انتخاباتی، به حمایت از آنان امضا جمع کند.

طبق قانون، ۲۴ ساعت پیش از شروع برگزاری انتخابات، دوره سکوت است، به این معنا که در این مدت، هرگونه فعالیت انتخاباتی در ادارات دولتی، ادارات دولت محلی و دادگاه‌ها و نیز در محل کار و واحدهای ارتشی تحت پوشش وزارت دفاع، به‌گونه‌ای که به‌کار روزمره کارکنان آنان لطمه وارد نماید، ممنوع است. علاوه بر این، انجام مبارزات انتخاباتی در مدارس با هدف تحت تأثیر قرار دادن دانش‌آموزان، قدغن است.

با توجه به ماهیت مبارزات انتخاباتی، برگزاری هرگونه قرعه‌کشی یا بازی که در آن به برندگان جوایز مالی داده شود و ارزش مالی آن بیش از میزان ارزش اعتبارات تخصیص داده شده برای تبلیغات انتخاباتی باشد، برای کمیته‌های انتخابات، کاندیداها و رأی‌دهندگان قدغن است. همچنین، در جریان مبارزات انتخاباتی، تهیه و تدارک و یا توزیع هرگونه مشروبات الکلی رایگان و یا به قیمتی که ارزش تمام شده آن بیش از ارزش تمام شده محصولات نباشد، قدغن است.^۱

به‌علاوه، از ۲۴ ساعت پیش از رأی‌گیری تا پایان زمان رأی‌گیری، پخش عمومی نتایج نظرسنجی‌ها و افکار عمومی درخصوص نتیجه انتخابات و نتیجه رأی‌گیری انجام شده در روز انتخابات پیش از اعلام نتایج رسمی انتخابات، قدغن است.^۲

از لحاظ قانونی، قانده‌ای درخصوص پخش برنامه‌های انتخاباتی در زمان دوره تصدی یک مقام در زمانی که انتخابات برگزار نمی‌شود، وجود ندارد. اما در عمل، کمیته ملی انتخابات، راهنمایی‌ها و دستورالعمل‌هایی صادر کرده است که در آنها، این عمل نوعی تبلیغ و مبارزه انتخاباتی مخفیانه محسوب می‌شود. ازسوی دیگر، برگزاری جلسات اطلاع‌رسانی در صورتی که جنبه تبلیغاتی نداشته باشد، منع قانونی ندارد. «رادیو و تلویزیون ملی و سازمان‌های پخش سراسری برنامه‌ها باید به احزاب سیاسی کمک کنند تا موضع خود را درخصوص مسائل عمومی بیان نمایند». گرچه این ضمانت تنها برای ارائه و طرح دیدگاه‌های حزب درخصوص اخبار و حوادث جاری مصداق دارد و نه موارد دیگر.^۳

اختصاص و صرف پول و اعتبارات مالی در جریان مبارزات انتخاباتی جنبه عمومی دارد. منابع مالی کمیته انتخابات در یک حزب سیاسی تنها باید از محل اعتبار تخصیص داده شده به انتخابات در آن

۱. مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

۲. همان.

۳. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۷۳۰: تبلیغات سیاسی فراتر از مبارزات انتخاباتی پارلمانی، ۲۰۱۵/۰۱/۱۴ (آنلاین)، قابل دسترسی در:

<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۱.

حزب سیاسی و منطبق با تمهیدات اندیشیده شده در قانون مورخ ۲۷ ژوئن ۱۹۹۷ در خصوص احزاب سیاسی ناشی شود. هرگونه نقل و انتقالات مزایا و اعتبارات مالی از یک کمیته انتخاباتی به کمیته دیگر ممنوع است. منابع مالی کمیته انتخاباتی باید تنها در یک حساب بانکی متمرکز باشد. همچنین مجموع کمک‌های مالی هر شهروند لهستانی به کمیته انتخابات نباید از ۱۵ برابر کمترین پایه حقوقی یک کارمند دولت بیشتر باشد. کاندیدای نمایندگی مجلس، مجلس سنا و یا نامزد ریاست‌جمهوری و یا پارلمان اروپا، که شهروند و تبعه لهستان است، می‌تواند کمک‌های مالی خود را به کمیته انتخابات تقدیم نماید، اما این کمک‌ها نباید از ۴۵ برابر حداقل حقوق وی بیشتر باشد.

به‌منظور تازه بودن اطلاعات در خصوص وام‌ها و واریزها جهت اطلاع عموم، کمیته انتخابات موظف است تا گزارش‌های مالی را در وبسایت خود منتشر نماید و آن را ظرف مدت ۷ روز از ارائه وام‌ها یا واریزها و پرداخت‌ها به روز نماید.^۱

ظرف سه‌ماه پس از برگزاری انتخابات، هر کمیته انتخاباتی باید یک گزارش مالی تهیه کرده و آن را به کمیسیون ملی انتخابات تسلیم کند. این کمیته به نوبه خود، این گزارش‌ها را در نشریه رسمی جمهوری لهستان، «مونیتور پولسکی»، چاپ خواهد کرد.^۲ هر گزارش باید شامل گزارش (عملکرد مالی احزاب) توسط حسابرس مالی باشد. در صورت رد شدن گزارش مالی از سوی کمیسیون ملی انتخابات (به‌خاطر وجود ایرادات در گزارش)، در قانون انتخابات تدابیری اندیشیده شده است، از جمله کاهش سوبسیدهای دولتی به احزاب سیاسی.

در انتخابات پارلمانی، کمیته‌های انتخاباتی باید محدودیت‌های تخصیص داده شده در صرف پول و اعتبارات مالی در مبارزات انتخاباتی را رعایت نمایند:

۱. میزان تخصیص داده شده در صرف پول و اعتبارات مالی (در جریان مبارزات انتخاباتی) به‌صورت ۸۲ گروتسی لهستان (حداکثر ۰/۱۹ یورو) برای هر رأی‌دهنده در کشور که برای شرکت در انتخابات ثبت‌نام کرده است، محاسبه می‌شود، وزارتخانه مسئول امور مالی عمومی، منظمأ و در صورتی که نرخ رشد قیمت کالاها و خدمات برای مصرف‌کنندگان به بیش از ۵ درصد بالغ شود، به‌صورتی که منعکس‌کننده افزایش در قیمت این اقلام باشد، میزان صرف پول و اعتبارات مالی برای هر رأی‌دهنده را افزایش خواهد داد.

۲. محدودیت صرف پول و اعتبارات مالی در انتخابات برای کمیته به طریق زیر محاسبه خواهد شد:

$$L = (w \times k \times m) / 460$$

L = محدودیت در صرف پول و اعتبارات مالی (در جریان مبارزات انتخاباتی)

۱. مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

۲. سیم (مجلس نمایندگان جمهوری لهستان)، قانون انتخابات، قابل دسترسی در:

<http://www.sejm.gov.pl/english/sejm.pos.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.

W = تعداد رأی‌دهندگان در کشور شامل افراد ثبت‌نام‌کننده

K = میزان قابل تخصیص به هر رأی‌دهنده در کشور که در فهرست ثبت‌نام‌شدگان هستند
(براساس مورد بالا)

M = تعداد کل نمایندگان انتخاب شده در حوزه‌های انتخاباتی در سراسر کشور که در آنها کمیته
فهرستی از کاندیداها را صادر کرده است.

کمیته ملی انتخابات ظرف مدت ۱۴ روز از اعلام عمومی برای برگزاری انتخابات به سیم (مجلس
لهستان)، یک اعلان عمومی در روزنامه رسمی جمهوری لهستان، «پولیش مانیتور»، خواهد داد و اطلاعات
عمومی را در خصوص شمار رأی‌دهندگان که در سراسر کشور برای شرکت در انتخابات ثبت‌نام کرده‌اند تا
یک روز پیش از اعلان انتخابات سیم (مجلس) در بولتن عمومی اطلاعات منتشر خواهد کرد.^۱
فقط کمیته‌های انتخاباتی که کاندیداهای آن ثبت‌نام کرده باشند، حق پخش رایگان برنامه‌های
خود در رادیو و تلویزیون ملی را از ۱۵ روز پیش از انتخابات تا پایان مبارزات انتخاباتی دارند (ماده
۱۱۷)، پاراگراف ۱ از قانون انتخابات).

یک کمیته انتخاباتی از این حق برخوردار است که برنامه‌های انتخاباتی را به‌طور رایگان از رادیو و
تلویزیون ملی پخش نماید:

الف) از طریق پخش سراسری در سطح ملی - اگر لیست کاندیداها در حداقل نیمی از حوزه‌های
انتخاباتی ثبت‌نام کرده باشند،

ب) در سطح منطقه‌ای و محلی - اگر فهرست کاندیداها در حداقل یک حوزه انتخاباتی ثبت‌نام
کرده باشند.

زمان پخش برنامه‌های انتخاباتی:

الف) در برنامه‌های ملی - ۱۵ ساعت در تلویزیون لهستان، شامل ۳ ساعت از برنامه تلویزیون
پولونیا و ۳۰ ساعت از برنامه‌های رادیوی لهستان و رسانه‌های وابسته، تا ۵ ساعت در برنامه‌های تهیه
شده برای پخش در خارج از کشور.

ب) در برنامه‌های محلی - شامل ۱۰ ساعت در تلویزیون سراسری لهستان و ۱۵ ساعت در رادیو
سراسری لهستان.

زمان تخصیص داده شده به پخش برنامه‌های انتخاباتی باید به‌طور برابر میان کمیته‌های انتخاباتی
واجد شرایط و براساس اطلاعات ارائه شده از سوی کمیته انتخابات کشور تقسیم شود.^۲

۱. ماده (۱۹۹) مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf
ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

۲. بندهای «۲۵۲» و «۲۵۳» از مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

علاوه بر این، تلویزیون لهستان وظیفه دارد که مناظره میان نمایندگان کمیته‌های انتخاباتی که کاندیداهایشان برای انتخابات سیم (مجلس ملی) در حوزه‌های انتخاباتی ثبت‌نام کرده‌اند، را ترتیب دهد و پخش نماید. شورای ملی پخش برنامه‌ها پس از مشورت با هیئت مدیره تلویزیون لهستان، قواعد مشخص شده و روال انجام این‌گونه مناظرات را تعیین می‌نماید.

۱۲-۶. اعتبار نتایج انتخابات

قوه مقننه یک ساختار سلسله‌مراتبی خاص برای پاسخگویی به شکایات و دادخواست‌ها دارد. تصمیمات کمیسیون‌های انتخاباتی را می‌توان به یک کمیسیون بالاتر تا سطح کمیسیون ملی انتخابات ارجاع داد، اما با اینکه برخی تصمیمات این کمیسیون قابل دادخواهی و ارجاع به دادگاه عالی هستند، امکان توسل به راه‌حل قضایی در سایر موارد وجود ندارد - به‌ویژه آنها که در مورد ثبت‌نام نامزدها در انتخابات و نتایج انتخابات مجلس سنا هستند - و مشمول دادخواهی قضایی نمی‌شوند. نظام دادخواست در انتخابات باید مورد تجدیدنظر قرار گیرد تا امکان یک راه‌حل مؤثر و به‌موقع را برای همه شکایات ارائه دهد، البته با امکان اینکه دادگاه‌ها بتوانند برخی موارد خاص را پیش از برگزاری انتخابات مورد بررسی قرار دهند.^۱

هر شکایتی در خصوص اعتبار نتیجه انتخابات مجلس، باید ظرف مدت هفت روز پس از اعلان نتایج از سوی کمیسیون انتخابات ملی در روزنامه رسمی جمهوری لهستان، به‌طور کتبی به دادگاه عالی تسلیم شود. دادگاه عالی، شکایات وارده را با حضور سه قاضی و به‌صورت غیرقابل پیگرد بررسی کرده، سپس نظرات قضات مربوطه را در قالب حکم دادگاه عنوان خواهد نمود. شرکت‌کنندگان در روند دادرسی از این قرارداد: فرد شکایت‌کننده یا خواهان، رئیس کمیته مسئول یا نماینده وی و دادستان کل کشور. تصمیم نهایی از سوی دادگاه عالی به شکل حکم دادگاه ظرف مدت نود روز پس از اعلان نتیجه انتخابات و در جلسه‌ای با حضور دادستان کل و رئیس کمیسیون انتخابات ملی اعلام خواهد شد.^۲

تهیه و تنظیم: دانیل استویانووسکی،^۳ رئیس نهاد پارلمانی جمهوری مقدونیه، ناتالیا شوکووا،^۴

http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

۱. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۱ در جمهوری لهستان: سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODHIR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.

۲. مواد (۲۴۱)، (۲۴۲) و (۲۴۴) از مصوبه ۵ ژانویه ۲۰۱۱، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در:

http://www.legislationonline.org/download/action/download/id/3648/file/Poland%20Elections%20Code%20Section%201,2,3,4,9_2011.pdf، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

3. Daniel Stojanovski

4. Natalia Švecova

رئیس نهاد پارلمانی جمهوری اسلواکی، زلاتکو آتانازوف^۱ از مجلس جمهوری مقدونیه، لوبومیر فایتاک^۲ از شورای ملی جمهوری اسلواکی.

منابع و مأخذ

۱. هیوود، آندره. «سیاست»، باسینگستاک، ۲۰۰۷.
۲. قانون اساسی جمهوری مقدونیه، <http://www.sobranie.mk/ustav-na-rm,nspX>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۰.
۳. ماده (۴) از قانون انتخابات (روزنامه رسمی جمهوری مقدونیه، شماره‌های ۲۰۰۶/۴۰، ۲۰۰۸/۱۳۶، ۲۰۰۸/۱۴۸، ۲۰۰۸/۱۵۵، ۲۰۰۸/۱۶۳، ۲۰۱۱/۴۴، ۲۰۱۱/۵۱، ۲۰۱۲/۱۴۲، ۲۰۱۳/۳۱، ۲۰۱۳/۳۴، ۲۰۱۴/۱۴ و ۲۰۱۴/۳۰). قوانین دادگاه قانون اساسی جمهوری مقدونیه، شماره ۸۷/۲۰۰۶، از تاریخ ۱۵ نوامبر ۲۰۰۶، منتشره در روزنامه رسمی جمهوری مقدونیه، شماره ۲۰۰۶/۱۲۷ و شماره ۲۰۱۴/۹۳ به تاریخ ۱۱ فوریه ۲۰۱۵، منتشره در روزنامه رسمی جمهوری مقدونیه به شماره ۲۰۱۵/۳۱. یافته‌ها و پیشنهادات سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر اروپا (OSCE/ODHIR) برای انتخابات زودهنگام پارلمانی که در ۲۷ آوریل سال ۲۰۱۴ برگزار گردید. <http://www.osce.org/odihr/elections/fyrom/118078?download=true>؛ ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۰.
۴. قانون اصلاح و تکمیل قانون انتخاباتی (روزنامه رسمی جمهوری مقدونیه، شماره ۱۳۶/۲۰۰۸).
۵. حق رأی شهروندان خارج از کشور، تحلیل تطبیقی، نهاد پارلمان، مجلس جمهوری مقدونیه، اسکوپیه، اکتبر ۲۰۱۴، ارائه شده در جریان بحث عمومی درباره «نش و اهمیت اتباع خارج از کشور برای جمهوری مقدونیه - ابعاد سیاسی و اقتصادی»، برگزار شده در تاریخ ۲۰۱۴/۱۰/۲۹. <http://sobranie.mk/sessiondetailsrabotni.nspX?sessionDetailsId=d57137fg-d122-4622-aa32-8c7868fb1484&date=29.10.2014>؛ ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۰.
۶. مدارک مربوط به جلسه کپنهاگ در کنفرانس درباره ابعاد انسانی، [/https://www.oscepa.org/publications/reports/special-reports/election-observation-reports/documents/1344-osce-copenhagen-document-1990-eng/file](https://www.oscepa.org/publications/reports/special-reports/election-observation-reports/documents/1344-osce-copenhagen-document-1990-eng/file)؛ ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۰.
۷. قانون اساسی جمهوری بلغارستان، <http://www.parliament.bg/eng/const>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۰.
۸. قانون انتخابات جمهوری بلغارستان، <http://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=82965>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۰.
۹. گزارش سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCEODIHR) درباره انتخابات پارلمانی پیش از موعد برگزار شده به تاریخ ۵ اکتبر ۲۰۱۴ از مأموریت ۲۰ - ۱۸ آگوست ۲۰۱۴. <http://www.osce.org/odihr/elections/122987?download=true>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۵/۲۰.

۱۰. (به غیر از شماره ذکر شده (۳۷/۲۰۰۱)، بقیه متن احتمالاً به زبان بلغاری است).
۱۱. (به غیر از شماره ذکر شده (۱۵ - ۱۴، ۲۰۱۱)، بقیه متن احتمالاً به زبان روسی است).
۱۲. (متن احتمالاً به زبان بلغاری است)، وبسایت رسمی کمیسیون انتخابات کشوری جمهوری بلغارستان: <http://results.cik.bg/pi2014/rezultati/32.html> (ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۰۸/۱۰).
۱۳. (متن احتمالاً به زبان بلغاری است)، شماره ۲۰۱۴/۱۹.
۱۴. گزارش سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE) درخصوص انتخابات پارلمانی پیش از موعد در جمهوری بلغارستان در تاریخ ۲۲ سپتامبر ۲۰۱۴، <http://www.osce.org/odihr/elections/bulgaria/123884?download=true> ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.
۱۵. قانون انتخابات در مورد انتخاب نمایندگان مجلس کرواسی، (متن مدون)، <http://www.sabor.hr/zakon-o-izborima-zastupnika-u-hrvastki-sabor-2015> ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۱.
۱۶. قانون اساسی جمهوری کرواسی، (متن مدون)، <http://www.sabor.hr/ustav-republike-hrvatske> ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.
۱۷. گزارش سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE) در مورد انتخابات پارلمانی جمهوری کرواسی در سال ۲۰۱۱، (نارودن نووین، شماره ۸۵/۱۰)، <http://www.osce.org/odihr/87655?download=true> ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۸.
۱۸. کازاک، جی. دستیابی به حقوق انتخاباتی، اسلواکی، دسامبر ۲۰۱۴، (آنلاین)، قابل دسترسی در: http://cadmus.eui.edu/bitstream/handle/1814/33863/EUDO_CIT_2014_03_ER_R.pdf?sequence=1 ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.
۱۹. مصوبه شماره ۲۰۱۴/۱۸۰ در مورد شرایط حق رأی (آنلاین)، قابل دسترسی در: www.zbierka.sk/sk/predpisy/180-2014-z-z.p-35749.pdf ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۲.
۲۰. کازاک، جی. دستیابی به حقوق انتخاباتی، اسلواکی، دسامبر ۲۰۱۴، (آنلاین)، قابل دسترسی در: http://cadmus.eui.edu/bitstream/handle/1814/33863/EUDO_CIT_2014_03_ER_R.pdf?sequence=1 ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.
۲۱. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۷۱۴: انتخابات پارلمانی: رأی‌گیری برای افراد مقیم خارج از کشور (رأی‌گیری از راه دور)، ۲۰۱۵/۰۱/۲۳ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do> ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.
۲۲. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۶۶۳، رأی دادن ترجیحی، ۲۰۱۴/۱۰/۲۰ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do> ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.
۲۳. گروه دولت‌های ضدفساد (GRECO)، گزارش ارزیابی سوم، الحاقیه به گزارش تکمیلی دوم در مورد جمهوری اسلواک، «شفافیت امور مالی احزاب»، ۲۰۱۴/۱۰/۱۶، (آنلاین)، قابل دسترسی در: https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round3/GrecoRC3/2923_Second_ADD_Slovakia_EN.pdf ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.
۲۴. مصوبه قانون شماره ۱۹۹۵/۲۴۷، مورخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۹۵، درخصوص انتخابات پارلمانی جمهوری

- چک و تغییر و اصلاح سایر بخش‌های منتخب (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.psp.cz/cgi-bin/eng/docs/laws/1995/247.html>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۲.
۲۵. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۱۶۲۸ ECPRD: حق رأی زندانیان، ۲۰۱۱/۲/۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.
۲۶. سازمان همکاری و امنیت اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۰ جمهوری چک، سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODIHR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۰/۴/۱۶ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/67702?download=true>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.
۲۷. کاندالک. پ، دستیابی به حقوق انتخاباتی: جمهوری چک، ژوئن ۲۰۱۳ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=136-Czech-FRACIT.pdf>، ارجاع شده در تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.
۲۸. کنسولگری کل جمهوری چک واقع در شهر لوس آنجلس، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۳، به تاریخ ۲۰۱۳/۹/۴، (آنلاین)، قابل دسترسی در: http://www.mzv.cz/losangeles/en/consular_information/parliamentary_elections_2013.html، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.
۲۹. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۶۱۷ مرکز: اعضای پارلمان اروپا و روند انتخاب اعضای پارلمان اروپا، ۲۰۱۴/۸/۷، (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.
۳۰. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی سال ۲۰۱۰ جمهوری چک، سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODIHR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۰/۴/۱۶ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/67702?download=true>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۷.
۳۱. مجلس جمهوری لهستان (سیم)، قانون انتخابات (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.sejm.gov.pl/english/sejm/pos.html>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.
۳۲. سازمان امنیت و همکاری اروپا (OSCE)، انتخابات پارلمانی جمهوری لهستان در سال ۲۰۱۱، سازمان امنیت و همکاری اروپا و دفتر نهادهای دموکراتیک و حقوق بشر (OSCE/ODIHR) نیاز به گزارش ارزیابی مأموریت دارد، ۲۰۱۲/۱/۱۸ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://www.osce.org/odihr/elections/87024?download=true>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.
۳۳. کورزک، پودزیانووسکا. دستیابی به حقوق انتخاباتی: لهستان، ژوئن ۲۰۱۳ (آنلاین)، قابل دسترسی در: <http://eudo-citizenship.eu/admin/?p=file&appl=countryProfiles&f=1317-Poland-FRACIT.pdf>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۴.
۳۴. سیم (مجلس نمایندگان لهستان)، <http://www.sejm.gov.pl/english/sejm/pos.htm>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۲۴.
۳۵. مرکز تحقیق و پژوهش و مدارک پارلمانی اروپا (ECPRD)، درخواست شماره ۲۶۷۱ مرکز: تبلیغات سیاسی و نامزدی کاندیداهای مستقل، ۲۰۱۴/۱۰/۲۷، (آنلاین)، قابل دسترسی در: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>، ارجاع شده به تاریخ ۲۰۱۵/۸/۱۹.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۵۴۰۷

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: مطالعه تطبیقی نظام‌های انتخاباتی ۶ کشور اروپای شرقی (مقدونیه، بلغارستان، کرواسی، اسلواکی، چک و لهستان)

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست داخلی)

ترجمه: شهرزاد رستگار شریعت‌پناهی

ناظر علمی: خیراله خیری اصل

متقاضی: کاظم جلالی (رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی)

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. نظام‌های انتخاباتی

۲. مدیریت انتخابات

۳. سهمیه‌های انتخاباتی

۴. پارلمان

۵. اروپای شرقی

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۳/۲۲